

tez-koop-iş

Türkiye Ticaret, Kooperatif, Eğitim, Büro ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası

Sayı 87 • Haziran 2024

1 MAYIS
EMEK VE
DAYANIŞMA
GÜNÜ
Kutlu Olsun

Kamuda Tasarruf Paketinde
Olanlar ve Olmayanlar

Doğum Yapan
Çalışan Kadınların
Sosyal Hakları

Dünyanın Yaşayabileceği
En Büyük Tehlike Önümüzde: Küresel Isınma

Sosyal Politika:
Yeniden İnşanın
Eleştirisi

Eğitim Hakkı İhlali Olarak
ÇEDES ve MESEM'ler!

VERGİDE ADALTIYORUZ!
AZ KAZANAN AZ
ALINSIN

Karşılaştırmalı Hukuka Göre Çalışma Sürelerinin
İhlali ve Fazla Mesai Ücretleri:
Türkiye, Almanya, Fransa ve İskandinav Ülkeleri
Karşılaştırması

tez-koop-iş

Türkiye Ticaret, Kooperatif, Eğitim, Büro ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası Sayı 87 • Haziran 2024

Sayı: 87
Tez-Koop-İş Sendikası
Yayın Organı

Tez-Koop-İş Sendikası
Adına Sahibi
Haydar Özdemiroğlu
Genel Başkan

Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü
Çağdaş Duyar
Tez-Koop-İş Sendikası
Genel Örgütlenme Sekreteri

Yayın Hazırlığı ve Düzenleme
Genel Eğitim Sekreterliği

Editör Ekibi
Berfin Diren Demirkaya
Tuğçe Şenel

Yasal Haklar:
Bu dergide yer alan yazı, makale, fotoğraf ve tasarım unsurlarının bir bölümü veya tamamı (elektronik ortamda çoğaltılmak da dahil) alıntının kaynağı belirtilerek yapılabilir • Yazılardaki görüşler yazarlarına aittir ve sendika tüzel kişiliğini hiçbir biçimde bağlamaz • Dergiye iletilen yazı, belge, fotoğraf, karikatür gibi ürünler geri gönderilmez.

Yönetim yeri ve iletişim adresleri
Tez-Koop-İş Sendikası
Genel Merkezi
Mebusevleri, İller Caddesi No: 7
06580 Tandoğan-Ankara
Tel: 0312 213 34 44
Faks: 0312 213 34 30
İnternet: www.tezkoopis.org
Elektronik posta:
sendika@tezkoopis.org

Baskı Tarihi: Haziran 2024

Baskı
Ziraat Grup Matbaacılık
Bahçekapı Mahallesi
2534. Sokak No: 18
Etimesgut-Ankara
Tel: 0312 384 73 44
0312 384 73 45

Yayın türü: Yaygın Süreli Yayın

İÇİNDEKİLER

BAŞYAZI	2
SENDİKAL EYLEM GÜNDEMİ	
• Türk-İş Kamu Koordinasyon Kurulu Toplandı	4
• Türk-İş Kamu Koordinasyon Kurulu Eylem Planı İçin Toplandı	5
• Deichmann Ayakkabıcılık Mağazalarında Çalışanlara Karşı Uygulanan Baskı ve Tehditler İle Sendikal Hak ve Özgürlükler Engellenmek İsteniyor!	6
• Türk-İş ile TÜHİS Arasında Ek Çerçeve Anlaşma Protokolü İmzalandı	8
TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ	9
TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI BAŞKANLAR KURULU	20
GENEL KURUL	
• Edirne Şube 12. Olağan Genel Kurulu Yapıldı	22
• İzmir 2 No.lu Şube 5. Olağan Genel Kurulu Yapıldı	23
İKLİM VE ÇEVRE Dünyanın Yaşayabileceği En Büyük Tehlike	
• Önümüzde: Küresel Isınma / Prof. Dr. Ali DEMİRSOY.....	24
HUKUK	28
KİTAP TANITIMI	
• İpekiş'ten Günümüze Tez-Koop-İş Tarihi.....	32
EKONOMİ	
• Kamuda Tasarruf Paketinde Olanlar ve Olmayanlar / Mustafa DURMUŞ	34
ZİYARETLER	36
EĞİTİM ve BİLİM	
• Eğitim Hakkı İhlali Olarak ÇEDES ve MESEM'ler! / Nejla KURUL.....	46
SOSYAL POLİTİKA	
• Yeniden İnşanın Eleştirisi / Serter ORAN	48
BİLGİLENDİRME TOPLANTILARI	54
EYLEMLER	
• Türkiye'de 1 MAYIS	68
• ODTÜ'de Geleneksel 1 Mayıs Kutlamaları Yapıldı	74
ULUSLARARASI İLİŞKİLER	
• UNI Avrupa Ticaret Sektörü Yürütme Kurulu Toplantısı	76
• ILO'nun Kadınlar İçin Daha Çok ve Daha İyi İşler Programı Kapsamında Sosyal Taraflara Yönelik Çalıştay Gerçekleştirildi	77
• İSG ve İklim Değişikliği.....	78
İŞ HUKUKU ve SOSYAL GÜVENLİK	
• Doğum Yapan Çalışan Kadınların Sosyal Hakları / Mustafa BALKIZ.....	80
EĞİTİM - SEMİNER	82
YİTİRDİKLERİMİZ	92
ÖZEL GÜNLER	94

“Politika Tercihleri Sınıfsaldır; Bu Tercihler Ancak Örgütlü Mücadele ile Değiştirilebilir...”

Ekonomik, siyasal ve toplumsal alanlarda çok boyutlu sorunlara tanıklık ettiğimiz bir dönemden geçiyoruz. En yaşamsal ihtiyaçlarımızı dahi karşılamakta güçlük çektiğimiz bu dönemde yürürlüğe konulan politikalar, hak ve özgürlüklerimizin giderek daha fazla kısıtlanmasına neden oluyor.

Sendikal örgütlenmenin baltalanması, sosyal dayanışmanın tüm biçimlerinin engellenmeye çalışılması, kamu teşebbüslerinin özelleştirilmesi, eğitim sisteminin sermayenin ihtiyaçlarına göre şekillendirilmesi, refah devleti uygulamalarının geri çekilmesi gibi tipik neoliberal politikalar yaşama geçirilmeye devam ediyor. Yürürlüğe konan ya da planlanan her politika, özünde sınıfsal bir nitelik taşıyor. Çalıştığımız işyerlerinde, gittiğimiz market ve pazarlarda, oturduğumuz mahallede, çocuklarımızın gittiği okullarda bu sınıfsal niteliğin farkına varabiliyoruz.

Geçtiğimiz aylarda “Kamuda Verimlilik ve Tasarruf” adı altında çıkarılan paket, işçi ve emekçilere yönelik kemer sıkma politikalarının süreceğine işaret ediyor. Pakette, kamuda üç yıl süreyle yeni personel alımının yalnızca emekli olanların sayısı ile sınırlı tutulacağı belirtiliyor. Kamuda tasarruf, bir kez daha işsiz gençlerden, halen kadro bekleyen taşeron işçilerden, lojmanlarda oturan kamu emekçilerinden bekleniyor. Yüz binler-

ce öğretmen, bir yandan yeterli atama yapılmaması diğer yandan ise mülakat sisteminin kaldırılmaması nedeniyle yıllar boyunca işsiz kalmaya devam ediyor. Atanamayan öğretmenler, eğitimin piyasalaştırılmasının bedelini özel sektörde, ücret sömürsüne karşı asgari düzeyde koruma sağlayan taban maaş uygulaması olmaksızın, asgari ücretin altında ücretlerle, güvencesiz biçimde ve yoğun Mobbing altında çalışmaya zorlanarak ödemek zorunda bırakılıyor.

Bölüşüm ilişkileri emek aleyhine bozulmaya devam ederken, gelir dağılımında adaletin sağlanmasında en önemli araçların başında gelen vergilendirme sistemi de büyük toplumsal kesimleri ekonomik olarak zorlamaya devam ediyor. Dolaylı vergilerin oranları yüksek tutularak vergi yükü halkın omuzlarına yükleniyor; ücretleri baskılanan çalışanlar, ağır gelir vergileri nedeniyle her geçen gün biraz daha yoksullaşiyor. Vergi sistemindeki adaletsizlik, bir kez daha her ekonomi politikasının sınıfsal bir tercihe dayandığını; Türkiye’de ise bu tercihin işçiden, emekçiden, emekliden yana kullanılmadığını gösteriyor.

Yapısal bir işsizlik sorunuyla karşı karşıya olan Türkiye’de, işsiz sayısı hızla artarken çalışan çocukların sayısı da artmaya devam ediyor. Yoksulluğun tırmadığı bu dönemde, giderek daha fazla çocuk hane gelirin katkıda bulunmak için çalışmak zorunda bırakılıyor. Öte yandan, MEB tarafından Mesleki ve Eğitim Merkezleri (MESEM) adı altında uygulamaya konan programla, çocuklar haftanın bir günü okula gidip dört günü işyerlerinde çalıştırılıyor. Çocuk işçiliğini sona erdirmek için yoksullukla mücadele edecek nitelikte ekonomi politikalarının yaşama geçirilmesi gerekirken MESEM’lerdeki çocuk sayısının 1 milyona ulaştığı müjdeleniyor. Türkiye’de eğitim sistemine ilişkin tercihlerin de bilimsel, kamusal ve demokratik bir eğitimden yana olmadığı görülüyor.

Bu tablo karşısında, çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmek isteyen işçi ve emekçiler sendikalaşıyor. Ancak sendikal örgütlenme hakkı da etkin bir biçimde kullanılamıyor. Türkiye, işçi hakları bakımından en kötü ülkelerden biri olma özelliğini korurken, zorlu mücadeleler sonucunda örgütlenme çalışmaları başarıya ulaşan işyerlerinde, işçiler, işverenlerin yetki tespitlerine itirazları nedeniyle mağdur ediliyor. Türkiye’de toplu sözleşmeli sendikal hakkın elde edilebilmesi, yetki barajı engelinin, yetki barajı engeli aşıldığı takdirde ise yetki tespitine itiraz engelinin aşılmasıyla mümkün olabiliyor. Sendikal örgütlenmenin önündeki engeller, kendini sendikalaşma oranların-

da da gösteriyor. Sendikalaşma oranının yüzde 15,22 olduğu ülkemizde bu oran, özel sektörde yüzde 5’ler düzeyinde seyrediyor. Her 100 işçiden yalnızca 5’inin sendikal olduğu mevcut çalışma hayatında, sendikasız işçilerin ekonomik ve sosyal hakları da işverenlerin tercihlerine uygun olarak biçimleniyor.

Demokrasinin, adaletin ve eşitliğin temel alındığı sosyal politikalar, ancak güçlü bir sendikal mücadele ile mümkündür...

Sözünü ettiğimiz tüm sorunlar yaşamımızın her alanını olumsuz yönde etkilerken, sendikal olmanın önemi bir kez daha anlaşılıyor. Her türlü toplumsal dayanışmayı hayata geçirmek; politika tercihlerinin sınıfsal karakterinin ayırıcına varıp bu tercihlerin ancak örgütlü mücadele ile değiştirilebileceğini öngörmek yaşamsal hale geliyor. Bugün için mücadele ederken, yarın karşımıza çıkacak yeni sorunları da tahlil etmek; sorunlar ortaya çıkmadan önce önlem almak da önem taşıyor. Bu bağlamda, iklim krizinden yeni teknolojik gelişmelerin çalışma yaşamına olası etkilerine kadar geniş bir perspektifte; demokrasinin, adaletin ve eşitliğin temel alındığı sosyal politikaların yaşama geçirilmesi için güçlü bir sınıf sendikacılığına ihtiyaç duyuluyor. Güçlü sınıf sendikacılığı ihtiyacına cevap verecek bir sendikal mücadele, öncelikle kendi mücadele tarihimizi bilmekten geçiyor. Bu bağlamda sendikamızın 60 yılı aşan mücadele tarihini konu alan, Doç. Dr. Hakan Koçak hocamızın kaleme aldığı “İpek-İş’ten Günümüze Tez-Koop-İş Tarihi” isimli kitabımızı Türkiye sendikal hareketine kazandırmış olmanın da mutluluğunu yaşıyoruz.

Değerli arkadaşlar;

Tez-Koop-İş Sendikası, 130 bini aşkın üyesiyle beraber büyümeye; kendi tarihinden aldığı güç ile sınıf mücadelesini büyütmeğe devam ediyor. Örgütleniyor, imzaladığı toplu iş sözleşmeleri ile üyelerinin hak ve kazanımlarına yenilerini ekliyor, eğitim çalışmaları ile bilinçleniyor... İşkolunun en büyük sendikası olmanın sorumluluğu ile hareket eden, birlikte üretip birlikte bölüşmek için birleşen, sendikal mücadelemizi güçlendiren tüm üye ve yöneticilerimiz ile çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Birlik ve dayanışma ile...

Haydar Özdemir

Genel Başkan

Türk-İş Kamu Koordinasyon Kurulu Toplandı

25 Ocak 2024

TÜRK-İŞ Kamu Koordinasyon Kurulu gündemindeki konuları görüşmek üzere TÜRK-İŞ Denetim Kurulu Üyesi ve Sendikamız Genel Sekreteri Hazan Bozkurt'un da katılımıyla 24 Ocak 2024 Çarşamba günü TÜRK-İŞ Genel Merkezinde toplandı.

Toplantıda, iş barışını bozan gelişmeler, ücret ve vergideki adaletsizlik, kamuda taşeron uygulamaları ve benzeri sorunlar değerlendirildi.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu tarafından çalışma hayatında mevcut sorunların daha geniş bir çerçevede değerlendirmesi amacıyla 29 Ocak 2024 Pazartesi günü saat 10:00'da TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulunun toplanmasına, aynı gün saat 11:00'da da Ankara'da Konfederasyonumuzun Genel Merkezinde, tüm üye sendikaların Genel Başkanları ve Genel Merkez Yöneticilerinin, TÜRK-İŞ Bölge ve İl Temsilcileriyle Ankara'daki şube başkanlarının katılımıyla geniş bir toplantı yapılmasına karar verildi.

Türk-İş Kamu Koordinasyon Kurulu Eylem Planı İçin Toplandı

29 Ocak 2024

TÜRK-İŞ Kamu Koordinasyon Kurulu "Eylem Planını" görüşmek üzere, TÜRK-İŞ Denetim Kurulu Üyesi ve Sendikamız Genel Sekreteri Hakan Bozkurt, Genel Örgütlenme Sekreteri Çağdaş Duyar, Ankara 1 No.lu Şube Başkanı Mustafa Kirman, Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen, Ankara 3 No.lu Şube Başkanı Cemal Yarga ve örgütlü olduğumuz kamu işyerlerindeki temsilcilerimizin de katılımıyla 29 Ocak 2024 Pazartesi günü TÜRK-İŞ Genel Merkezinde toplandı.

Yılbaşından beri kamu işçisine ek zam yapılması için görüşmelerde bulduklarını belirten Genel Başkan Atalay, aşağıdaki görüşleri ifade etti.

"Ocak ayının başında enflasyon rakamı açıklandı. 2023 yılının ikinci altı ay enflasyonu 37,57 oldu. Bir kısım kamu işçimizin sözleşme tarihi ocak ayı itibarıyla başlıyor. Onlar 32,57 zam aldı. Sözleşmeleri mart ve sonraki aylarda başlayanlar bu rakamı alamıyor. Arada 10 ila 14 puan fark var. Bu işçiler haklı olarak ocak ayındaki enflasyon oranının kendilerine de verilmesini istedi. Bunun üzerine, TÜRK-İŞ Kamu Koordinasyon Kurulunu topladık. Süreç içerisinde yedi kez toplandık. 15-20 gün içerisinde Cumhurbaşkanından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına kime gidilmesi gerekiyorsa, gittik. Geçen hafta Hazine ve Maliye Bakanı ile oturduk. 'Sözleşme yok, zamanı gelince bu parayı alın' dediler. Bunun üzerine baktık bunların bize bir şey vereceği yok, çarşamba günü Kamu Koordinasyon Kurulunu tekrar topladık. Perşembe günü Cumhurbaşkanı ile görüşüldü. Bu ülkeyi ucuz emek cenneti yaptırmayacağız. Bu ülke, 'istediğimi veririm' diyen patronların ülkesi olmayacak."

Deichmann Ayakkabıcılık Mağazalarında Çalışanlara Karşı Uygulanan Baskı ve Tehditler İle Sendikal Hak ve Özgürlükler Engellenmek İsteniyor!

Sendikamız Tez-Koop-İş'in yasanın yetki için aradığı üye çoğunluğunu sağladığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan olumlu yetki tespitini aldığı Deichmann işyerlerinde, işveren, sendikamızın olumlu yetki tespitine itiraz etmiş ve sendikamız üyesi işçileri baskıyla üyelikten istifa ettirmiştir.

Sendikamız, işverenin takındığı bu haksız ve hukuksuz tavır karşısında Deichmann çalışanlarının toplu sözleşme hakları için, 18 Nisan 2024 tarihinde Deichmann Türkiye Merkez Ofisi önünde gerçekleştirdiği basın açıklamasıyla Deichmann işvereni protesto etti.

Sendikamız tarafından hazırlanan basın açıklamasını İstanbul 1 No.lu Şube Başkanı Özcan Kopal gerçekleştirdi.

Gerçekleştirilen basın açıklamasında özetle şu ifadelere yer verildi:

"Sendikalaşma hakkı demokratik toplumun temeli olan örgütlenme özgürlüğünün bir parçasıdır. Tüm Avrupa ülkelerinde olduğu gibi sendikal haklar ülkemizde de Anayasa ve yasalarla güvence altına alınmıştır. Ülkemizde faaliyet göstermekte olan Deichmann şirketi de bu yasalara tabidir. Deichmann işvereni Bölge müdürleri aracılığıyla çalışanlarının sendikalaşma hakkını aleni bir biçimde engelleme suçunu işlemiştir."

"Deichmann çalışanlarına tüm bölgelerde tehdit devam etmektedir. Bazı çalışanlar sendikamızdan zorla istifa ettirilmişlerdir. Hatta işveren temsilcileri kimi mağazalarda işçileri keyfi gerekçelerle işten çıkarmıştır."

"Deichmann işvereni sendikamızın olumlu yetki tespitine karşı itirazını derhal geri çekmeli ve işçilerin sendikalaşma ve toplu iş sözleşmesi haklarına saygı duymalıdır!

Buradan uyarıyoruz: Deichmann işverenin toplu iş sözleşmesi masasına oturarak müzakereye başlamadığı her an Deichmann mağazaları eylem alanımız, AVM'ler mücadele alanımızdır! Deichmann işçileri sendikalı, güvenceli, toplu iş sözleşmeli çalışma düzenine geçene kadar uluslararası sözleşmelerle birlikte Anayasadan ve yasalardan aldığımız güçle haklı ve meşru mücadelemiz büyüyecektir!"

Gerçekleştirilen basın açıklamasının ardından uluslararası kardeş sendikamız Alman Ver.di Sendikası'nın Deichmann işçileri ve Sendikamız Tez-Koop-İş ile dayanışma mesajı okunarak basın ve kamuoyu ile paylaşıldı.

Üst Kuruluşumuz UNI Global Union Deichman eylemimizde dayanışma gösterdi.

HOME ABOUT NEWS WORKERS' RIGHTS GLOBAL ISSUES CONTACT 🔍

UNI CALLS ON DEICHMANN TO STOP 'SHAMEFUL' UNION-BUSTING IN TÜRKİYE

02.05.24

SHARE THIS PAGE:

UNI Global Union is calling on German shoe retailer, Deichmann, to stop union busting at its stores in Türkiye and allow workers to bargain for a collective agreement.

UNI Commerce reposted

UNI Global Union @uniglobalunion · May 2

UNI is calling on German shoe retailer, #Deichmann, to stop the vicious union busting at its stores in #Türkiye and allow workers to bargain for a collective agreement with their union @tezkooπισndk

uniglobalunion.org/news/uni-calls...

UNI Commerce @CommerceUni · May 3

Replying to @CommerceUni

UNI Ticaret olarak -Almanya'daki üyemiz @verdihandel'in de desteğiyle @tezkooπισndk ile tam bir dayanışma içindeyiz ve Deichmann'ı utanc verici sendikasılaştırma kampanyasına son vermeye çağırıyoruz.

Yetki itirazını çek, sendika ile masaya otur!

uniglobalunion.org/news/uni-calls...

Türk-İş ile TÜHİS Arasında Ek Çerçeve Protokolü İmzalandı

29 Ocak 2024

Kamu kurum ve kuruluşlarındaki 700 bin işçiyi ve üyelerimizi ilgilendiren ek protokol imza töreni 29 Ocak 2024 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Reşat Molalı Salonunda yapıldı.

İmza törenine Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, Konfederasyonumuz Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay, Sendikamız Genel Sekreteri ve Türk-İş Denetim Kurulu Üyesi Hakan Bozkurt ile Kamu Çerçeve Koordinasyon Kurulu üyeleri katıldı.

9 Mayıs 2023 tarihinde, Kamu İşveren Sendikası (TÜHİS) ve TÜRK-İŞ arasında imzalanan "2023 Yılı Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Anlaşma Protokolü" nün eki niteliğinde olmak kaydıyla imzalanan toplu iş sözleşmelerinde yürürlük sürelerinin farklı aylarda başlamasından ve enflasyon kaynaklı farklı ücret zamlarının ortaya çıkardığı/çıkarcacağı ücret farklılıklarını gidermek amacıyla düzenlemeler yapıldı. Buna göre;

01 Ocak 2023 yürürlük başlangıçlı toplu iş sözleşmelerinin üçüncü altı ayında gerçekleşen % 32,57'lik zam oranının 01 Şubat, 01 Mart ve devam eden aylarda yürürlük süreleri başlayan toplu iş sözleşmelerinin üçüncü altı aylık döneminde uygulanacak olan enflasyon farkı + ücret zammının toplamının % 32,57'nin altında kalması halinde bunun yerine toplu iş sözleşmesinin üçüncü altı ayında uygulanacak olan enflasyon + ücret zammı toplamından oluşan ücret zammının % 32,57 olarak uygulanmasına karar verilmiştir. Enflasyon+ ücret zammı % 2,57'nin üzerinde olması halinde yüksek olan oran uygulanacaktır.

Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliğinde Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliği ve bağlı işyeri toplu iş sözleşmesi 23 Ocak 2024 tarihinde imzalandı. İmza törenine Sendikamız adına Samsun Şube Başkanı Tarık Sayın, Şube İdari Sekreteri Buket Özden ve İşyeri Sendika Temsilcimiz Kürşat Emre Karakoç katılırken; Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliği Müdürü Serdar Çolak katıldı.

Yeşilirmak Havzası Kalkınma Birliği toplu iş sözleşmesinin üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Samsun Üniversitesi'nde Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

Samsun Üniversitesi'nde toplu iş sözleşmesi 25 Ocak 2024 tarihinde imzalandı.

İmza töreni Samsun Üniversitesi Rektörlük binası toplantı salonunda gerçekleştirildi. Toplantıya Sendikamız Samsun Şube Başkanı Tarık Sayın, Şube İdari Sekreteri Buket Özden, İşyeri Sendika Baştemsilcisi Sadık Unat, Temsilcilerimiz Yaşar Batur ve Cengiz Aydın katılırken, işveren adına Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Salih Keskin, Personel Daire Başkanı Cengiz Çelik, İdari ve Mali İşler Daire Başkanı Yücel Cin, Strateji Geliştirme Daire Başkanı Samet Kop, Hukuk Müşaviri Tuncay Türkoğlu Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanı İbrahim Tan ve Hukuk Müşaviri Tuncay Türkoğlu katıldı.

Toplu iş sözleşmesinin Samsun Üniversitesi'nde çalışan üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nda Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve bağlı işyerleri işletme toplu iş sözleşmesi 25 Ocak 2024 tarihinde imzalandı.

TÜHİS Binası Toplantı Salonunda yapılan imza törenine Sendikamız adına Gaziantep Şube Başkanı Bilal Öztokmak, Şube Eğitim Sekreteri Fatma Kübra Acar, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Tülay Uzunay Javanshır, İşyeri Sendika Temsilcilerimiz Ali Yetiş ve Musa Küçük katılırken; işveren adına Koordinatör Cemal Bıçak, TÜHİS adına, Genel Sekreter Yardımcısı Hasan Yılmaz, Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Şerefettin Güler, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanları Fatma Taşkın, Osman Adıgüzel ve T. Eymen Özben katıldı.

Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı toplu iş sözleşmesinin üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Aydın Barosu Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

Aydın Barosu toplu iş sözleşmesi 29 Ocak 2024 tarihinde imzalandı.

Aydın Barosu'nda yapılan toplu iş sözleşmesi imza törenine Sendikamız adına Genel Eğitim Sekreterimiz Sebahattin Şen, Muğla Şube Başkanımız Hüseyin Yıldız Muğla Şube İdari sekreterimiz Selahattin Tilkioğlu İşyeri Temsilcimiz Elvan Altıncılıç Uysal katılırken; Aydın Barosu adına Baro Başkanı Sezgin Çetin, Baro Başkan Yardımcısı Av. Utku Devrim Barış Arslan Baro Genel Sekreteri Av. İlker Üstündağ, Baro Saymanı Av. Ayşe Öğünçlü katıldı.

Aydın Barosu toplu iş sözleşmesinin üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Bingöl Üniversitesi'nde Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

Bingöl Üniversitesi ve bağlı işyerlerini kapsayan toplu iş sözleşmesi 31 Ocak 2024 tarihinde imzalandı.

Toplu iş sözleşmesi görüşmelerine Sendikamız adına Diyarbakır Şube Başkanı Mehmet Pekgöz, İşyeri Sendika Baştemsilcisi Bayram Hasar, İşyeri Sendika Temsilcilerimiz Atıla Çintay, Hüsamettin Balun, Volkan Kıtay ve Uğur Ataoğlu katılırken; Bingöl Üniversitesi adına Rektör Prof. Dr. İbrahim Çapak ve Genel Sekreter Vekili Veysel Turan katıldı.

Toplu iş sözleşmesinin Bingöl Üniversitesi ve bağlı işyerlerinde çalışan üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Türk Eczacılar Birliğinde Ek Protokol İmzalandı

Sendikamız ile Türk Eczacılar Birliği arasında 31 Ocak 2024 tarihinde ek protokol imzalandı.

Türk Eczacılar Birliğinde gerçekleştirilen toplantıya Sendikamız adına Ankara 1 No.lu Şube Başkanı Mustafa Kirman, Şube İdari Sekreteri Özgür Noyan, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Merve Şahin, İşyeri Sendika Temsilcimiz Emrah Himmet, Dilek Tabak Aslan ve Uzm. Ecz. Damla Gizem Sabur katılırken; Türk Eczacılar Birliği adına Genel Sekreter Ecz. Ali Erdem, Ecz. Sayman Uğur Elik ve Av. Hüseyin Can Güner katıldı.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası TİS Görüşmelerinde İkinci Oturum

1 Şubat 2024

TMMOB Maden Mühendisleri Odası ve bağlı işyerleri toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin ikinci oturumu 1 Şubat 2024 tarihinde gerçekleşti.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Genel Merkezi'nde yapılan toplu iş sözleşmesi görüşmelerine Sendikamız adına Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen, Şube İdari Sekreteri Fahrettin Cengiz ve İşyeri Sendika Temsilcisi Ömür Saçın katılırken; TMMOB Maden Mühendisleri Odası adına Genel Başkan Ayhan Yüksel, Sayman Mehmet Zaman ve Mali Müşavir Ümit Zafer katıldı.

Van Barosu Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

5 Şubat 2024

Van Barosu toplu iş sözleşmesi 5 Şubat 2024 tarihinde imzalandı.

Van Barosu'nda yapılan toplu iş sözleşmesi imza törenine Sendikamız adına Diyarbakır Şube Başkanı Mehmet Pekköz, İşyeri Temsilcisi Mehmet Müslüm Karaboğa ve Engin Canan katılırken; Baro adına Başkan Av. Sinan Özaraz, Başkan Yardımcısı Av. Bayram Baykal, Genel Sekreter Av. Nazlı Polat ve Sayman Av. Rohat Kurt katıldı.

Van Barosu toplu iş sözleşmesinin üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

TMMOB İçmimarlar Odası Toplu İř Sözleşmesi Görüşmelerinde Anlaşma Sağlandı

8 Şubat 2024

TMMOB İçmimarlar Odası ve bağlı işyerleri toplu iř sözleşmesi görüşmelerinde 8 Şubat 2024 tarihinde anlaşma sağlandı.

Toplu iř sözleşmesi görüşmelerine Sendikamız adına Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa zgen, Şube İdari Sekreteri Fahrettin Cengiz, Toplu İř Sözleşmesi Uzmanı Meliha Kaplan ve İşyeri Temsilcisi Gökçen İli, Arabolucu Av. Murat Temel iek katılırken; TMMOB İçmimarlar Odası adına Genel Sayman Naci Yalçın, Genel Sekreter Turan Ayçiçek ve Av. Edip Esmer katıldı.

İçmimarlar Odası toplu iř sözleşmesinin üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Makina Mühendisleri Odasında Toplu İř Sözleşmesi İmzalandı

15 Şubat 2024

Sendikamız ile Makina Mühendisleri Odası arasında sürdürülen toplu iř sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanarak 15 Şubat 2024 tarihinde Makina Mühendisleri Odası Genel Merkezinde imzalandı.

Makina Mühendisleri Odası Toplu İř Sözleşmesi imza törenine Sendikamız adına Ankara 1 No.lu Şube Başkanı Mustafa Kirman, Şube İdari Sekreteri zgr Noyan, Toplu İř Sözleşmesi Uzmanı Barış Yılan, İşyeri Sendika Temsilcimiz Mahir Dilmen ve Berrin Konak katılırken; Makina Mühendisleri Odası adına Yönetim Kurulu Başkanı Yunus Yener, Genel Sekreter ye Elif ztrk ve Oda Müdürü Evren Sağ katıldı.

EGAŞ Eczane Gereklere A.Ş. Kurumunda Ek Protokol İmzalandı

Sendikamız ile EGAŞ Eczane Gereklere A.Ş. Kurumu arasında 21 Şubat 2024 tarihinde ek protokol imzalandı.

Türk Eczacılar Birliğinde gerçekleştirilen toplantıya Sendikamız adına Ankara 1 No.lu Şube İdari Sekreteri Özgür Noyan, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Meliha Kaplan ve Sendika İşyeri Temsilcisi Gülcan Özdemir katılırken; işveren adına EGAŞ Yönetim Kurulu Üyesi ve 2. Başkanı Ecz. Osman Özdemir ve Türk Eczacılar Birliği Sayman Ecz. Uğur Elik katıldı.

Hakkari Barosu Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

Hakkari Barosu toplu iş sözleşmesi 21 Şubat 2024 tarihinde imzalandı.

Hakkari Barosu'nda yapılan toplu iş sözleşmesi imza törenine Sendikamız adına Diyarbakır Şube Başkanı Mehmet Pekgöz, Av. Sıdar Gümüş ve İşyeri Temsilcisi Lokman Anuk katılırken; Baro adına Başkan Av. Ergün Canan ve Sayman Av. Tefik Gündüz katıldı.

Hakkari Barosu toplu iş sözleşmesinin üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nda Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nda işletme toplu iş sözleşmesi 23 Şubat 2024 tarihinde imzalandı.

Türk Ağır Sanayii Ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası (TÜHİS)'nda yapılan toplantıya sendikamız adına Genel Sekreter Hakan Bozkurt, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Meliha Kaplan ve işyeri sendika temsilcisi Hüseyin Koçak katılırken; işveren sendikası olarak TÜHİS adına Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Şerefettin Güler, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanları Fatma Taşkın ve Eymen Özben, işvereni temsilen, Yönetim Hizmetleri Koordinatörü Mehmet Akif Kaya ve Uzman Mehmet Özçelik katıldı.

Toplu iş sözleşmesinin Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nda çalışan üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde işletme toplu iş sözleşmesi 23 Şubat 2024 tarihinde imzalandı.

Türk Ağır Sanayii Ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası (TÜHİS)'nda yapılan toplantıya sendikamız adına Genel Sekreter Hakan Bozkurt, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Meliha Kaplan ve işyeri sendika temsilcileri Gülay Arıkan, Mustafa İldız ve Hüseyin Oysal, katılırken; işveren sendikası olarak TÜHİS adına Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Şerefettin Güler, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanları Fatma Taşkın ve Eymen Özben, işvereni temsilen, Genel Sekreter Yardımcısı Tekin Arıkan katıldı.

Toplu iş sözleşmesinin Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde çalışan üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

İstanbul Barosu Başkanlığı Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

İstanbul Barosu Başkanlığı ve bağlı işyerlerinde toplu iş sözleşmesi 25 Nisan 2024 tarihinde imzalandı. İstanbul Barosu Başkanlığı Toplantı Salonunda yapılan toplu iş sözleşmesi imza törenine Sendikamız adına İstanbul 4 No.lu Şube Başkanı Hasan Dere, Şube İdari Sekreteri Erkan Erdoğan ve İşyeri Sendika Temsilcisi Ali Alkanel katılırken; İstanbul Barosu Başkanlığı adına Başkan Av. Filiz Saraç, Başkan Yardımcısı Av. Ali Gürbüz, Genel Sekreter Av. Burcu Oztoprak Alsulu, Sayman Av. Bahar Gültaş ve Av. Hasan Erdem katıldı.

CarrefourSA Toplu İş Sözleşmesi Görüşmelerinde Anlaşma Sağlandı

CarrefourSA Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş. işletme toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde 26 Mart 2024 tarihinde anlaşma sağlandı.

01.01.2024-31.12.2026 yürürlük süreli olarak imzalanan toplu iş sözleşmesi ile üyelerimizin ücretlerinde ve sosyal yardımlarında önemli artışlar sağlanırken, depo çalışanlarının haklarında önemli iyileştirmeler yapıldı. Sendikamız Genel Merkezinde yapılan toplantıya, Sendikamız Genel Sekreteri Hakan Bozkurt, Ankara 1 No.lu Şube Başkanı Mustafa Kirman, İstanbul 1 No.lu Şube Başkanı Özcan Kopal, İzmir 1 No.lu Şube Başkanı Mert Özen, Muğla Şube Başkanı Hüseyin Yıldız, Eskişehir Şube Başkanı Hasan Hüseyin Yılmaz, Bursa Şube Başkanı Bülent Çetin ve Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Meliha Kaplan Seğmen katılırken; işveren adına CarrefourSA İnsan Kaynakları Genel Müdür Yardımcısı N. Bahar Tura, Sabancı Holding Çalışma İlişkileri Direktörü Mustafa Özturan, Saha İnsan Kaynakları, Özlük Bordro ve Çalışma İlişkileri Grup Müdürü Gamze Mengüç Sunel, Sabancı Holding Çalışma İlişkileri Müdürü Av. Cansu Ortanca Kehri, CarrefourSA Çalışma İlişkileri Yöneticisi Mustafa Vanlı, katıldı. Toplu iş sözleşmesinin CarrefourSA Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş.de çalışan üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

S.S. Altinyazı Karasaz Sulama Kooperatifi'nde Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

S.S. Altinyazı Karasaz Sulama Kooperatifi ile sendikamız arasında toplu iş sözleşmesi 26 Mart 2024 tarihinde imzalandı.

Toplantıya sendikamız adına Edirne Şube Başkanı Mehmet Meral ve İşyeri sendika temsilcisi Tanju Özgür; işvereni temsilen S.S. Altinyazı Karasaz Sulama Kooperatif Başkanı Alaettin Kaya ve Yönetim Kurulu Üyesi Doğan Yılmaz katıldı. Toplu iş sözleşmesinin S.S. Altinyazı Karasaz Sulama Kooperatifi çalışan üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi'nde Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi'nde işletme toplu iş sözleşmesi 27 Şubat 2024 tarihinde imzalandı.

ALKÜ Rektörlüğü Senato Salonu'nda gerçekleşen imza törenine, Sendikamız Antalya Şube Başkanı Özgür Tingir, Şube İdari Sekreteri Aykut Akın, İşyeri Sendika Baş Temsilcisi Yemliha Sağ, Reşit Arıca, Hüseyin Karadağ katılırken; işveren adına Rektör Prof. Dr. Kenan Ahmet Türkdoğan, Genel Sekreter Dr. Sinan Kartal ile ALKÜ İşveren Temsilcileri Komisyon Üyeleri katıldı.

Toplu iş sözleşmesinin Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi'nde çalışan üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Toplu İş Sözleşmesi Görüşmelerinde Anlaşma Sağlandı

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası ve bağlı işyerleri toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde 28 Şubat 2024 tarihinde anlaşma sağlandı.

Toplu iş sözleşmesi görüşmelerine Sendikamız adına Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Merve Şahin ve İşyeri Temsilcisi İnaç Atay katılırken; işvereni temsilen TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Başkanı Hasan Küçük ve Sekreter Üye Zühal Yazıcı katıldı. Kimya Mühendisleri Odası toplu iş sözleşmesinin üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Gençlik ve Spor Bakanlığında Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

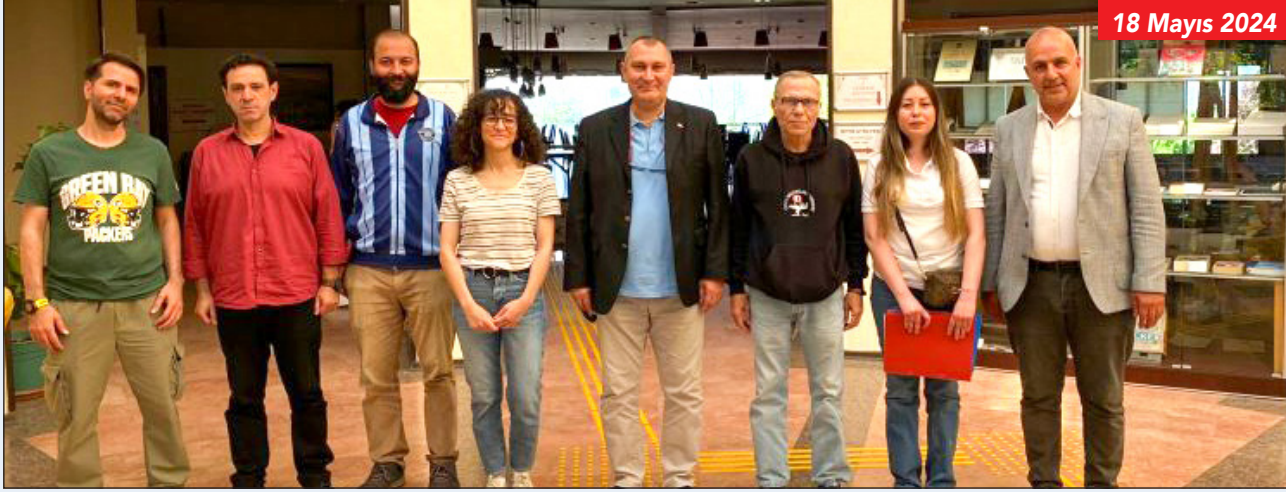

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı işyerleri toplu iş sözleşmesi "01.01.2024-31.12.2025" yürürlük süreli olarak 03 Mayıs 2024 tarihinde imzalandı.

Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası'nda (TÜHİS) gerçekleştirilen toplu iş sözleşmesi imza törenine Sendikamız adına Genel Sekreter Hakan Bozkurt, Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen, Şube Örgütlenme Sekreteri Coşkun Ceylan, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanları Av. Tülay Javanshır ve Barış Yılan katılırken; işveren adına İşçi ve Sözleşmeli Personel Daire Başkanı Bülent Merdan, Şube Müdürleri İsmail Karahasanoğlu, Feza Ekinci, Emine Zehra Çolak; TÜHİS adına Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Şerefettin Güler ve Hasan Yılmaz, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanları Ahmet Karadereli, Esra Yenidünya ve Betül Çalışkan katıldı.

Emeği geçenlere teşekkür eder, sözleşmenin sendika üyelerimize hayırlı olmasını temenni ederiz.

ODTÜ Mezunları Derneği'nde Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

ODTÜ Mezunları Derneği'nde işyeri toplu iş sözleşmesi 18 Mayıs 2024 tarihinde imzalandı.

ODTÜ Mezunları Derneği Toplu İş Sözleşmesi imza törenine Sendikamız adına Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen, Şube İdari Sekreteri Fahrettin Cengiz, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Merve Şahin ve İşyeri Sendika Temsilcimiz Rıza Kaya katılırken; ODTÜ Mezunları Derneği adına Yönetim Kurulu Başkanı Baki Arslan, Sayman Üye Murat Güzel ve Yazman Üye Gülşah Gülen Çiftçi katıldı.

Toplu iş sözleşmesinin ODTÜ Mezunları Derneği'nde çalışan üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Tevfik Fikret Eğitim ve Öğretim Hizmetleri A.Ş. Toplu İş Sözleşmesi İmzalandı

Tevfik Fikret Eğitim ve Öğretim Hizmetleri A.Ş. ve bağlı işyerlerinde çalışan üyelerimizi kapsayan toplu iş sözleşmesi 31 Mayıs 2024 tarihinde imzalandı.

Toplantıya Sendikamız adına Genel Sekreterimiz Hakan Bozkurt, Ankara 4 No'lu Şube Başkanı Levent Koç, Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Av. Tülay Javanshır ve İşyeri Sendika Temsilcileri Bilge Öztepe Erdoğan, Güntülü Pouilly, Burcu Dizdaroğlu ve Emine Alkın Aras katılırken, Tevfik Fikret Eğitim ve Öğretim Hizmetleri A.Ş.'yi temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Erden Kuntalp, Yönetim Kurulu Üyeleri Sabriye Ayşe Başçavuşoğlu, Mehmet ali Şuğle ve Hukuk Müşaviri Av. Mehmet Kürşad Pekgüçlü katıldı.

Toplu iş sözleşmesinin Tevfik Fikret Eğitim ve Öğretim Hizmetleri A.Ş.' de çalışan üyelerimize hayırlı olmasını diler, emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

Tez-Koop-İş Sendikası

Başkanlar Kurulu Toplandı

Başkanlar Kurulumuz 27-28 Haziran 2024 tarihlerinde Tez-Koop-İş Sendikası Genel Merkezinde toplanarak başta asgari ücret ve diğer sendikal sorunlar olmak üzere ülkenin, emekçilerin genel ekonomik ve toplumsal gündemini değerlendirdi.

27 Haziran Perşembe günü Başkanlar Kurulunun açılışını yapan Genel Başkan Haydar Özdemiroğlu, sendikal örgütlenmenin geriletilmesi, toplumsal dayanışmanın engellenmesi, eğitim ve sağlık başta olmak üzere tüm kamusal hizmetlerin sermayenin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi ve dönüştürülmesi, gelir ve vergi adaletsizliği gibi çok boyutlu sorunlara tanıklık ettiğimiz zorlu bir dönemden geçtiğimizi dile getirdi.

Tüm bu sorunlara rağmen Tez-Koop-İş Sendikası'nın nicel anlamda büyümeye devam ettiğini ifade eden Genel Başkan Haydar Özdemiroğlu konuşmasında, Sendikamızda nicel büyümenin yanı sıra nitel bir sıçramanın gerekliliği düşüncesi ve eylemli olma halinin altını çizdi. Bu bağlamda Sendikamız Tez-Koop-İş'in sendikal örgütlülüğü yaygınlaştırma, tüm çeşitliliği ile emekçilerin birliğini güçlendirme; demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkma mücadelesini sürdürmesinin tarihsel bir ödev, tarihsel bir sorumluluk olduğunu vurguladı. Emek ve demokrasi mücadelesinin kuşaktan kuşağa aktarılan bir mücadele olduğunu belirterek bugünkü mücadelemizin çocuklar ve gençlere daha iyi bir ülke ve yeryüzü bırakma mücadelesi

olduğunu ifade etti. İşyerlerinde çalışmakta olan emekçilerin önemli bir kısmının kadınlar olduğunu belirten Genel Başkan sendikal mücadeleye kadınların katılımının çok önemli olduğunu vurguladı.

Genel Sekreter Hakan Bozkurt, Kamu Kesimi Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Protokolüne ilişkin düşüncelerini paylaştı. Sendikamızın örgütlü olduğu işyerlerine özgü sorunlara değinen Bozkurt, işçilerin ekonomik çıkarlarını gözetken maddelerin yanı sıra sosyal hak ve özgürlüklerini geliştirecek maddelere de yer verilen çağdaş toplu iş sözleşmelerine ihtiyaç duyulduğunu belirtti. Sendikal mücadelede insan onuruna yaraşır bir yaşam için ekonomik hak ve kazanımların önemli olduğunu ifade eden Genel Sekreter Hakan Bozkurt, ekonomik hak ve kazanımların kaybedilmemesi, tersine ekonomik ve sosyal hak ve özgürlüklerin geliştirilmesi mücadelesinin demokrasi mücadelesi birlikte el ele, yan yana yürüdüğünün altını çizdi.

Başkanlar Kurulu toplu iş sözleşmesi, örgütlenme, eğitim çalışmaları ve mali konuların tartışılmasıyla devam etti. Emekçilerin haklarının hızla gerilediği koşullarda iki gün boyunca "ne yapabiliriz?" sorusunun cevabı arandı. Emek ve demokrasi mücadelesinin başta işyerlerinde göze göz dışı mücadelelerle, yüz yüze ve uzaktan eğitimler yoluyla, emekçilerin yaşadığı güçlükleri ve direnişinin anlatıldığı yayın faaliyetleriyle sendikal kamuoyuna erişerek, emekçilerin bilgisi ve deneyimini ortaya çıkaran araştırmalarla, eylem-

lerle ve diğer yeni yol ve yöntemlerle nasıl yürütülebileceği konusunda etkin tartışmalar yürütüldü.

28 Haziran Cuma günü Başkanlar Kuruluna, Prof. Dr. Mustafa Durmuş'un "Güncel ekonomik sorunlar: Ne yapmalı, nasıl yapmalı" konulu sunumu ile devam edildi. Sunumda emekçiler aleyhine gelişen güncel ekonomik ve sosyal sorunlar çeşitli göstergelerin yardımıyla ayrıntılı biçimde ele alındı. Mustafa Durmuş sendikaların birincil ve ikincil gelir bölüşümü ilişkilerini gündemlerine alması ve mücadeleyi bu bağlamda da büyütmeye gerektiğini ifade etti. Sendikal mücadelenin sınıf mücadelesi, demokrasi ve barış temelli düşünsel ve eylemsel perspektifine dair öneriler dile getirildi ve bunlar Başkanlar Kurulunun tartışmasına sunuldu. Mustafa Durmuş, Sendikamızda ekonomik göstergelere ilişkin okuryazarlığın emekçilerin görüşüyle güçlendirilmesi gerektiğinin altını çizdi. İlk sayısı Temmuz ayında çıkan "Ekonominin ve Emeğin Nabızı" Bültenimizin, sendika tabanında ve sendikal kamuoyunda ekonomi okuryazarlığını geliştirecek önemli bir araç olduğunu belirtti.

Prof. Dr. Nejla Kurul sendikal nicel büyümeye paralel olarak işkolumuzda emekçilerin, üyelerimizin ve sendika kadrola-

rının güçlenmesi ve geliştirilmesi için emekçilerin bilgisinin üretimi ve bilginin dağıtımına olanak sağlayan eğitim, araştırma ve yayın faaliyetlerinin önemi üzerinde durdu. Emeğin ve emekçilerin değersizleştirildiği, güçsüzleştirildiği, birbirleriyle bağlarının koparıldığı bu dönemde emeğin değerini, gücünü, birlikteliğini, söz, karar ve iradesini artıracak yoğun çalışmalara olan gereksiniminin üzerinde durdu.

Başkanlar Kurulumuzda, yaşanan çoklu krizler döneminde gelirin yeniden bölüşümü politikalarının hızla yaşama geçirilmesi gerektiğine dikkat çekildi. Demokrasi, adalet ve

barış mücadelesinin emek mücadelesiyle birlikte yürütülmesinin sendikaların üzerine düşen görevlerin başında geldiği; Tez-Koop-İş Sendikasının bu sorumluluğu taşıyarak imzaladığı toplu iş sözleşmelerini geliştirmeye, örgütlenecek büyümeye ve güçlenmeye, eğitim çalışmalarıyla bilinçlenmeye devam etmesi gerektiği konusunda fikir birliğine varıldı. İşyerlerinde toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin ve yıldırmanın ortadan kaldırılması için toplumsal cinsiyet eşitliği duyarlılığını geliştirecek çalışmalar yapılmasına yönelik kararlılık ortaya konuldu.

Edirne Şube 12. Olağan Genel Kurulu Yapıldı

Sendikamız Edirne Şubesinin 12. Olağan Genel Kurulu, 16 Mart 2024 tarihinde toplandı ve yeniden Şube Başkanlığına Mehmet Meral seçildi.

Edirne Şube Genel Kurulu'nun açılışından sonra yapılan Divan Başkanlığı seçiminde Divan Başkanlığına Genel Sekreterimiz Hakan Bozkurt, Divan Başkan Yardımcılığına Genel Mali Sekreterimiz Mahmut Çetinkaya ve Kocaeli Şube Başkanı Engin Şevket Şimşek, Divan Üyeliklerine Sibel Kılıç ve Reyhan Demiralay seçilmiştir.

Edirne Şube Başkanı Mehmet Meral, genel kurulda gerçekleştirdiği konuşmasında "Ekonomik sıkıntıların nedenlerinin başında bölüşüm ilişkilerindeki adaletsizlik geliyor. Türkiye'nin en büyük 500 şirketinin 466'sının kâr açıkladığı bir dönemde, bölüşüm krizinden çıkışın yolu, ücretlerin baskılanmasında aranırken emeğin milli gelirden aldığı pay her geçen gün azalıyor. Bölüşüm ilişkilerinde adaletin sağlanmasında önemli araçlardan biri olan vergilendirme sistemi, etkin kullanılmıyor. Vergi yükünün adaletsiz bir biçimde işçi ve emekçilerin omzuna yükleniyor olması; diğer bir ifadeyle vergi sistemindeki adaletsizlik, bölüşüm ilişkileri şokunu derinleştiriyor. Tüm bu olumsuzluklardan hep birlikte, birbirimize kenetlenerek, sahip çıkarak, bilinçli yaşamayı öğrenerek çıkacağımızı temenni ediyorum." ifadelerini kullandı.

Konuşmalar ardından yapılan seçimlerde şube karar organları şöyle oluştu:

Şube Yönetim Kurulu

Şube Başkanı: Mehmet Meral

Şube İdari Sekreteri: Haydar Turan

Şube Mali Sekreteri: Murat Kırçıçek

Şube Örgütlenme Sekreteri: Levent Vapur

Şube Eğitim Sekreteri: İbrahim Ayyıldız

Şube Denetim Kurulu: Serkan Öksüz, Ersin Kavçakan ve Ömer Kumdar

Şube Disiplin Kurulu: Suat Gültekin, Armağan Dünder ve Faruk Aktaş

Göreve seçilen tüm şube karar organları üyelerini kutluyor ve çalışmalarında başarılar diliyoruz.

İzmir 2 No.lu Şube

5. Olağan Genel Kurulu Yapıldı

Sendikamız İzmir 2 No.lu Şubesinin 5. Olağan Genel Kurulu, 23 Mart 2024 tarihinde toplandı ve yeni Şube Başkanlığına Ali Ayna seçildi.

İzmir 2 No.lu Şube Genel Kurulu'nun açılışından sonra yapılan Divan Başkanlığı seçiminde Divan Başkanlığına Genel Sekreterimiz Hakan Bozkurt, Divan Başkan Yardımcılığına Genel Mali Sekreterimiz Mahmut Çetinkaya, Divan Üyeliklerine Pelin Özkan ve Gönül Tekin seçilmiştir.

Yapılan seçimlerde şube karar organları şöyle oluştu:

Şube Yönetim Kurulu

Şube Başkanı: Ali Ayna

Şube İdari Sekreteri: Melike Aslan

Şube Mali Sekreteri: Erdal Türk

Şube Örgütlenme Sekreteri: Murat Sakak

Şube Eğitim Sekreteri: Süleyman Yılmaz

Şube Denetim Kurulu: Yüksel Aksoy, Murat Bayır ve Süleyman Elibüyük

Şube Disiplin Kurulu: Ökkeş Şimşek, Umut Eğüz ve Serdar Kasap

Göreve seçilen tüm şube karar organları
üyelerini kutluyor ve çalışmalarında
başarılar diliyoruz.

Dünyanın Yaşayabileceği En Büyük Tehlike Önümüzde: Küresel Isınma

Prof.Dr. Ali DEMİRSOY / Biyolog

Özellikle son 5 yıldan bu yana dünyanın en çok konuştuğu konulardan biri **iklim krizi** ya da **küresel ısınma** olmuştur. Önümüzdeki yıllarda da en çok konuşulacak ve hükümetleri zorlayacak konulardan biri küresel ısınma olacaktır. Daha da önemlisi, dünyadaki canlı varlıkların tümünü derinden etkileyecek; eğer önlem alınmaz ise belki sonunu bile hazırlayacak tehlikelere gebe durumdayız. Bu nedenle şimdilik bu sayıda bu konu ile ilgili ana bazı temel bilgileri tanıtmakta yarar görülmüştür. Küresel ısınmanın en temel etmeni sera etkisidir.

Sera Etkisi Ne Demektir?

- Güneşten dünyaya gelen ışınların yaklaşık dörtte üçü, bulutlardan yansiyarak uzaya döner. Geri kalan enerjinin yaklaşık dörtte birini (% 28), stratosferdeki ozon tabakasıyla troposferdeki bulutlar ve su buharı soğurur. Atmosferin soğurduğu ışınların % 90'ı bizim göremediğimiz kızılötesi ve morötesi ışınlar, % 10'u da görünür ışındır.
- Yeryüzüne ulaşan görünür ışınların 9/10, görünmeyen ışınların (kızılötesi ve morötesi) 1/10'u dünyayı ısıtır.
- Tropikal kuşaktan yükselen sıcak hava kutuplara doğru, soğuk kutup havası da yüzeye inip ekvatora doğru yönelir. Böylece atmosfer olayları, su çevrimi, karbon çevrimi vb. süreçler işleyerek dünyada yaşamın sürmesi sağlanır (Bilim ve Teknik, 2000).
- Güneşten gelen ışınlarla ısınan dünyanın bizzat kendisi bir ısı kaynağı gibi davranmaya başlar. İlk bakışta, bu ışınları aldığı gibi, uzaya soğurması beklenir. Ancak bu ısıyı, akkor hale geçmediği için, güneşte olduğu gibi tüm dalga boylarında

yayamaz; sadece diğer tüm dalga boylarının dönüşebildiği kızılötesi ışınları biçiminde yayabilir.

- Dünyadaki yaşamın oluşmasını sağlayan mekanizma, aynı zamanda bugünkü küresel ısınma sorununun temelinde yatan mekanizma işte bu etkileşimdir; çünkü yayılan bu ışınların yalnızca küçük bir bölümü uzaya gidebilir; büyük bir kısmı atmosferdeki su buharı, karbondioksit ve metan molekülleri tarafından alıkonur; sonra da yüzeye doğru yansıtılır. Böylece dünyanın yüzeyi ve troposfer, olması gerekenden daha sıcak olur. Bu olay, güneş ışınlarıyla ısınan; ama içindeki ısıyı dışarıya bırakmayan seraları andırdığı için sera etkisi olarak bilinir.
- Kısa dalgalı ışınların uzun dalgalı ışınlara dönüşmesi
- Küresel ısınmanın dünya yüzeyindeki sıcaklığın artması olarak tanımlandığını söyleyebiliriz. Bunun temel işleyişi ise şöyledir: İşleme (penetrans) yani bir katmandan geçme gücü yüksek; ancak saçılımı da yüksek olan çoğunluğu kısa dalga boylu (mor ötesine yakın) ışınların, geçtiği katmanı terk ederken işleme gücü daha düşük olan uzun dalgalı ışın boylarına (kızılötesine yakın) dönüşmesidir. Çok açık bir örnek vermek gerekirse, güneş altına bırakılmış olan bir arabanın içi bir zaman sonra dışarısına göre çok daha yüksek sıcaklığa ulaşır. Çünkü kısa dalgalı ışınlar araba camından girmiş, ancak camı içe doğru terk ederken ya da çarptıkları yüzeyde saçılarak daha uzun dalgalı ışınlara dönüştüğü için, bu ışınların araba camını tekrar geçerek dışarıya ulaşması engellenmiş olacağından, arabanın içine sürekli

enerji akışı olacaktır; buna karşın soğurma gerçekleşmeyecektir.

- Sera etkisi yapan gazlar önemine göre, su buharı, karbon dioksit ve metan, azot oksit (N²O) ve kloroflorokarbonlar (CFC) dır.
- Sera etkisinin dünyayı belirli sıcaklık aralığında tutmuş olması yaşamın oluşması ve çeşitlenmesi için en önemli koşul olmuştur. Mars'ta ve Venüs'te bir canlı varlığının olmaması uygun sera etkisinin yoksunluğundandır.

Küresel Isınmaya Neden Olan Doğal ve İnsanı Etmenler ve Sera Gazları (% olarak) (kırmızılar belirgin olarak etkin olanlar)

1. Dünya konumunun değişimi: Tartışmalı
2. Güneşten gelen ışınların şiddetinin değişmesi: Önemli değil
3. Kıtaların kayması: Geçici
4. Bulutların etkisi (% 70) - Yapılacak bir şey yok
5. Buzulların erimesi - Koyu Kara görünüşünün artması
6. Orman yangınları
7. Tektonik olaylar - Sülfür gazı (yanardağlardan) - Isınmayı azaltıyor
8. Mobius döngüsü: Okyanuslardaki akıntı, önemli
9. Ozon tabakası yırtılması (CFC gazı, azot oksit): (% 3-7)
10. Çimento üretimi
11. Sanayi ve insan işlevleri (% 9-20)
12. Metan Çıkışı (turbalıklar, pirinç tarlaları, geviş getiren hayvanlar) (% 4-9)

Dünya Daha Önce Kaç Defa İklim Krizi Yaşadı? Beş Büyük Kriz Yaşanmıştır

İklim krizinde dünyadaki canlı türlerinin % 75-95'nin ortadan kalkması demektir.

1. Ordovisyon Sonu Yok Oluşu

- Günümüzden yaklaşık, 490 milyon yıl önce başlayıp, 440 milyon yıl önce bitmiştir.
- Oluş nedeni; doğal sebepler ile atmosferdeki CO₂ miktarının çok düşmesi sonucu uzun yıllar süren dünya çapında bir buzul çağının hüküm sürmesidir.

Kızılötesi ışınların bir kısmı atmosferden geçer, bir kısmı sera gazlarının molekülleri tarafından emilir, bir kısmı saçılır. Bu etkileşimler dünya yüzeyinin ve atmosferin alt kısımlarının ısınmasına neden olur.

- Bu dönemde deniz canlılarının % 85'i ve diğer tüm canlıların % 70'i yok olmuştur.
  - O dönemde Dünya'da henüz bugünkü kıtalar oluşmamıştı.
2. Geç Devoniyen Yok Oluşu
    - Yaklaşık 417 milyon yıl önce başlayıp, 350 milyon yıl önce bitmiştir.
    - Oluş nedeni konusunda çeşitli görüşler vardır. Magmatik nedenlerle olabilir.
    - Bu dönemde tüm canlıların % 75'i yok olmuştur.
  3. Permiyen Sonu Yok Oluşu
    - Yaklaşık 290 milyon yıl önce başlayıp, 252 milyon yıl önce bitmiştir.
    - Oluş nedeni, Sibirya volkan patlaması ve ormanla yangınları olarak bilinir.
    - Gezegenimizde yaşanmış olan en büyük yok oluş olarak bilinir.
    - Bu dönemde deniz yaşamının % 96'sı, diğer tüm kara yaşamının % 70'i yok olmuştur.
    - Tüm canlı yaşamın % 90'ı yok olmuştur.
  4. Geç Triyas Yok Oluşu
    - Yaklaşık 250 milyon yıl önce başlayıp, 205 milyon yıl önce bitmiştir.
    - Oluş şekli hakkında net bir bilgi yoktur. Magmatik olabilir.
    - Bu dönemde deniz yaşamının % 50'si, kara yaşamının da % 35'i yok olmuştur.

5. Kretase Sonu Yok Oluşu

- Yaklaşık 66 milyon yıl önce olmuştur.
- Oluş nedeni: 10 km çapında bir asteroitin (göktaşı) Güney Amerika'da Yucatan Yarımadası'na yaklaşık 72.500 km/saat hızla çarpmasıyla gerçekleşmiştir.
- Dünya atmosferi toz bulutları ile kaplandı. Kopan parçacıklar, binlerce kilometre içerisindeki her şeyi parçaladı.
- Bu dönemde tüm dinazorlar yok oldu.
- Diğer tüm yaşam türlerinin % 70'i - 80'i yok oldu.

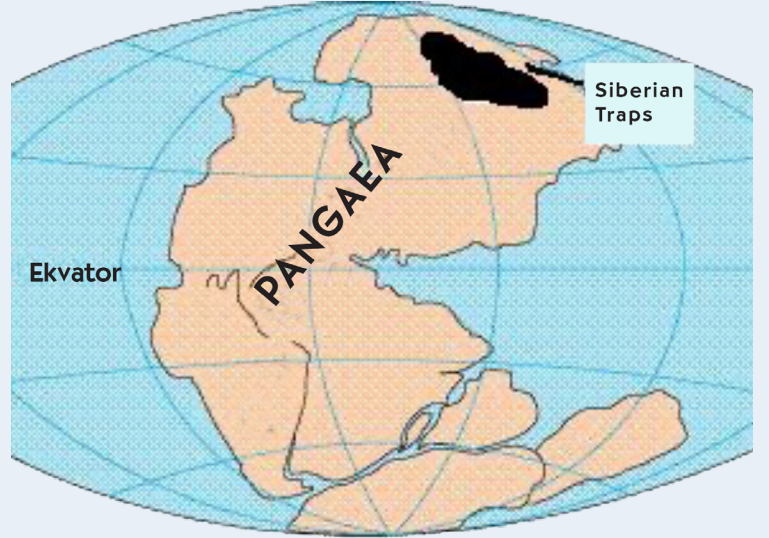
6. Yok oluş kapımızda

Önümüzdeki birkaç yüzyıl (belki 2100 yıl)

- Nedeni insanların çoğalma ve tüketim histerisi

Antroposen Çağa Girdik

- İtalyan jeolog **Antonio Stoppani**, 1873 yılında insanların dünya doğası üzerindeki etkisini gözleyince «Antroposen çağ” terimini ortaya atmıştır.
- Bu çağa kadar doğa insanı şekillendirmişti; bu çağda insan doğayı şekillendirmeye başlamıştır. Geçmişte doğa aşırıya kaçanı ortadan kaldırmıştı. Ancak insanın zeki-kurnaz yeteneği karşısında çaresizdir.
- Geçmiş fosillerden kısmen de olsa anlayabiliyoruz; ancak gelecekte ne olacağını ancak yeterli

PERMIAN

bir bilgi birikimi olan kesim yorumlayabilir. Bu konuşmada bunu deneyeceğiz...

- Aslında tarım bitkilerinin yabani formlarının çoğu güneydoğu Anadolu ve Mezopotamya'da bulunduğu ve Dicle ile Fırat'ın oluşturduğu zengin alüvyon birikimi nedeniyle ilk tarımsal işleve geçilmesini Antroposentrik zamanın başlangıcı olarak da görebiliriz.
- Doğanın taşıma kapasitesi öğrenilmediği için milyonlarca yıl biriktirilmiş olan fosil yakıtlar. Madenler, topraklar, sular ve her şey sonunu kadar kullanıldı; daha açık bir ifade ile adete sömürüldü.
- Yolun sonunu yaklaştığımızı söyleyen birçok akademisyenden biri de benim. Burada düşünceler

66 milyon yıl önce Meksika Körfezine düşen göktaşı

Yıllar	=	MS.1	1000	1500	1650	1750	1804	1850	1900	1930
Dünya Nüfusu Milyar	=	0,200	0,275	0,450	0,500	0,700	1,000	1,200	1,600	2,000
Yıllar	=	1950	1960	1975	1980	1987	1999	2011	2020	2023
Dünya Nüfusu Milyar	=	2,550	3,000	4,000	4,500	5,000	6,000	7,000	7,800	8,000

rimi, gözlemlerimi ve bilgilerimi sizinle paylaşacağım. Yarın hepimiz için çok geç olabilir...

Dünya nüfusu patlarcasına büyüdü

Dünya üzerinde 12 tür insan yaşamış.

Bu türlerin en bilinenleri sırasıyla; son 3 tür olan

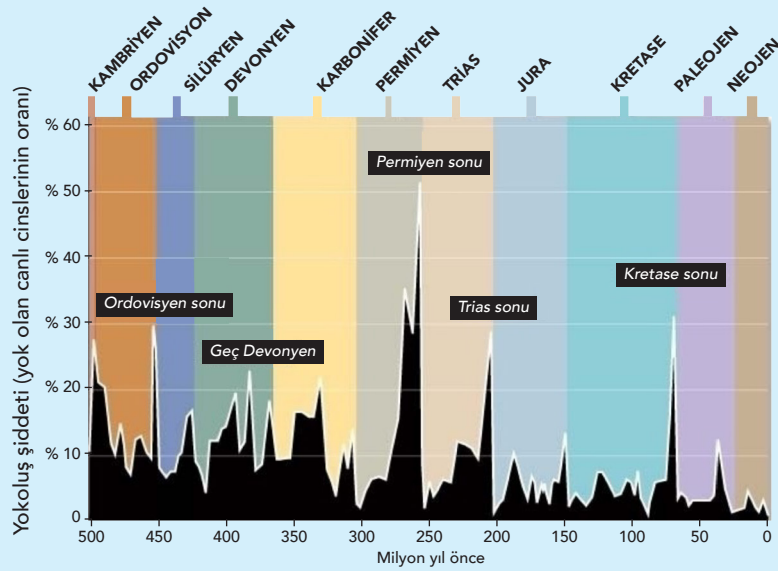
- Homo erectus,
- Homo neandertelensis ve
- Bizim atalarımız olan Homo sapiens, diğer adıyla Cro-Magnon'dur.

Homo sapiens ortaya çıktığında 200 büyük baş hayvandan 100'ü yok edildi.

Günümüzde deniz canlılarının % 50'si neredeyse yok olmak üzeredir.

KİTLESEL YOKOLUŞLAR

Fosil kayıtlar, Dünya tarihinde beş büyük kitlesel yokoluşu kapsam ve etkileriyle öne çıkarıyor. Permian sonundaki, yaşam neredeyse sıfırlarken, Kretase sonundaki de dinazorları yok ederek memellilere yolu açtı.

Devamı Gelecek Sayımızda...

Karşılaştırmalı Hukuka Göre Çalışma Sürelerinin İhlali ve Fazla Mesai Ücretleri: Türkiye, Almanya, Fransa ve İskandinav Ülkeleri Karşılaştırması

Av. Cem Özben

Çalışma sürelerinin düzenlenmesi ve fazla mesai ücretlerinin ödenmesi, iş hukuku açısından büyük önem taşımaktadır. Fazla çalışma denilen olgu; yalnızca işçinin emeğinin karşılığı olan ücreti yahut kullanılacak serbest zamanı ifade etmeyip; bunun yanı sıra iş sağlığı ve güvenliğini de ilgilendiren bir müessesedir. Bu noktada işçinin iş sağlığını ve güvenliğini, iş ve yaşam dengesini sağlamak ve adil ücretlendirme yapmak, işverenlerin sorumlulukları arasındadır. Bu yazımızda, Türkiye'deki iş hukuku mevzuatı ile Almanya, Fransa ve İskandinav ülkeleri (İsveç, Norveç ve Danimarka) karşılaştırılarak, çalışma süreleri ve fazla mesai ücretleri konusundaki mevcut sorunlar ve çözüm önerileri ele alınacaktır.

Türkiye'de Çalışma Süreleri ve Fazla Mesai Ücretleri

Türkiye'de iş hukuku, 4857 sayılı İş Kanunu ile düzenlenmiştir. Bu kanun kapsamında, haftalık çalışma süresi azami 45 saat olarak belirlenmiştir. Fazla çalışma ise, bu sürenin üzerinde yapılan çalışmalar olarak tanımlanmaktadır. İş Kanunu'na göre fazla çalışma süresi günlük 11 saati ve yılda 270 saati geçemez. Fazla çalışma yapan işçilere, her bir fazla çalışma saati için normal saatlik ücretin yüzde elli fazlası ödenmelidir. Elbette toplu iş sözleşmesiyle işçinin haftalık azami çalışma süresi daha az bir saat olarak belirlenebileceği gibi; her fazla çalışılan saat için ödenecek ücret yüzde elliden daha yüksek bir oranda da belirlenebilir. Belirtmekte fayda vardır ki haftalık çalışma süresinin toplu iş sözleşmesiyle 45 saatin altında belirlenmesi halinde, belirlenen saatleri aşan çalışmalar iş yasamıza göre daha düşük bir ücrete tabi olan fazla sürelerle çalışma ücreti olarak değil, fazla çalışma ücreti olarak ödenmelidir.

Ancak iş hayatında, fazla mesai ücretlerinin ödenmesi veya eksik ödenmesi sık karşılaşılan bir sorundur. İşçilerin fazla mesai yapmaya zorlanması, iş sağlığı ve

güvenliği açısından riskler oluşturmakta ve işçilerin hak kaybına uğramasına neden olmaktadır. Ayrıca, fazla mesai ücretlerinin zamanında ve eksiksiz ödenmemesi, işçilerin gerek ekonomik gerek psikolojik durumlarını olumsuz etkilemektedir. Bu konuda biz işçilerin gerekli bilince kavuşabilmesi adına Dünya'nın diğer ülkelerindeki uygulamalar hakkında bilgi sahibi olmak ve bu yönde hak taleplerimizi dile getirmek bizler için artık bir mecburiyet haline gelmiştir.

Almanya'da Çalışma Süreleri ve Fazla Mesai Ücretleri

Almanya'da çalışma süreleri ve fazla çalışma, Arbeitszeitgesetz (Çalışma Süreleri Yasası) ile düzenlenmiştir. Almanya'nın fazla çalışma müessesine yaklaşımı bu yönüyle ülkemizden farklıdır. Ülkemizde, fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışma, 4857 Sayılı İş Kanunu'nda yer almaktaysa da bu müessesenin detayları "İş Kanunu'na İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği" ile belirlenmiştir. Görüldüğü üzere Almanya'nın yasa ile belirlediği ve bu yönüyle konunun arz ettiği önemi ifade eden hususlar ülkemizde ne yazık ki meşru bir yasama faaliyeti olarak değerlendiremeyeceğimiz şekilde yönetmelik ile düzenlenmiştir. Alman hukukuna göre haftalık çalışma süresi genellikle 40 saat olarak kabul edilmekte olup, günlük çalışma süresi ise en fazla 8 saat olarak belirlenmiştir. Günlük çalışma süresi, istisnai durumlarda 10 saate kadar çıkarılabilir, ancak bu durumda ortalama haftalık çalışma süresi 6 aylık bir periyotta 48 saati geçmemelidir.

Almanya'da fazla çalışma, toplu iş sözleşmeleri (Tarifverträge) ve bireysel iş sözleşmeleri ile düzenlenir. Çoğu toplu iş sözleşmesi, fazla mesai için yüzde 25 ile yüzde 50 arasında ek ücret öngörmektedir. Ayrıca, fazla mesai yapan işçilere, fazladan çalıştıkları saatler karşılığında serbest zaman tanınabilir. Almanya'da fazla mesai yap-

ma zorunluluğu genellikle iş sözleşmelerinde yer almakta olup, işçinin onayı gerekmektedir. Oysa ülkemizde, işverenin, işçiye okutma gereksinimi dahi duymadığı, bu şansı tanımadığı matbu iş sözleşmeleri ile işçiye, fazla çalışma yaptırılacağı peşinen yapılan dayatma ile kabul ettirilmektedir.

Fransa'da Çalışma Süreleri ve Fazla Mesai Ücretleri

Fransa'da çalışma süreleri ve fazla mesai, Code du Travail (Çalışma Yasası) ile düzenlenmiştir. Haftalık yasal çalışma süresi 35 saat olup, bu sürenin üzerinde yapılan çalışmalar fazla mesai olarak kabul edilir. Fransa'da fazla mesai, haftalık çalışma süresi yönünden 48 saati, 12 haftalık ortalamada ise 44 saati geçmemelidir.

Fransa'da fazla mesai ücretleri, normal saatlik ücretin yüzde 25 ile yüzde 50 arasında değişen oranlarda artırılması suretiyle ödenir. İlk sekiz saatlik fazla çalışma için yüzde 25, sonraki saatler için yüzde 50 zam uygulanır. Ayrıca, fazla mesai karşılığında işçilere ek ücret yerine serbest zaman da tanınabilir. Fransa'da fazla mesai yapma zorunluluğu, işverenin işçinin onayını alması şartına bağlıdır.

İsveç, Norveç ve Danimarka'da Çalışma Süreleri ve Fazla Mesai Ücretleri

Yukarıda adı geçen İskandinav ülkeleri, işçi haklarının korunması ve iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması konusunda en gelişmiş mevzuatlara sahip ülkelerdendir. Bu yönüyle, ülkemiz işçilerinin bu mevzuatlar yönünden de bilgi sahibi olması büyük öneme sahiptir. Sırasıyla incelemek gerekirse;

İsveç

İsveç'te çalışma koşulları, İş Koruma Yasası (Employment Protection Act), Çalışma Saatleri Yasası (Working Hours Act) ve İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası (Work Environment Act) ile düzenlenmektedir. Haftalık çalışma süresi genellikle 40 saat olarak belirlenmiştir. İsveç'te çalışan işçiye, aylık 50 saatin ve yıllık toplamda 200 saatin üzerinde fazla çalışma yaptırılmaz. Fazla mesai, toplu iş sözleşmeleri ve işçi-işveren anlaşmaları ile düzenlenir. Fazla mesai yapan işçilere ek ücret ödenir veya serbest zaman tanınır. İsveç'in çalışma yaşantısı bakımından gelişmiş bir ülke olmasında sendikalar önemli bir yere sahiptir. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün verilerine göre yakın tarihte İsveç'teki işçilerin yüzde 90'ı toplu iş sözleşmesi kapsamında çalışmaktadır. Bununla birlikte İsveç, yukarıda bahsedilen çeşitli yasalar ile iş yaşantısını işçi lehine ve kapsamlı olarak düzenlemiştir. Bu yasalarda;

✓ İş Koruma Yasası (Employment Protection Act):

- İşten çıkarma sürecinde işçilerin korunması,
- İşten çıkarma nedenlerinin geçerli ve haklı olması gerekliliği,
- İşverenlerin, işten çıkarma öncesinde işçiye bildirimde bulunma ve belirli bir ihbar süresi tanıma zorunluluğu,

✓ Çalışma Saatleri Yasası (Working Hours Act):

- 40 Saat olan haftalık azami çalışma süresi,
- Fazla mesai ücretleri konusunda katı düzenlemeler,
- İşçilerin dinlenme süreleri ve tatil hakları,

✓ İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası (Work Environment Act):

- İşverenlerin, işçilerin sağlığını ve güvenliğini korumak için almak zorunda olduğu önlemler,
- İşçilerin iş yerindeki riskler konusunda bilgilendirilmesi ve eğitilmesi mecburiyet,
- İş sağlığı ve güvenliği konusundaki denetimlerin sıklığı ve katılığı,

şeklindeki hususlar ele alınmıştır.

Norveç

Norveç'te işçi hakları, İş Çevresi Yasası (Working Environment Act) ile korunmaktadır. Bu yasa, işçilerin sağlığı ve güvenliği, çalışma süreleri ve dinlenme süreleri gibi konularda kapsamlı düzenlemeler içermektedir. Norveç'te haftalık çalışma süresi yasal olarak azami 40 saat olarak belirlenmişse de Norveç'te çalışan işçilerin çoğu, sendikalarının bağtlatığı toplu iş sözleşmeleri ile haftalık 37,5 saat yahut daha düşük sürelerle çalışmaktadır. Yine toplu iş sözleşmeleriyle, her fazla çalışılan saat için ödenecek ücret, normal ücretin yüzde 50 veya daha fazlası olarak belirlenir. Norveç'te de toplu iş sözleşmeleri yaygındır ve sendikalar işçi haklarının korunmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu anlamıyla Norveç iş hayatında, sendikalist bir düzenin baskın olduğu söylenebilir. Öyle ki ülkemizdeki güncel verilere göre kayıtlı çalışan işçilerin yüzde 15,22'si sendikali çalışırken, bu oran Norveç'te yüzde 50'nin üzerindedir.

Danimarka

Danimarka, Danimarka Çalışma Yasası (Danish Labour Law) ile işçi haklarını korunmuş ve düzenlenmiştir. Danimarka'da işçi hakları ve çalışma koşulları, toplu iş sözleşmeleri ve işçi-işveren anlaşmaları ile belirlenir. Sendikaların güçlü olduğu Danimarka'da, işçilerin çalış-

ma koşulları ve ücretleri konusunda yüksek standartlar sağlanmaktadır. Öyle ki Danimarka'daki işçilerin yüzde 80'i, Uluslararası Çalışma Örgütü verilerine göre toplu iş sözleşmesi kapsamında çalışmaktadır. Danimarka'da da yapılan iş sözleşmeleri ve toplu iş sözleşmeleri neticesinde, haftalık çalışma saati çoğu işkolu için 37 saat olarak belirlenmektedir.

İskandinav Ülkelerinden Alınacak Dersler

Türkiye'de çalışma süreleri ve fazla mesai konusunda yaşanan sorunların çözümünde, İsveç, Norveç ve Danimarka'daki iş hukuku uygulamalarından alınacak dersler bulunmaktadır. Bu ülkelerde işçilerin fazla mesai yapma zorunluluğunun işçinin onayına bağlı olması (Ülkemizde de yasal düzenleme her ne kadar bu yönde de bu konuda bir denetim mevcut değildir) ülkemizdeki düzenlemeler yönünden örnek teşkil etmelidir. Yine çalışma süreleri yönünden, İskandinav ülkelerinde çok daha düşük saatlerde çalışmalar yaptırıldığı görülmektedir. Ülkemizde de haftalık yasal azami çalışma süresinin düşürülmesi, haftalık fiili çalışma saati değişmeyecekse dahi, fazla çalışma yoluyla işçilerin daha yüksek gelirler elde etmesini sağlayacaktır.

İsveç'te, fazla mesai ücretlerinin toplu iş sözleşmeleri ile belirlenmesi ve işçilerin fazla mesai yapma zorunluluğunun iş sözleşmesine bağlı olması, işçilerin haklarının korunmasında önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye'de de toplu iş sözleşmelerinin yaygınlaştırılması ve fazla mesai uygulamalarının işçinin onayına bağlı olması ve bu durumun etkin bir denetime tabi kılınması sorunların çözümü yönünden bir adım olarak değerlendirilebilir.

Norveç ve Danimarka'da da benzer şekilde, işçi haklarının korunması ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için toplu iş sözleşmeleri ve işçi-işveren anlaşmaları önemli bir rol oynamaktadır. Hiç şüphesiz ülkemiz mevzuatı ve uygulamaları yönünden, bu ülkelerden iktibas ve lokalize edilmesi gereken önemli pratikler bulunmaktadır.

Nihai olarak görüldüğü üzere bu ülkelerde işçilerin daha güvenli koşullarda çalışabilmesinin en önemli nedenleri; yasal düzenlemelerin işçi lehine olması ve sendikaların güçlenmesini önleyecek politikaların uygulanmamasıdır.

Türkiye'deki Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Türkiye'de fazla mesai ve çalışma süreleri konusunda yaşanan sorunlar, işçilerin haklarını koruyacak etkin düzenlemelerin ve denetimlerin eksikliğinden kaynaklanmaktadır. İşsizliğin ve kayıt dışı istihdamın yoğun olduğu ülkemizde, işveren herhangi bir yasal yaptırımdan endişe duymaksızın işçiye, fazla çalışma hususunu

dayatabilmektedir. Puantaj (çalışma günleri ve saatleri) kayıtlarının tamamen işverenin inisiyatifinde tutuluyor olması, fazla çalışma ve bu yolla yasak çalıştırma için yasalarımızda bir müeyyide öngörülmemesi neredeyse bilinçli olarak işvereni, yasak çalıştırma yollarına başvurmak yönünden teşvik etmektedir. İşçilerin fazla mesai yapmaya zorlanması, fazla mesai ücretlerinin ödenmesi veya eksik ödenmesi yaygın sorunlar arasındadır. Bahsi geçen sorunların çözümü için aşağıdaki adımların derhal ve ivedi şekilde uygulamaya geçirilmesi bir mecburiyet halini almıştır.

1. Etkin Denetim ve Yaptırımlar: Çalışma sürelerinin ve fazla mesai uygulamalarının denetimi sıkılaştırılmalı ve işverenlerin mevzuata aykırı davranışları karşısında caydırıcı yaptırımlar uygulanmalıdır. İş müfettişlerinin denetimlerini artırması da işçilerin haklarının korunmasına katkı sağlayacaktır. Bununla birlikte bazı ülkelerde yasak çalıştırmanın (Örneğin ülkemizde günlük 11 saati aşan çalışma ya da yıllık 270 saati aşan çalışma) hapis cezasına kadar varan müeyyideleri olduğu görülmektedir. Almanya'da işçiyi bu şekilde fazla çalıştırarak yasak çalıştırmaya yol açan işverenler yönünden on binlerce Euro'yu bulan idari para cezaları ve ayrıca hapis cezaları ön görülmektedir. İşçinin gerek vücut bütünlüğünü gerek zihinsel sağlığını ve güvenliğini korumak ve işçinin emeğinin sermayenin sömürü araçları karşısında erimesini önlemek adına yapılacak yasal düzenlemelerin bugün ülkemizde hala yapılmaması vicdansızca bir garabet arz etmektedir.
2. Bilgilendirme ve Farkındalık: İşçilerin fazla mesai ve çalışma süreleri konusundaki hakları hakkında bilgilendirilmesi ve farkındalıklarının artırılması önemlidir. Eğitim hayatlarının sonunda birçoğu işçi olarak çalışacak olan ülkemiz öğrencilerine iş hayatına ve hukukuna ilişkin eğitimlerin verilmesi, çeşitli işkollarındaki işyerlerine, sendikalara ve bu yönde faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarına eğitici gezilerin düzenlenmesi günümüzde bir mecburiyet halini almıştır. Gerek eğitim hayatında gerek iş yaşantısında sendikaların ve sivil toplum kuruluşlarının, bu konuda eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri düzenleyebilmeleri amacıyla gerekli iş birliklerinin sağlanmasının yolu açılmalıdır.
3. Toplu İş Sözleşmeleri ve Sendikalı Çalışma: Toplu iş sözleşmeleri, fazla mesai ücretlerinin ve çalışma sürelerinin düzenlenmesinde önemli bir araçtır.

Sendikalar, toplu iş sözleşmeleri ile işçilerin haklarını güvence altına alabilir, bu hakları güçlendirebilir ve işverenlerin keyfi uygulamalarına karşı koruma sağlayabilir. Ne yazık ki ülkemizde toplu iş sözleşmesine yönelik bilinç diğer ülkelere kıyasla oldukça düşüktür. Birçok ülkemiz işçisi, toplu iş sözleşmesinin ne olduğundan ve ne gibi faydalar sağlayabileceğinden bihaber şekilde çalışmaktadır. Bu anlamıyla işçinin, bireysel mücadele vermenin ötesine geçerek bir sendikada örgütlü olarak çalışması ve sendikası ile sürekli olarak iletişim halinde olması; gerek fazla çalışmanın kayıt altına alınması gerek yasak çalıştırmanın önlenmesi adına kuvvetli bir mücadele aracı olacaktır.

4. İş Sağlığı ve Güvenliği: Fazla mesai, iş sağlığı ve güvenliği açısından riskler oluşturur. İş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi, işçinin vücut bütünlüğü ile ruh sağlığının korunması için işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyması ve işçilerin fazla mesai yapmaya zorlanmaması gerekmektedir. Bu konuda işverenlerin sorumlulukları artırılmalı ve denetim mekanizmaları güçlendirilmelidir. Ne yazık ki ülkemizde, işverenin sorumluluğu ve işyerinin denetimi ancak vahim birtakım hadiselerin gerçekleşmesinden sonra gündeme gelmektedir. Ülkemizde, iş sağlığı ve güvenliği ihlali neticesinde bir zarar meydana gelene kadar, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun yalnızca adı mevcuttur. Bu yönüyle, işyerinde gerekli denetimlerin sağlanması adına İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu güçlendirilmelidir. İş Hukukumuz, diğer hukuk disiplinlerinden farklı olarak; özel hukuk ile ilgili ilişkileri düzenlemekle birlikte, kamu düzenini ilgilendiren unsurları da barındıran bir alandır. Bu nedenle, iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının ihlali halinde devletin de sorumluluğundan bahsedilebilir bir düzenlemenin yapılması, çalışma hayatının iyileştirilmesi bakımından mecburidir.
5. Yasal Düzenlemeler: Mevcut yasal düzenlemeler, fazla mesai ücretlerinin ödenmesi ve çalışma sürelerinin ihlali konularında daha etkin hale getirilmelidir. İş Kanunu'nda yapılacak yukarıda bahsi geçen değişikliklerle, işçilerin haklarının korunması ve işverenlerin sorumluluklarının artırılması sağlanmalıdır. Türk Ceza Kanunumuzda her ne kadar "İş ve çalışma hürriyetinin ihlali" şeklinde bir suç tipi düzenlenmişse de ne yazık ki Cumhuriyet Başsavcılıkları ve Ceza Mahkemeleri böyle bir düzenleme yokmuşçasına hareket etmektedir. İş sağlığı güvenliğinin önemli bir unsur

olan fazla çalışma müessesinin, ilgili ceza yasasında da düzenlenmesi ve bu şekilde işveren tarafından yapılacak yasak çalıştırmanın cezai müeyyideye tabi tutulması gerekmektedir. Yine yasal düzenlemelerle işverenin, fazla çalışma yaptırabilmesi, yasada kısıtlı olarak belirtilecek gerekliliklere tabi tutulmalı ve bu konu hakkında işverenin raporlama faaliyeti gerçekleştirme mecburiyeti hüküm altına alınmalıdır. Oldukça basit ancak mecburi sair düzenlemelerle giderilebilecek söz konusu ihlallerin önlenmesi adına bugün hala bir adım atılmaması, devletin, sermaye ve patronlar lehine kasıtlı bir ihmale yol açtığını akıllara getirmektedir.

Sonuç

Çalışma sürelerinin ihlali ve fazla mesai ücretlerinin ödenmemesi, yukarıda izah edildiği üzere işçilerin haklarının korunması yönünden en önemli sorunlardan biridir. Türkiye'de İş Hukuku mevzuatının etkin şekilde uygulanması, işçilerin haklarının korunması ve işverenlerin sorumluluklarının artırılması gerekmektedir. Ne yazık ki yanlış politikalar neticesinde ülkemiz; ucuz iş gücü, kayıt dışı çalışma ve yasal düzenlemelerin eksikliği yönüyle ulusötesi sermaye için cazip bir merkez haline gelmiştir. Sermaye için bir cennet meydana getiren bu unsurlar ne yazık ki biz işçilerin yaşantısını cehenneme çevirmektedir. Unutulmamalıdır ki; ülkemizin bağımsızlığının sağlanması için kritik öneme sahip faktörlerden biri, uluslararası sermayenin ülkemiz üzerindeki egemenliğinin sona erdirilmesidir. Bu egemenlik bakımından oldukça basit gibi görünse dahi çalışma sürelerinin ihlali ve fazla mesai ücretlerinin ödenmemesi gibi konular, ülkemizin vergi gelirlerinde büyük bir kayba neden olmakta ve sermayenin haksız ve aşırı kar elde etmesine yol açmaktadır.

Yukarıdaki karşılaştırmadan da görüldüğü üzere, birçok ülkenin işçileri, bizden daha güvenli, daha sağlıklı ve daha huzurlu koşullarda çalışmaktadır. Bu koşulların ötesinde daha iyisini hak eden biz işçilerin, örgütlü bir şekilde haklarını talep etmesi ve hukuki mücadele vermesi gerekmektedir. Türkiye Cumhuriyeti'nin işçilerine düşen görev, çalışma hayatlarında karşılaşılan her türlü hukuka aykırı uygulamaya karşı durmak, emeklerini savunmak ve hak ettikleri yaşam standardına kavuşana kadar örgütlü bir şekilde sömürüye karşı mücadele etmektir.

YENİ

İpekiş'ten Günümüze Tez-Koop-İş Tarihi

Değerli üyelerimiz;

Temel hak ve özgürlüklerin baskılandığı toplumsal ve politik süreçlerde, sendikalar için on yıllara direnmek büyük bir kararlılık ve direnç gerektiriyor. Diğer yandan ekonomik, toplumsal ve politik sorunları dert edinmeyen; emeğin hak ve çıkarları için sınıfsal bir perspektifle mücadele etmeyen sendikalar, kaç on yıl geçse de yazılacak bir tarihe sahip olamıyor. Tez-Koop-İş Sendikası, her iki zorluğu da göğüslemiş; tarihini yazılmaya değer kılacak söylemlere, eylemlere ve çalışmalara imza atmıştır.

Temelleri 1950'lerin İpekiş Fabrikası işçilerine dayanan, halkın tasarruflarıyla kurulan Sümerbank'ın satış mağazalarındaki tezgâhtarlara uzanan ve bugün 130 bini aşkın üyesiyle sendikal mücadelesini büyüten Tez-Koop-İş'in tarihi, değerli hocamız Doç. Dr. Hakan Koçak tarafından kaleme alınmıştır. Kitap, sendikamızın tarihsel birikim ve deneyimlerini, kongrelerimiz, örgütlenme çalışmalarımız, grevlerimiz, yayınlarımız, konfederasyonumuz ve diğer sendikalar ile ilişkilerimiz bağlamında ortaya koyarken, sendikal tarihimizin Türkiye işçi sınıfı tarihinden bağımsız düşünülmemeyeceğini de gözden kaçırmamıştır.

Kitabın geçmişten günümüze ışık tutarak sendikal hafızamızı tazelediği kadar, bugünden yarını düşlememizi ve şekillendirmemizi de sağlaması umuduyla, sizleri "İpekiş'ten Günümüze Tez-Koop-İş Tarihi" ile buluşturmanın sevincini taşıyoruz.

**Tez-Koop-İş Sendikası
Genel Yönetim Kurulu**

TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ

Mebusevleri, İller Sokak No: 7 06850 Tandoğan-Ankara Tel: 0312. 213 34 44 Faks: 0312. 213 34 30

İnternet: www.tezkoopis.org Elektronik posta: sendika@tezkoopis.org

Toplu İş Sözleşmesi Bürosu: tis@tezkoopis.org Örgütlenme Bürosu: orgutlenme@tezkoopis.org

Eğitim Bürosu: yayin@tezkoopis.org Muhasebe Bürosu: muhasebe@tezkoopis.org Hukuk Bürosu: hukuk@tezkoopis.org

ipekiş'ten
Günümüze

Tez-Koop-İş

Tarihi

Hazırlayan: **M. Hakan KOÇAK**
Aralık 2022

UNI
global
union

Hazırlayan: **M. Hakan KOÇAK**
Aralık 2022

UNI
global
union

Kamuda Tasarruf Paketinde Olanlar ve Olmayanlar

Prof. Dr. Mustafa DURMUŞ

Siyasal iktidar bir süredir izlemekte olduğu sıkı para politikasına ilave olarak kamuda bir tasarruf paketi açıkladı. “**Tasarruf ve Verimlilik**” adlı bu paket yerel yönetimler dâhil tüm kamuyu kapsıyor. Ayrıca üç yıl boyunca yeni tasarruf tedbirlerinin de alınacağı açıklandı.

Etki Analizi Yok!

Paketle, olması gereken ve alınacak önlemlerin sayısal büyüklüğü, enflasyon, bütçe açığı ve ekonomik büyüme gibi değişkenler üzerindeki etkilerini ele alan bir analiz mevcut değil.

Saray'ın Devasa Harcamalarına Devam

Her ne kadar TBMM dışında tüm kamu kuruluşlarının bu tasarruf tedbirlerini uygulayacağı ileri sürülse de, Saray'ın harcamalarının bu tedbirlerin kapsamında olup olmayacağına dair açık bir ifade yok, bu konuda bir sessizlik söz konusu. Ayrıca pakette vergisel tasarruf tedbirlerine ilişkin her hangi bir düzenleme de yok.

Başlıca Tasarruf Tedbirleri

Paketle sekiz başlık altında sıralanan tasarruflarla ilgili olarak emekçileri ilgilendiren ilk tedbir, kamuda üç yıl boyunca yeni personel alımının yapılmayacak ve sadece emekli olanların yerine personel alınacak olması.

Böylece, ekonominin daralmaya ve işsizliğin artmaya başladığı bir dönemde kamunun istihdam yaratma kapasitesi iyice daraltılıyor. Bu tedbirin faturasını en çok da üniversite mezunu olup da kamuda işe girmeyi bekleyen gençlerin, kadro bekleyen taşeron işçilerinin ödeyeceği çok açık. Bu durum özellikle de istihdam yaratamama bağlamında ellerinin kollarının bağlanacağı, muhalefete geçen yerel yönetimler için ciddi bir sorun oluşturacaktır.

İkinci tasarruf kalemi bütçede “cari harcamalar” olarak geçen piyasadan mal ve hizmet alımlarıyla ve “yatırım harcamaları” olarak bilinen kamu yatırımlarıyla ilgili. Buna göre, deprem için harcanacak olan

ödenekler hariç, mal ve hizmet alımı ödeneklerinin yüzde 10'u ve yatırım ödeneklerinin yüzde 15'i kesiliyor.

Tasarruf Tedbirlerinden Muaf Tutulan Harcamalar

Böylece, savunma ve ambulans alımı gibi alanlar hariç, üç yıl süreyle yeni araç satın alma ve kiralama yapılamayacak, toplu taşıma olan yerlerde servis sözleşmeleri sonlandırılacak. Ayrıca yeni kamu binası, lojman ve sosyal tesis alımı, yapımı, kiralanması süresiz olarak durduruluyor. Keza savunma ve güvenlik amacıyla kullanılanlar hariç, binalar “ekonomiye kazandırılmak” adı altında özel şirketlere ve şahıslara satılacak (bu satışların kimleri zengin edeceği ise merak konusu).

Bazı hesaplamalara göre, paketle sağlanacak tasarruf 100 milyar TL ile 164 milyar TL arasında olacak. Oysa yapılması gereken tasarruf miktarı (enflasyonla mücadele programına da destek verebilmesi için) en az 1,5 trilyon TL olmalı (milli gelirin yüzde 3,5'i).

Paketle yap işlet devret projelerine ve köprüler, oto yollar ve şehir hastaneleri gibi döviz cinsinden ya da kura endeksli gelir garantilerine ilişkin bir tasarruf tedbirine rastlanmazken, kamu emekçilerinin sayısının sınırlandırılması, servis araçlarının kaldırılması ya da lojman sayısının azaltılması, aslında bir kemer sıkma tedbiri olan söz konusu kamusal tasarrufların sınıfsal karakterini de ortaya koyuyor.

Özetle, şu ana kadar ki israf düzeninin, yüksek bütçe açığının, kısaca İktidar Bloğunun tüm yanlışlarının bedelini yine emekçiler ödeyecek.

Diğer yandan, bu miktarda bir kamusal tasarruf emekçilere faturayı ödettirmeksizin gerçekleştirilebilirdi. Tasarrufa örneğin Saray'ın harcamalarının kısılmasıyla başlanabilir, ayrıca üç yıllık süreçte bütçeden yapılacak olan 5 trilyon 358 milyar TL'lik faiz ödemesi azaltılabilirdi. Ama iktidar bu yolu tercih etmedi.

YİD Projeleri ve Şehir Hastanesi Ödemeleri Kapsam Dışı

Yap işlet devret projeleri (YİD) ve şehir hastanelerinin bütçeye çok ciddi bir yükü olmasına rağmen, pakette bu alana ilişkin de her hangi bir tasarruf tedbiri mevcut değil. Aksine bu alanda kullanıcı ücretlerine yüzde 60'a varan zamlar yeni yapıldı. Örneğin sadece bu yıl bu projeler için bütçeden 163 milyar TL civarında bir ödeme yapılacak. Yani iktidarın yapacağı tasarruflardan elde etmeyi beklediği miktar kadar bir para bu tartışmalı projeler için harcanacak.

Sermayeye Verilen Vergisel Teşviklere Dokunulmuyor

22 yıllık AKP iktidarlarınca sermaye kesimine doğrudan kamu harcaması yoluyla destekler veriliyor (yüksek fiyatlı kamu ihaleleri, garantiler, piyasadan mal ve hizmet alımları gibi yollarla). Ayrıca 'vergi harcamaları' adı altında bu kesimden vergi alınmayarak da bu destek dolaylı olarak sürdürülüyor. Nitekim 2024 yılı Bütçe Kanunu'nda bu rakam 2 trilyon 210 milyar TL olarak belirlendi. Dahası 2024-2026 dönemini kapsayan üç yılda bu tutar 8 trilyon 211 milyar TL'yi bulacak.

Pakette, vergi indirimi, muafiyeti ve istisnalarını içeren ve yüzde 90'ından sermaye kesiminin faydalandığı bu alanda önerilen somut bir tasarruf tedbiri mevcut değil.

Savunma Ve Güvenlik Harcamalarında Tasarruf Yok!

Son olarak, bu paketin dışında bırakılan bir diğer harcama kalemi, önümüzdeki üç yılda bütçeden yüzde 11,8'lik bir pay (5 trilyon TL civarında) ayrılacak olan "savunma ve güvenlik harcamaları". Öyle ki, diğer alanlardaki kamu personelinin servisleri ve lojmanları azaltılıp, cari harcamalar düşürülürken, savunma ve güvenlik amaçlı olarak ayrılan ödeneklere dokunulmayacak.

Kısaca, mevcut rejime damgasını vuran güvenlikçi

politikalar açıklanan tasarruf tedbirlerinde de kendini gösteriyor zira bu alan tedbirlerin dışında bırakılıyor.

Sonuç olarak

Açıklanan paket süslü cümlelerle kamuoyuna sunulan ama öz itibarıyla yeterli tasarrufu sağlamaktan uzak, sınıfsal karakteri itibarıyla faturayı emekçi halklara ödettirecek olan bir pakettir. Bu paketin adil bir vergilemeye dayalı bir kamu gelir ayağı ise mevcut değildir. Paket sermayeyi, faiz lobilerini, yüksek kâra dayalı büyük alt yapı projelerini hayata geçiren yerli ve yabancı yatırımcıları koruyan, diğer yandan emekçileri zarara uğratan, işsiz ve yoksul bırakan bir pakettir.

Bu paketi başka tasarruf paketlerinin izleyeceğinin açıklanması ise İktidar Blokunun örtülü bir IMF kemer sıkma politikasını hayata geçirmeye başladığının ve bunun giderek bir ümük sıkıma dönüşeceğinin de bir itirafı niteliğindedir. Bundan en büyük zararı da işçi sınıfı görecektir.

Ayrıca, bu paket devleti yönetenlerin militarist, güvenlikçi, otoriter karakterlerini de ortaya koymaktadır. Zira hemen her türden sosyal harcama kısılrken, savunma ve güvenlik harcamaları bu tasarruf tedbirlerinin dışında bırakılmaktadır. Bu durum emek, demokrasi ve barış mücadelesinin birlikte yürütülmesi gibi bir zorunlu görevi öncelikle sendikaların önüne koymaktadır.

KKTC Maliye Bakanı Dr. Özdemir Berova'ya Ziyaret

29 Şubat 2024

Sendikamız Genel Başkanı Haydar Özdemiroğlu ve Genel Sekreterimiz Hakan Bozkurt, 29 Şubat 2024 tarihinde KKTC Maliye Bakanı Dr. Özdemir Berova'yı makamında ziyaret etti.

Ziyarete, KKTC Ankara Büyükelçiliği çalışanlarının sendikalı ve toplu iş sözleşmeli bir çalışma yaşamı için Tez-Koop-İş Sendikası'nda birleşmelerinin ardından, Büyükelçilik ile Sendikamız arasında başlayan toplu iş sözleşmesi görüşmelerine ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu. Güncel ekonomik ve toplumsal gelişmeler ile çalışma yaşamına dair konuların değerlendirildiği ziyaret, karşılıklı iyi dileklerle sona erdi.

Devlet Tiyatroları Personel Daire Başkanı Mustafa Saygılı'ya Ziyaret

18 Ocak 2024

Sendikamız Ankara 1 No.lu Şube Başkanı Mustafa Kirman, Şube İdari Sekreteri Özgür Noyan, İşyeri Sendika Temsilcilerimiz Mehmet Burak Bildirici ve Bekir Karaderili 18 Ocak 2023 tarihinde Devlet Tiyatroları Personel Daire Başkanı Mustafa Saygılı'yı ziyaret ederek yeni görevinde başarılar diledi.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ramazan Cüneyt Erenoğlu'nu Ziyaret

Sendikamız Genel Başkanı Haydar Özdemiroğlu, Genel Sekreteri Hakan Bozkurt, Edirne Şube Başkanı Mehmet Meral ve Çanakkale İl Temsilcimiz Emre Kutlu; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ramazan Cüneyt Erenoğlu'nu 25 Ocak 2024 tarihinde makamında ziyaret etti.

Ziyarete Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Evren Karayel ve Genel Sekreter Oğuz Ünal'da katıldı.

İşyerindeki sorunlar ve çalışma yaşamına ilişkin bilgi alışverişinin yapıldığı toplantı, karşılıklı iyi dileklerin sunulmasıyla sona erdi.

İstanbul Gençlik ve Spor İl Müdürü Muhittin Özbay'a Ziyaret

Sendikamız Genel Sekreteri Hakan Bozkurt ve İstanbul 5 No.lu Şube Başkanı Selahattin Karakurt, İstanbul Gençlik ve Spor İl Müdürü Muhittin Özbay'ı 8 Şubat 2024 tarihinde makamında ziyaret etti.

Ziyarete işyerinde yaşanan sorunlar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Ankara 2 No.lu Şubemizden Kırıkkale ve Kırşehir'de Bulunan Bağlı İşyerlerine Ziyaret

Sendikamız Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen ve Şube İdari Sekreteri Fahrettin Cengiz, Kırıkkale Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Kırşehir Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve Kırşehir Ahi Evran Üniversitesinde çalışan temsilcilerimiz ve üyelerimiz ile 15 Şubat 2024 tarihinde bir araya geldi.

Ankara 2 No.lu Şubemizden Nevşehir ve Aksaray'da Bulunan Bağlı İşyerlerine Ziyaret

Sendikamız Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen ve Şube İdari Sekreteri Fahrettin Cengiz, Nevşehir Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve Aksaray Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde çalışan temsilcilerimiz ve üyelerimiz ile 16 Şubat 2024 tarihinde bir araya geldi.

Ankara 2 No.lu Şubemizden Bağlı İşyerlerine Ziyaret

Sendikamız Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen ve Şube İdari Sekreteri Fahrettin Cengiz, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Başkanlığı Çankırı İl Koordinatörlüğü, Çankırı, Kalecik, Akyurt ve Çubuk Gençlik ve Spor Merkezlerinde çalışan temsilcilerimiz ve üyelerimiz ile 22 Şubat 2024 tarihinde bir araya geldi.

Ankara 2 No.lu Şubemizden Yozgat'da Bulunan Bağlı İşyerlerine Ziyaret

Sendikamız Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen ve Şube İdari Sekreteri Fahrettin Cengiz, Sendikamız Avukatı Cem Özben ve Yozgat İl Temsilcisi Levent Şahingöz, Boğazlıyan Meslek Yüksek Okulu ve Boğazlıyan Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğünde çalışan üyelerimizle 23 Şubat 2024 tarihinde bir araya geldi. Boğazlıyan/Ovakent'te kurulu Mavi İz Enerjide Sendikamıza üye oldukları için işten çıkarılan biri temsilcimiz toplam dört üyemiz ile ilgili hukuki süreç başlatıldı.

Gençlik ve Spor Erzurum İl Müdürü Levent Çakmur'u Ziyaret

Sendikamız Erzurum Şube Başkanı Hakan Kurt, Şube İdari Sekreteri Turgut Polat ve İşyeri Sendika Temsilcimiz Atilla Çelik, Gençlik ve Spor (GSB) Erzurum İl Müdürü Levent Çakmur'u 26 Şubat 2024 tarihinde makamında ziyaret ederek yeni görevinde başarılar diledi.

Ziyarete Gençlik ve Spor işyerindeki sorunlar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Genel Sekreteri Hüseyin İlter'e Ziyaret

Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen, Şube İdari Sekreteri Fahrettin Çengiz ve İşyeri Sendika Baş Temsilcimiz Mehmet Akaröz, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Genel Sekreteri Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin İlter'i 11 Mart 2024 tarihinde makamında ziyaret ederek yeni görevinde başarılar diledi.

Ziyarete güncel gelişmeler ve işyerinde yaşanan sorunlar değerlendirildi.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fatih Yılmaz'ı Ziyaret

Sendikamız Samsun Şube Başkanı Tarık Sayın, Tokat İl Temsilcisi Ercan Çetinbolat ve Tokat İl Temsilci Yardımcısı İbrahim Atakoğlu, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fatih Yılmaz'ı makamında ziyaret etti.

Ziyarete Prof. Dr. Fatih Yılmaz, "Rektörlüğümüz her zaman çalışanlarının haklarına ve çıkarlarına saygı göstermektedir. Bu nedenle, sendikalarla ilişkilerimizi sağlamlaştırmak ve işbirliği içinde olmak önemlidir. Rektörlüğümüz, tüm sendikalara eşit mesafededir." diyerek yetki sürecinde Samsun Şube Başkanı Tarık Sayın'a çalışmalarında başarılar diledi. Şube Başkanı Tarık Sayın da Rektör Fatih Yılmaz'a, yetki sürecinde işçinin anayasal hakkı olan sendikalaşma hakkına saygı duyarak şeffaf bir tutum sergilemesi ve işçilerin özgür iradesini kullanma noktasındaki desteklerinden dolayı teşekkür ederek, görevinde başarılar diledi.

Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğüne Bağlı Erenköy Yerleşkesi Müdürü Mahmut Keskin'i Ziyaret

Sendikamız İstanbul 1 No.lu Şube Başkanı Özcan Kopal, Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğüne Bağlı Erenköy Yerleşkesi Müdürü Mahmut Keskin'i 20 Mart 2024 tarihinde makamında ziyaret ederek yeni görevinde başarılar diledi.

Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mahmut Ak'a Ziyaret

Sendikamız Genel Sekreteri Hakan Bozkurt ve Genel Mali Sekreteri Mahmut Çetinkaya, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mahmut Ak'ı 21 Mart 2024 tarihinde makamında ziyaret ederek yeni görevinde başarılar diledi.

Ziyarete Dokuz Eylül Üniversitesi Genel Sekreteri Engin Basmacı hazır bulundu.

İzmir 2 No.lu Şubeden Genel Merkezimize Nezaket Ziyareti

İzmir 2 No.lu Şubemizin 23 Mart 2024 tarihinde yapılan 5. Olağan Genel Kurulu'nda göreve seçilen Şube Başkanı Ali Ayna, Şube İdari Sekreteri Melike Aslan, Şube Mali Sekreteri Erdal Türk, Şube Örgütlenme Sekreteri Murat Sakak ve Şube Eğitim Sekreteri Süleyman Yılmaz Genel Merkezimizi ziyaret ederek Sendikamız Genel Başkanı Haydar Özdemiroğlu, Genel Sekreteri Hakan Bozkurt, Genel Mali Sekreteri Mahmut Çetinkaya ve Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen ile 1 Nisan 2024 tarihinde görüştü.

Genel Başkanımız Haydar Özdemiroğlu, göreve seçilen üyeleri Genel Yönetim Kurulu adına tebrik ederek başarılar diledi.

Dokuz Eylül Üniversitesi Genel Sekreteri Engin Basmacı'ya Ziyaret

Sendikamız İzmir 2 No.lu Şube Başkanı Ali Ayna ve Şube İdari Sekreteri Melike Aslan, 30 Nisan 2024 tarihinde Dokuz Eylül Üniversitesi Genel Sekreteri Engin Basmacı'ya ziyaret etti. Ziyarete güncel gelişmeler ve işyerinde yaşanan sorunlar değerlendirildi.

Amasya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi'yi Ziyaret

Sendikamız Samsun Şube Başkanı Tarık Sayın ve İşyeri Baş Temsilcisi Mikail Dümen, Amasya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi'yi 3 Mayıs 2024 tarihinde makamında ziyaret etti.

Ziyarete Prof. Dr. Ahmet Hakkı Turabi "Tez-Koop-İş Sendikasının, Amasya Üniversitesi ve çalışanlarına katmış olduğu değerlerin yanında, üniversitemizde işçi-işveren barışı özelinde gösterdikleri hassasiyetlerinden dolayı teşekkür ediyorum." ifadelerini kullandı.

Kocaeli Gençlik ve Spor İl Müdürü Gökhan Yavaşer'i Ziyaret

Sendikamız Kocaeli Şube Başkanı Engin Şevket Şimşek, Şube İdari Sekreteri Onur Tan Turan ve İşyeri Sendikası Baş Temsilcimiz Ertuğrul Tufan ve Temsilcimiz Emrah Tat, Gençlik ve Spor (GSB) Kocaeli İl Müdürü Gökhan Yavaşer'i 6 Mayıs 2024 tarihinde makamında ziyaret etti.

Ziyarete Gençlik ve Spor işyerindeki sorunlar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Gençlik ve Spor Bakanlığı Destek Hizmetleri Daire Başkanı Gürhan Yıldız'ı Ziyaret

Sendikamız Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen, İşyeri Baştemsilcimiz Ferhat Kılıçarslan ve Ankara İl Müdürlüğü İşyeri Baştemsilcimiz Hüsnü Emre Bağbaşı, Gençlik ve Spor Bakanlığı Destek Hizmetleri Daire Başkanı Gürhan Yıldız'ı 8 Mayıs 2024 tarihinde ziyaret ederek yeni görevinde başarılar diledi.

Sosyal Güvenlik Kurumu'nda Çalışan Üyelerimizden Muğla Şubemize Ziyaret

Muğla Sosyal Güvenlik Kurumu'nda çalışan üyelerimiz, Sendikamız Muğla Şube Başkanı Hüseyin Yıldız'ı 9 Mayıs 2024 tarihinde ziyaret etti.

Ziyarete Sosyal Güvenlik Kurumu işyerindeki sorunlar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Milli Piyango İdaresi Genel Müdür Yardımcısı Hikmet Yıldırım'ı Ziyaret

Sendikamız Ankara 4 No.lu Şube Başkanı Levent Koç, Şube Mali Sekreteri Ferhat Çamlı 10 Mayıs 2024 tarihinde Milli Piyango İdaresi Genel Müdür Yardımcısı Hikmet Yıldırım'ı makamında ziyaret etti.

Ziyarete işyerindeki sorunlar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Eğitim Hakkı İhlali Olarak ÇEDES ve MESEM'ler!

Prof. Dr. Nejla KURUL

Eğitim ve okullar deyince çocukluk anıları, okul günleri, okul arkadaşlıkları, ders kitapları, okul ihtiyaç listeleri ve bir dizi konu gelir aklımıza. Akşam eve gelen okul malzemeleri, kaplanacak kitaplar ve defterler, özellikle adı zihnimizden hiç çıkmayan harita metod defterleri...

Eğitim programları değişiyor!

Anılardan sıyrılıp bugünün eğitim haberlerine baktığımızda, Milli Eğitim Bakanlığı'nın Türkiye Yüzyılı Maarif Modeliyle karşılaşıyoruz. Programlar, (müfredat) laik, bilimsel, kamusal ve demokratik eğitim aleyhine düzenlemeler içerdiği için ciddi biçimde eleştiriliyor. MEB eğitim kamuoyu ile etkin tartışmalar yürütmeden "kendi istediği nesli yetiştirmek" üzere köklü diyebileceğimiz değişiklikler yaptı. Göstermelik görüş alışverişinden sonra eğitim programları Talim Terbiye Kurulunca onaylandı, Bakan onayı ile yürürlüğe girdi. "Müfredatın" sendikalarla ne ilgisi var dediğinizi duyar gibiyim. Belirtmeliyim ki her şey birbiriyle ilişkili, etkileşim halinde. Okullarda demokrasiyi yaşatan ya da tersine yok eden uygulamalar yeğînleştiğinde bu süreç sendikaları hem doğrudan hem de dolaylı olarak etkiler. Sendikalar bu değişimin etkilerini hem şimdi hem de gelecekte çok yakından hissederler. Sendikal mücadeledeki kazanımlar da çocukların eğitim yaşamını etkilerler. Emekçilerin ekonomik kazanımları, çocukların beslenme çantalarına derhal yansır, çocukların okula daha iyi beslenerek, sağlıklı su içerek, evdeki geçim geriliminin azalmasının yol açtığı "iyi oluş" hali ile gelirler. Ve öğretmenlerimiz deseler ki "Çocuklar bir işe girdiğinizde mutlaka örgütlü olmalısınız, haklarınızı koruyacak ve geliştirecek bir sendikanız olmalı, sağlıklı ve güvenli bir yaşam, işçi sağlığı ve iş güvenliği ancak böyle sağlanır", bu sözler iş cinayetlerinin azalmasında etkili olmaz mı?

Eğitim Programlarında Ekonomik ve Toplumsal Haklar Yok!

Eğitim ve çalışma yaşamı bu denli ilişkili iken eğitim programlarında emekçilerin sınıfsal, sosyal ve kültürel

haklarını geliştirmesi beklenen sendikaların derslerde, ders kitaplarında, eğitim programlarında adı yok! Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli içinde emekçilerin haklarını da kapsamı gereken "İnsan Hakları, Vatandaşlık ve Demokrasi" dersinde ne işçi haklarından ne de sendikalardan söz ediliyor.

MEB Neler Yapıyor?

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli"ni kamuoyuna açıklamadan bir süre önce iki hamle yaptı. Birincisi, "Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum" (ÇEDES) adlı protokolü kimi illerde yaygın biçimde uygulamaya koydu. İkincisi ise 2023-2024 eğitim ve öğretim yılının başlamasına on gün kala haftalık ders çizelgesini değiştirdi. Zorunlu din derslerinin yanı sıra bir de zorunlu seçmeli din dersleri geldi, adeta tüm okullar imam hatip okulları haline getirildi.

ÇEDES Nedir?

MEB, il ve ilçe milli eğitim müdürlükleri ile kimi dini tarikat ve cemaat yapıları olan dernek ve vakıflarla protokoller sürmekteydi, ancak çocuğun eğitim hakkını gözeten sendikaların açtığı davalarla bu protokoller iptal edilebiliyordu. Siyasal iktidar ÇEDES ile daha "organize bir iş"e girdi. Tüm ülkede süresiz uygulamaya geçirilmek istenen ÇEDES protokolü, Milli Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Gençlik ve Spor bakanlığı arasında imzalandı.

Öğretmenlik mesleğinden gelmeyen, çocukların öğrenme süreçlerine uzak, çocukların gelişimlerini, güçlenmelerini ve özgürleşmelerini eğitim felsefesi ve uygulaması olarak benimsememiş kişilerin, çocuklarımızın eğitimi ile ilgilenmesini ister misiniz? Özellikle eğitim programlarında "telkinli bir eğitim"den söz ediliyorsa, çocuklarımıza yapılacak telkinleri öngörebilir miyiz? Çocukları bir ideolojik aktarma yapılacak bir nesne olarak gören bir tarikat/cemaat anlayışına teslim etmemiz doğru olur mu? Hedefinde milyonlarca çocuk olan, okulun iklimini, öğretmenlik mesleğini etkileyecek olan, nitelikli bir eğitimi, eğitim hakkını

MURATHAN MUNGAN HARİTA METOD DEFTERİ

 metis

ihlal eden çocukların yaşamı için tehlikeler içeren bir protokolden söz ediyoruz. Çocukları okulun kamusal ve çoğul ortamının dışına taşıyacak bir proje ile karşı karşıyayız! Dışarıya kapalı, yani kapıları, pencereleri kapalı, otoriter, hiyerarşik, cinsiyetçi bir iktidar, tarikat ve cemaat alanı!

ÇEDES protokolü, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Gençlik Spor Bakanlığı'nın il ve ilçe örgütleriyle birlikte, okulda müdür, koordinatör öğretmen ve koordinatör öğrencilerle birlikte yaşama geçirilecek. Okulda etkin bir örgütlenme yapıldığında başlangıçta onlarca, sonrasında belki yüzlerce öğrencinin çeşitli kanallarla Diyanet İşleri Gençlik Merkezlerine taşınmaları sağlanıyor. Çocukları burada bekleyenler de büyük bir olasılıkla dini vakıf ve cemaatlerin temsilcileri. Bu protokol yardımıyla çocukların erken yaşta bilimsel, laik ve demokratik anlayıştan uzak yapılarla karşılaşmaları sağlanmak isteniyor.

Siyasal iktidar okulları geçen çeyrek yüzyıl içinde kederli yapılarla dönüştürdü. Okul terkleri, açık liseler, MESEM'ler, okullarda artan devamsızlıklara bakılırsa okul yaşamının tek düzeligi çocukları okul dışına doğru itiyor. İşte bu ortamda çocukları kapmak kolay! Yani sahte bir özgürlük algısı ile çocukları ÇEDES'e yönlendirmek onların gelecekteki gelişme ve güçlenme seçeneklerini yok edilebilir. Tabii çocuk ihmal ve istismarı olaylarını anımsadığımızda işler daha da karmaşıklaşıyor. Veliler okula verecekleri bir dilekçe ile çocuklarının bu yapılara gidişini engelleyebilirler.

Siyasal iktidar korporasyon biçiminde örgütlenerek MEB'in klasik işlevlerini başka kurum, yapı ve oluşumlarla birlikte yürütmek istiyor. Bizler ise, MEB'in işlevlerini bir milyon 200 bin öğretmen ve milyonlarca velinin katıldığı demokratik işleyişlerle paylaşmasını talep ediyoruz. Siyasal iktidar anayasal ve yasal görevlerini ve işlevlerini diğer otoriter yapılarla, iktidar yanlısı dini, ticari, siyasi yapılarla birlikte yerine getirmek istiyor.

Öte yandan sendikal mücadele ile doğrudan ilişkili başka bir alan Mesleki ve Eğitim Merkezleridir (MESEM). MESEM'lerde çocuklar haftanın sadece bir günü okula geliyorlar, kalan dört iş günü işyerindedir. İşyerlerinde çocuk işçiliği olgusu ile karşı karşıyayız. Milyonlarca yetişkin işsiz olup iş ararken çocuk ve göçmen emeğine yönelen ve bu sürecin finansmanını da vergi yükümlüsünün sırtına yükleyen bir anlayış var karşımızda! Milli Eğitim Bakanlığı, MESEM'lerdeki öğrenci sayısının 1 milyona ulaştığını müjdeliyor. Anlaşılan o dur ki Türkiye'de yoksulluk artıkça çocuk işçiliği artacak, yoksulluğa itirazları bastırmak için de ÇEDES gibi sabır, sınav, tevekkül, şükürcülüğü teşvik edecek olan işleyişler hayata geçirilecek!

Ancak yaşadıklarımız bize şunu öğretti, iktidarın gücünün olduğu her yerde toplumsal direnç de vardır. Yaşam bizlere verilmiş bir armağandır, eğitim alanında bir arada

yaşamamızın güvencesi olan kamusal, bilimsel, laik ve demokratik, cinsiyet eşitliği sağlayan, ekolojik bir eğitim için kavgamız da büyüyor. Güçlenmenin koşulu, öğretmenler ile sendikalı olan ve olmayan veliler arasındaki ortaklığı, ortak mefhumları geliştirmektir. Tüm süreçlere çocuk ve gençlerin katılımı sağlamak ayrıca önemlidir.

Çocukluk geçici, anıların içinde tozlanmaya bırakılan, unutulmuş bir yaşam evresi değildir. Çocukluk ve çocuk-oluş her yetişkinin verili yaşamının içinde sürekli hareket eder. Geleceğin yetişkinlerine, yarası olmayan çocukluk anıları bırakmak için Murathan Mungan'ın Harita Metod Defteri anı kitabında yazdığı Önsöz'deki cümleleri dikkate alalım: "Bir çocuğun kalbinin ne zaman kırıldığını büyükler çoğu kez bilemez, ne kadar derinden kırılmış olduğunu da kendisi... Bunu 'hissettiği' şimşek çakımı kısa anlar yaşar belki, ama 'bilmesi' yıllar alır. Yalnızca insanlar büyür, yaralar büyümür, yaralar çocuk kalır." Yarasız bir çocukluk için birlikte mücadeleye...

Sosyal Politika: Yeniden İnşanın Eleştirisi

Serter ORAN

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü Öğretim Üyesi

Editörlüğünü Bülent Ecevit Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Serter Oran'ın üstlendiği **"Sosyal Politika: Yeniden İnşanın Eleştirisi"** isimli kitap, değişen ve dönüşen toplumsal ilişkilerin, yeni teknolojik gelişmelerle yeniden biçimlenen çalışma yaşamına dair güncel başlıkların ve tüm bu dönüşüm sürecinde üretilen/üretilmeyen sosyal politikaların eleştirel bir yaklaşımla değerlendirmesini sunuyor.

Sosyal politikayı, ekonomik ve toplumsal değişimlerden etkilenirken aynı zamanda değişimin tetikleyicisi olma potansiyelini içinde barındıran bir disiplin olarak kavramsallaştırabiliriz. Bu yönüyle sosyal politika, bir yandan sermayenin ihtiyaçlarına uygun biçimde gelişirken diğer yandan emeğin çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirme işlevini içinde barındıran bir disiplindir. Kitaba katkı koyan genç araştırmacı ve akademisyenler sosyal politikayı her iki işleviyle de ele alırken; çalışma ilişkilerindeki dönüşümü, dijitalleşme, dijital uçurum, uzaktan çalışma, finansallaşma, piyasalaşma, işçi sağlığı ve sendikalar arasındaki ilişkiler, kooperatifçilik, emek ve ekoloji ilişkisi, iklim göçü, toplumsal cinsiyet ve yeşil işler, iş hukukunun geleceği gibi kapsamlı başlıklar altında değerlendiriyor. Değerlendirmeler, yoksulluk, eşitsizlik, işsizlik, güvencesizlik, göç, örgütsüzlük gibi sorunları tespit etmekle kalmıyor; çalışma yaşamındaki dönüşümün, işçi sınıfına yeni mücadele alanları kazandırma potansiyeline de dikkat çekiyor.

Serter Oran, kitabın önsözüne şöyle başlıyor:

"Hayranı olduğum J.R.R Tolkien'in Yüzüklerin Efendisi üçlemesinin sinema uyarlaması Noldor Prensesi Galadriel'in 'dünya değişti' repliğiyle başlar. Elinizde-

ki bu kitap da tam olarak değişen dünyanın yaratmış olduğu sosyal politikanın ya da sosyal politikasızlığın bir ürünü."

Kitabın, emek dünyasına yeni bir ışık tutmasını diliyor, değişen dünyada sosyal politikaya ilişkin sorularımızı Serter Oran'a yöneltiyoruz:

TEZ-KOOP-İŞ Kitabın ortaya çıkışındaki temel amaç neydi? Sosyal politikanın tarihsel yolculuğu içindeki hangi dönüşümler kitabın içeriğini belirledi?

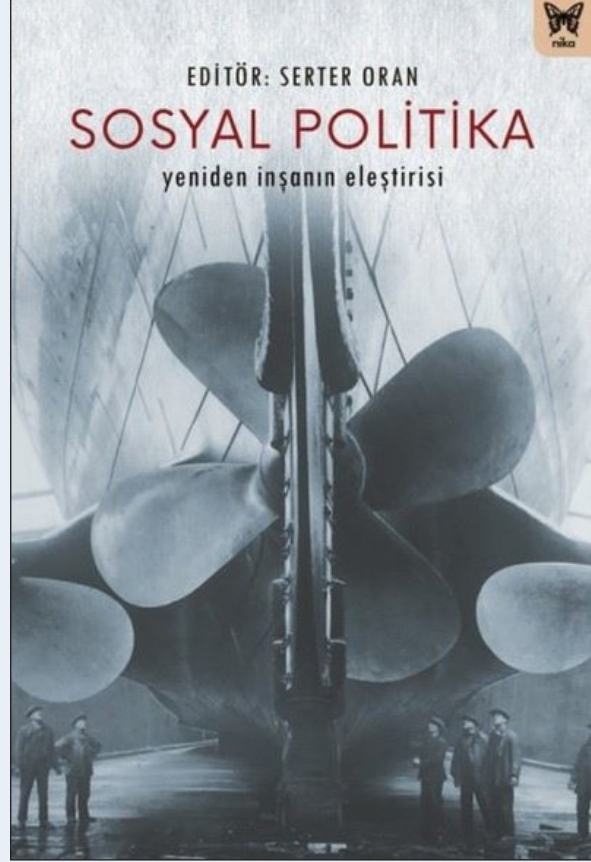
Serter Oran: Kitabı aşağı yukarı 4 yıldır planlıyoruz. Pandemi öncesinde, Mülkiye'den doktora dönem arkadaşlarımızla fikir alışverişinde olduğumuz zamanlarda özellikle güncel sosyal politika konularına dair kaynak bulma konusunda sıkıntılar yaşadığımızı tespit ettik ve sonrasında da, "biz yazalım" fikri çıktı. Araya pandeminin girmesi ve herkesin evlere çekilmesiyle beraber alan çalışması yapamaz olduk. Kitap fikri rafa kalktı. Bir buçuk sene önce, bu kitabı raftan indirelim dedik çünkü hakikaten sosyal politika üzerine kaynak bulmak ciddi anlamda sıkıntılı. Güncel sosyal politika konularına sınıfsal bir perspektiften yaklaşan eserlerin eksikliğini gördük. Kitabın, herkesin prekarya olacağı tartışmalarının yapıldığı ortamda iyi bir çalışma olduğunu düşünüyorum. Alana katkı sağlaması açısından iyi bir çalışma olduğunu düşündüğümüz kitap, güncel sosyal politika meselelerine daha sınıfsal açıdan yaklaşmaya çalışıyor. Kitabın, gelecek sene içerisinde yayınlanabileceğimizi düşündüğüm ikinci cildi için daha ampirik bulguların yer aldığı bir çalışma planlıyoruz.

TEZ-KOOP-İŞ Türkiye'de sosyal politika kürsülerinin (şimdiki adı ile Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümlerinin) kurulmasına öncülük eden Prof. Dr. Cahit Talas'ın, sosyal politikayı bir "barış,

denge ve uyum bilimi” olarak tanımlamasının üzerinden yıllar geçti. Günümüzde uygulamaya konan sosyal politikaların barışı, dengeyi ve uyumu tesis etmekte yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

Serter Oran: Bu temel soruların başında gelir. Merzem Koray hoca, sosyal politika kitabında dar anlamda ve geniş anlamda sosyal politikayı tanımlarken şunu söyler: Dar anlamda sosyal politika sadece işçilerin ya da işçi ailelerinin sorunlarına yönelik uygulamalarken geniş anlamda sosyal politika, 2. Dünya savaşı sonrasında sosyal devletin yükselişe geçtiği dönemde bütün topluma yayılmıştır. Herkesi kapsayacak duruma gelmiştir. Günümüz koşullarında, 21. Yüzyılda şunu sormak lazım: Sosyal politikaların, araçlarıyla beraber yeniden yapılanmaya ya da yeniden tanımlanmaya ihtiyacı var mıdır? Kesinlikle vardır. Çünkü bakıldığı zaman hem Türkiye için hem dünya genelinde dezavantajlı grupların kendi içlerinde dahi farklılaştığını gözlemliyoruz. Alınan önlemlerin fazlasıyla yetersiz olduğunu görüyoruz. Belki ilk etapta farklı grupların; dezavantajlı grup sayılmayan grupların dahi, dezavantajlı gruplar içerisine alınıp onlara da yönelik sosyal politika önlemlerinin geliştirilmesi gerekiyor. Bunu genel bir perspektiften söyleyebiliriz. Mesela son dönem Türkiye’de en sık karşılaştığımız risklerden biri şuydu, yaşlıların sosyal politikası. Çok fazla çalışılan bir alan değil. Üzerine düşülen bir konu da değil. Özellikle sağlık sorunu yaşayanlara ilişkin, yaşlıların sosyal politikası üzerine ciddi anlamda bir çalışma yapılması gerekiyor. Yaşlılığın sosyal politikasının yeniden tanımlanması ve ona uygun araçların geliştirilmesi gerekiyor. Bunlar ilk etapta yapılacak şeyler ama bunun tabii ki belli bir sürece yayılması gerekiyor. Belli bir program çerçevesinde, durum tespiti yapıp. Keza çocuk işçilik, son 20-30 senedir Türkiye’nin en çok gündeminde olan konulardan. Çocuk işçiliğinin, örneğin eğitim sistemi ile beraber düşünüldüğünde, farklı boyutları olduğunu gözlemliyoruz. Özellikle eğitim sisteminin farklılaşmasından kaynaklı meslek liseleri ya da kalfalık-çıraklık gibi kavramların ontolojik olarak farklılaşması çocuk işçiliğini tetikleyen şeyler. Dolayısıyla da bir veri durum tespiti yapıp neler yapılabilir/neler yapılamaz bunlara bakılması gerekiyor. Dünya genelinde, gelişmekte olan ülkelerde şöyle bir sıkıntı var. Ekonomik hayata, çalışma hayatına dair tespit edilen problemler neyse, o problemlere aynı anda yüklenmeye çalışılıyor. Örneğin bir ülkede işsizlik, genç işsizlik, istihdam problemleri olduğunda bu tespit edilen problemleri aynı anda çözme çabası

vardır. Bu çok doğru bir yöntem değil. Kuşkusuz ekonomi için de böyle. Yüksek enflasyon, işsizlik, dış ticaret açığı gibi konular üzerinde bir veri durum tespiti yapıldıktan sonra genellikle politikacılar sorunları aynı anda çözmeye çalışıyorlar. Bu doktrin olarak mümkün değil; uygulamaya geçildiğinde de böyle olamayacağı zaten anlaşılıyor. Dünyada 30-40 yıldır kronikleşmiş yoksulluk, işsizlik problemi var. Maalesef doğru politikaların yanlış araçlarla ya da yanlış politikaların doğru araçlarla uygulanması tarzında bir şeyle karşı karşıyayız. Sosyal politikanın varlığı dahi tartışılırken, gerçek anlamda dezavantajlı gruplar başta olmak üzere sosyal politikayı ulaşması gereken kişilere gerçek anlamıyla ulaştırmak istiyorsak, sosyal politikanın çerçevesini çizmemiz gerekiyor.

Sorunlar zincirleme bir reaksiyon. Sorun nerede bunu tespit etmemiz lazım. İşsizliğe sebep olan şeyler ortadadır. Kaynak yetersizliği, vergi adaletsizliği, adil olmayan gelir dağılımı, bölüşüm ilişkileri vs. Tepede kapitalizm denen bir hadise var. Kuralları kendisi koyuyor, oyunu istediği gibi şekillendiriyor. Sıkıştığı zaman krizini kendi yaratıp çözümünü kendi buluyor. Bunun bir geçiş süreci vardır sadece, meşhur, 1945-73 arası, kapitalizmin altın çağı denilen, muazzam bir birikim rejiminin olduğu dönem. Orada biraz bir şeyler gördük; reel ücretler arttı, refah seviyesi arttı, sendikalaşma arttı, sendikalar bir aktör olarak hükümetlerin kar-

şısında durdu. Hatta hükümetleri değiştirecek güce sahiptiler. Ama ne oldu? O birikim rejimi, 73'ten sonra petrol krizi, özelleştirme furyaları, esnekleşme vs. ortaya çıktıktan sonra, minimum maliyet maksimum kar ilkesiyle işgücü maliyetleri kısıldı. Yani zincirleme reaksiyon, sistem değişmezse bu böyle devam eder. Şimdi sanayi 4.0, yapay zekâ konuşuluyor ileride kapitalizme ihtiyaç duyulmayacağı söyleniyor. Belki bizim torunlarımız, onların çocukları yetişebilir. Şu an yaşadığımız sanayi sonrası toplum/bilgi toplumunda, aslında 1800'lerde ilk Sanayi Devrimi gerçekleştiğinde üretim sistemleri, üretim süreçleri nasılsa, endüstri ilişkilerindeki sistem nasılsa bugün de hala işlemeye devam ediyor. Sadece kullanılan yöntemler farklı. Aktörler çoğaldı, işçi sınıfı yalnızlaştı. Eskiden işçi sınıfı sadece sermaye ile karşı karşıyaydı. Şimdi pek çok cephede pek çok kişiyle savaşmak durumunda kalıyor ve yöntemleri/araçları da sade ve bakir durumda. Bir çıkmaz yaratıldığı kesin. Sidney ve Beatrice Webb, kapitalizmi yıkmaya gerek yoktur, kapitalizmin sorun çıkarıcı yerlerine yama yapar törpülerseniz sosyal adaleti sağlarsınız diyordu. Neticede o dönem koşullarını irdelersek bir derece beceribildiler ama günümüz koşullarında bunu çok yapabilmek mümkün değil.

TEZ-KOOP-İŞ Sosyal politikanın içerik ve kapsamının sınıf mücadeleleri tarihinden bağımsız gelişmediğini biliyoruz. Günümüzde Türkiye özelinde mevcut sosyal politikaları ya da "sosyal politikasızlığı" bu bağlamda nasıl değerlendirebiliriz?

Serter Oran: Türkiye'yi, sosyal politika anlamında Batı ile kıyasladığımızda grev hakkını, toplu sözleşme hakkını, sendikalaşma hakkını vs. aşağı yukarı Batı'dan 150 yıl sonra aldığımızı görüyoruz. Batıda insanlar hak mücadelesi vererek aldılar. Bu haklar Türkiye'de bize verildi. Biz bu hakları kaybetmemek için mücadele verdik.

Türkiye'de sosyal politika ya da sosyal politikasızlık dünyadaki gelişmelere paralel olarak gidiyor. Meşhur kapitalizmin altın çağının yaşandığı dönemde Türkiye için de benzer şeyler söz konusuydu. DİSK'in kurulması, Türkiye İşçi Partisi ile tam anlamıyla Marx'ın bahsettiği gibi devrimci sendikacılığın bir siyasi parti ile taçlanmış olması kısa süre de olsa varlığını gösteriyordu. Tam istihdam olmasa bile istihdam artışı sağlandı, reel ücretler arttı, sendikalaşma arttı vs. Ama bir şekilde bunun dünyadaki sisteme adapte olması gerekiyordu. 24 Ocak kararları, 12 Eylül darbesi derken sendikalar baskılandı. Buldozer gibi geçti ekonomik ve sosyal hakların üzerinden. Türkiye tam anlamıyla sosyal politikasızlığın ülkesi haline geldi.

Türkiye'de sosyal politika tanımı yapılırken, tam olarak ne olduğu, neye karşılık geldiği anlaşılıyor. İnsanlar sosyal yardımı sosyal politika olarak düşünüyorlar. Türkiye'de oraya indirildiği için sosyal politika eşittir sosyal yardım tarzında bir denklem kuruldu. Değil. Sosyal yardım sosyal politikanın sadece bir aracıdır. Tıpkı sosyal güvenlik ve sosyal hizmetler gibi. Ama öyle bir politikasızlık, öyle bir politikalar yürürlüğe kondu ki özellikle alt-orta sınıflardan gelenler o denkleme meşrulaştırıyorlar. Buradan yola çıkarak yeniden başlamak gerekir. Sosyal politika sosyal yardımdan çok daha fazlasıdır. Bunlar 1980 sonrası yaşananların Türkiye'ye yansımalarıdır. Kitapta da aslında 1980 sonrası olanların meyvelerini araştırmış olduk. Gönül isterdi ki altın çağ dönemindeki gibi bir şey sunalım. Ama 1980 sonrası yaratılan sosyal politika dünyasının fotoğrafını çektik kitapta.

TEZ-KOOP-İŞ Tez-Koop-İş Sendikası, ticaret, büro, eğitim ve güzel sanatlar işkolunda örgütlü mücadelesini sürdürüyor. Kitapta birden fazla değerlendirilmenin temasını oluşturan dijitalleşme ve çalışma ilişkilerinin dönüşümü bu işkolu özelinde ne tür değişiklikleri beraberinde getirebilir? Dijitalleşmenin daha fazla işsizlik ve daha fazla güvencesizlik anlamına gelmemesi için sendikalara düşen sorumluluklar nelerdir?

Serter Oran: 2011 yılı Almanya'sında Sanayi 4.0 diye bir şey çıktı ortaya. Son 10-12 yılın temel araştırma konuları. Sanayileşme, yapay zekâ vs. diğer alanlarda olduğu gibi sosyal politikanın da temel araştırma konuları haline geldi. Teorik olarak Sanayi 4.0 ve dijitalleşme incelendiğinde, ulusal literatür çok zengin değil henüz. Uluslararası literatürde konuya dair gerçekten iyi çalışmalar olduğunu gözlemliyoruz. Bu ikisi gündeme geldiğinde çalışmalar şöyle gösteriyor. Bir iyimser tarafı bir de kötümser tarafı var. İyimser tarafı şunu söylüyor. Yapay zekâ, dijitalleşme vs. ilerledikçe insanlara daha uzun bir ömür bahşedilir. Daha insana yakışır işlerin yaratılacağı, kronik işsizlik dalgasının ortadan kalkacağı, ciddi bir refah artışından bahsediliyor. Bir de kötümser taraf var, yakın zamanda önümüzdeki 20-30 yıl içinde artık kas gücüne dayalı bir emek ihtiyacı ortadan kalkacak. Mavi yaka diye tabir ettiğimiz işçi ortadan kalkacak, ihtiyaç duyulmayacak. Bu beyaz yakalar için de geçerli. Belirli sektörlerde insansızlaştırılmış bir çalışma hayatı öngörülüyor. Örnek vermek gerekirse Tesla fabrikasında bir günde 120 tane araba üretiliyor ve bu tamamen robotlar tarafından gerçekleştiriliyor. İnsan gücü de var ama onlar

sadece iki tane tuşa basıp robotları çalıştırıyor, o kadar. 70lerde Breverman'ın altını çizmiş olduğu emek sürecinde, kafa-kol emeği ayrımı vardı. Bu ayırmada işin vasıfsızlaşması/işçinin vasıfsızlaşması gündemdedi. Beyaz yakalar görece daha prestijli statü grupları haline gelmişti. Ama bugünkü dijitalleşme hadisesi ile beraber onların da vasıfsız işgücü haline geleceği iddia ediliyor. Eskiden mühendislik fakültelerinde okuyanların belli başlı programları bilmeleri gerekiyordu. Şimdi yapay zekâ öyle bir hale geldi ki mühendislerin artık programı bilmesine gerek kalmıyor. Sadece verileri giriyor mühendis, yapay zekâ her şeyi yapıyor. Dolayısıyla bu ve bunun gibi hadiseler bir 20-30 yıl öncesinin, çalışan prestijli gruplarının bile varlıklarını tehlikeye atacak gibi görünüyor. En kötümser haliyle bugünkü dünyada var olan kronik işsizliğin katbekat artacağı, muazzam bir sosyal refahsızlık, sosyal adaletsizliğin oluşacağı bekleniyor.

Burada sendikalara düşen görev ne? Türkiye için Tez-Koop-İş bu konuda çalışıyor ama bir genelleme yapacak olursak, Türkiye'de sendikaların Sanayi 4.0 ve dijitalleşme mevzusuna çok uzak olduğunu; biraz kendi içinde kapalı örgütler olduğunu söyleyebiliriz 70'lere kıyasla. Bu anlamda dışarıya açılmak lazım, yeni fikirlere açık olmak lazım. En basit bir internet sitesi yenilenirken bile çok zorluklar yaşanıyor. Çok basit işler yapılırken bile sendikaların basiretinin bağlandığını gözlemliyoruz. O yüzden biraz yeniliğe açık olmaları şart. Hem ulusal hem uluslararası arenada kendi faaliyet gösterdikleri işkolunda ne olup ne bittiğini gözlemlemeleri gerekiyor. Örneğin esnaf-kuryelerin örgütlenmelerinde mevzuattan kaynaklı sıkıntılar var. Ama eşzamanlı olarak Avrupa'yı incelediğiniz zaman esnaf-kuryelerin örgütlenmelerini üzerine ciddi anlamda bir çalışma vardı. Mesela orayı takip edip "Bunu Türkiye'ye nasıl uyarlayabiliriz?" diye bakmaları lazım.

Dünyayı takip etmek önemli. Dünyayı takip edemediğimiz ölçüde, tıpkı sosyal politika tarihi gibi birçok şeyi 50 sene sonra vs. geriden gelerek bünyemize katabiliyoruz. Onu da ne kadar katabildiğimiz meçhul; çapaklarıyla alıyoruz.

Dijitalleşmeye ilişkin uluslararası metinlerin çoğunda "bekleyip göreceğiz, bakacağız, etkileri 2060'tan sonra ortaya çıkacak" gibi yaklaşımlar var. Çok daha taze ve yeni bir kavram. Ve kendini çok hızlı yeniliyor, değişiyor. Birkaç yıl öncesine kadar favori mesleklerin başında yazılım mühendisliği geliyordu. Apple, Samsung, Xiaomi vs. ile Silikon vadisinin yarattığı büyüün yanında ciddi anlamda iyi bir maddi getirisi de vardı, maaş olarak, ücret olarak vs. Bir albeni yarattı. Ben şunu gördüm, sosyoloji okuyan Youtube'dan yazılım öğrenmeye çalışıyor. Bir daha sınava giriyor orayı kazanıyor... Şimdi o kadar hızlı ilerledi ki yazılım mühendisliğinin iki-üç sene önceki albenisi bitti. Çünkü yapay zekâ senin on beş günde yazdığın kodu aşağı yukarı 10-12 saniyede yazıyor artık.

Bizim alan açısından düşündüğün zaman sendikalar artık ayrı departman mı açar, buna dair birimler mi oluşturur, yeni uzmanlar mı istihdam eder... Bura girmesi lazım; uzak durma, kaçma gibi bir şans yok. Örneğin tekstilde yeni gelen bir icat, bunu öğrenememe yakalayamama durumunda tökezlemen kaçınılmaz. Yeniyi yakalamak şart. Sendikaların bu gelişmelerden uzak durma gibi bir şans yok. Bir banka müdürü 1 ay içerisinde yapılan işlemlerin yüzde 80'inin dijital bankacılıktan yapıldığını söyledi. Bu bile, teknoloji bu şekilde ilerleyecek olursa bankacılık sektörü açısından -ki 70'lerde muazzam prestijli bir alandı- Braverman'ın söylediği gibi banka çalışanları ile süpermarket kasiyerleri arasında bir fark olmayacağını gösteriyor. Bu süreç Braverman'ı haklı çıkardı. Kısa bir süre zarfında, yüzde 80'i dijitalden yapılıyorsa, ilerleyen zamanlarda banka şunu düşünecek: "Ben aşağıda niye 5-10 kişi çalıştırırım? Şube kapatırım, personel eksiltmeye giderim" vs. Üstelik bankacılıkta örgütlenme de yok.

Ben Tez-Koop-İş'in çok uzakta kalacağını düşünmüyorum, faaliyet gösterdiği işkolu konusunda. Ancak kendi kişisel tecrübelerimden hareketle sendikaların dijitalleşme konusundan biraz uzak olduklarını gözlemliyorum.

TEZ-KOOP-İŞ Çevre sorunları ve iklim krizi tırmanmaya devam ediyor. Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu (ITUC), "Ölü Bir Gezegendeki İş Yoktur" sloganıyla iklim krizinin sendikal bir mesele olduğunu; iklim krizinin sorumluları olmamalarına karşın krizden en çok etkilenen kesimin işçi sınıfı olacağını hatırlatıyor. Bu bağlamda, iklim krizinin işçi sınıfını nasıl etkileyeceğine ilişkin görüşlerinizi alabilir miyiz? Sendikalar, iklim adaletinin sağlanması için nasıl bir mücadele planı izlemeli?

Serter Oran: İklim krizini yaratan hadiseler zaten belli, termik santraller, nükleer santraller, karbon salınımı vs. Bunlar ile ilgili yasalar çıkarıldı. Avrupa Parlamentosu bir şeyler yaptı, Paris Antlaşması imzalandı...

Türkiye açısından bakılırsa, adil geçişle alakalı ilk izlenimler 1980'lere kadar gidiyor. Ben Zonguldak'ta olduğum için biliyorum; Büyük Zonguldak Yürüyüşü ile eş zamanlı olarak bir holding patronunun "Zonguldak'taki madenlere su basalım, madenleri kapatalım. İşçilere tazminatlarını verip gönderelim, madencilik bitirelim. Deniz uygun; somon yetiştirme çiftlikleri kuralım." tarzında bir yaklaşımı vardı. Bu yaklaşım, adil geçiş ve yeşil işler açısından bakıldığında mantıklı geliyor. Çünkü Zonguldak'ta hâlihazırda 4 tane termik santral var; 3 tane daha kurma gibi bir girişim de var. Buranın havası zaten kirli, doğalgaza geçildi ama öncesi var, ciddi anlamda meslek hastalıklarının arttığı ve bu artışa neyin sebep olduğu biliniyor. Diğer yandan burada dededen madenci çalışanlar. "Ben madene gireceğim, kapatsan da kaçak olarak çalışacağım. Dedem de madenciydi, babam da madenciydi... Yapacak başka işim yok." diyor. "Yapacak başka işim mi var?" söylemi, Türkiye özelinde ortaya şunu çıkarıyor: Yeni istihdam alanlarının yaratılması gerekiyor. Tamam, madenleri kapattık, iklim krizine sebep olacak sektörleri bitirdik, sonra ne olacak? Bununla ilgili literatürde çalışmalar var. Örneğin orada çalışanların farklı istihdam alanlarına kaydırılması, adil geçişle alakalı yeni yaratılacak işlere insanların entegre edilmesi ya da tamamen işgücü piyasalarından çekilmeleri gibi senaryolar var. Bu senaryolar politikalarla belirlenecek.

Adil geçişle alakalı sadece yer altı değil; yer üstünün de doğayı kirlettiği biliniyor. Turizm ve ormancılık gibi birtakım sektörlerin bundan fazlasıyla etkileneceği söyleniyor. Ama mesela başka bir örnek vereyim: İngiltere'de önemli bir kömür bölgesinde, kömür madenlerini kapattılar. Bölgeyi turistik tesis haline getirdiler. Ciddi anlamda turist çeken bir yer haline gelen bölgede, madenden kazandıkları parayı katlamış durumdalar.

Paris antlaşması imzalandı. 2030-2040-2050-2060 yılına kadar kademeli olarak özellikle termik temelli işletmelerin tamamen yok olması isteniyor. Tabii antlaşmadan çekilenler de oldu. Amerika bunun birinci örneği. İşin ironisi, çekilmesinin nedeni "Ben bunu imzalarsam ve adil geçişi hayata geçirirsem eski işlerde çalışan işçiler işsiz kalacaklar ve ben onlara yeni istihdam sağlayamayacağım". Baktığımız zaman Amerika'nın halen daha fazlasıyla kas gücüne dayalı. Fiziki

işgücüne ihtiyaç duyduğu için bu tarz bir şeye tırnak içerisinde "gönlünün razı olmayacağı" düşüncesi ile sanki işçiyi koruyormuş gibi, işçiden yana tavır almıyormuş gibi gösteriyor. Aslında esas gerekçesi kapitalist üretim tarzını sürdürmek.

Yüksel Aksu'nun bir filmi "Entel Köy Efeköy'e Karşı", çevrecilerle yerel halkın mücadelesini konu ediniyor. "Zehirleneceksiniz." diyor çevreciler, yerel halk, "Bizim arsalarımız değerlendirilecek, fabrika açılın buraya, iş imkânı gelecek." diyorlar. Olay dönüp dolaşım sosyal politikasızlığa geliyor. Bir tercih cenderesine sokuyorsun insanları. 80 sonrası olduğu gibi, güvencesizleştirme, özelleştirme, esnekleştirme politikaları gibi. Bugün bile Türkiye'nin karayan yarasıdır sendikali oldukları için işten atılan işçiler, sen işçiye şunu soruyorsun: "Berbat çalışma koşulları, sefalet ücretleri, örgütsüz çalışmak mı yoksa işsiz kalmak mı?" Tercih yapmaya zorluyorsun. İnsanlar da en temel içgüdü ile hayatta kalmak ve beslenmek için güvencesiz koşulları, sendikasız, düşük ücretlerle çalışmayı seçiyorlar. Bu da öyle, fabrika kurulsun, ama adil geçiş ama istihdam... ince bir çizgi var arada.

İskandinav bölgesi adil geçiş meselesini büyük ölçüde gerçekleştirdi, kademeli olarak Kanada, İngiltere, Fransa vs. geçiyor. Kitabımızda anlatılıyor. Türkiye sınırlarına girdiğimizde, biz buna ne kadar hazırız o tartışmalı. Benim bir tez öğrencim adil geçiş çalışmıştı ama mesela sendika kısmı eksik kaldı. Çünkü sendikaların bu konu ile ilgili yine çok çalışması yok. Plan programları yok. Bir gelecek planları, nasıl uyum sağlayacakları, eylem planları yok.

Türkiye'de 12 Eylül sonrası işçiliğin bir varlık problemi var. Bu ne demek, işçiler artık kendilerini işçi olarak kabul etmiyor. Yani işçi olmak kötü bir şeymiş ya da damgalanmışlar gibi bir düşünce var kafalarında. İşçiyim demiyor, "Beşiktaşlıyım" diyor örneğin, "Yozgatlıyım" diyor. "Sünniyim-Aleviyim", "solcu-sağcıyım", "dindarım-ateistim" diyor. İşçilik çok sonra geliyor. İlerleyen safhalarda hem sendikayı hem çalıştığı işi bir aracı, basamak olarak kullanma durumu ortaya çıkıyor. Pek çok işçinin kendi işini kurma, kendinin patronu olma amacı var. Bütün bunları endüstri ilişkileri çerçevesinde ele aldığımız zaman, gerçekten dünyada olan bitenlere ne kadar uzak olduğumuzu anlıyoruz.

Mesela bir yerden bir yere uçakla gideceksin, uçak bileti arıyorsun, şu saatte şu uçak var listeyi çıkarıyorsun. Uçuş bilgilerinin altında küçük yazıyla "Bu uçuş karbon salınımı açısından en düşük salınımı yapan uçuştur." ya da "Bu uçuş ortalama karbon salınımının biraz daha üzerindedir" gibi not düşüyor. Havacılık

sektörü için, bir pilot Atlantik ötesi uçarken kokpit-ten çektiği bir fotoğraf paylaşmış, bayağı uzayda gibi. Bayağı yüksek irtifaya çıkmış. Normal şartlarda biraz daha tepeden gidiyorlar, çünkü yüksek irtifaya çıktığı zaman karbon salınımı düşüyor. Karbon salınımının önüne geçebilmek için özellikle uzak uçuşlarda normal irtifanın üzerine çıkıyorlar.

Ama bize döndüğümüz zaman, biz halen "Arabayı dizel mi alayım benzinli mi alayım hibrit mi?" diye düşünüyoruz. Bir belgesel vardı, bir bölümünde Volkswagen'in Amerika'da başına gelen hadiseyi anlatıyor. Araba broşürlerinde arabaların motor hacimleri vs. yazarken, altında da ne kadar karbon salınımı yaptığı yazar. Amerika'nın kurallarına göre de motor hacmine bağlı olarak belli bir birimin üstünde karbon salınımı yapamaz. Volkswagen, Amerikan pazarına girerek büyük segment arabaları pazara sokarken değerlerde oynama yapmış. Örneğin 10'un üstüne çıkamayacak araba için 8 yazmış. Fakat aslında 16-20'lerde filan. Dava açıldı, Amerikan senatosunda ifade verdiler ve ciddi bir tazminat ödediler. O yıllarda pazara sürülen tüm arabaları geri çektiler ve yeniden düzenlediler. Bu aslında bir bilinç düzeyini gösteriyor. Ama bize dönüyoruz, pek çok kişi adil geçişten, iklim krizinden bihaber. Adil geçiş de nereye geçeceğiz? Adil geçişle alakalı dönüşüm sonrası yeterli altyapı var mı? Bir işgücü arz fazlası ortaya çıkacak, bu fazlayı absorbe edecek kadar altyapımız var mı? Sadece istihdam açısından değil; sağlık, ulaşım, barınma vs. Bir iklim göçü başlayacak. Yerelde ve uluslararası alanda. Sanayi devrimi ilk ortaya çıktığında insanlar taşı toprağı altın diye köylerini, kırları bırakıp fabrikalarda çalışmak için

büyük kentlere göç ettiler. Zaten tarımın bitmesi normal, feodalizm bitti Sanayi Devrimi başladı onu takip edecek şekilde. İngiliz edebiyatında Dickens romanlarında, Zola romanlarında işçi sınıfının yaşamış olduğu hazin öykü muazzam şekilde aktarılır. O şehirlerin işgücü arz fazlasına hazır olmamasının çıktıkları gözlemlendi. Benzer şekilde biz de yaşadık bunu 50'lerde. Tarımda makineleşme başladı. Bir traktör girdi tarlaya, 100 kişinin yapacağı işi yapmaya başladı. Sadece 10 kişiye ihtiyaç vardı, 90 kişi açığa kaldı. Ne oldu onlar? Yeşilçam filmlerinde gördük. Haydarpaşa'dan çıktılar, "Ulan İstanbul sen mi büyüksün ben mi?" diyerek. Sonra gecekonduleşme başladı, altyapı sorunları başladı. Eğitim, sağlık sorunları başladı. Bu gerçekleştiği anda benzer şeyleri farklı araç ve yöntemlerle gözlemleyeceğiz. Önemli bir maden havzasını tamamen kapattığını düşün Türkiye'de. Orada kaçak çalışma yine devam edecektir ama kayıtlı çalışmadan bahsediyorum, o insanların durumları ne olacak? 4-5 farklı senaryodan bahsediliyor. O insanları alıp hangi şehirse oradaki başka işlere yerleştirebilecek misin? O insanların bilgi birikimleri, vasıf düzeyleri vs. onlara yönelik bir istihdam yaratabilecek misin? O insanların bir kısmı göç edecek. Göç ettikleri yerlerde bu insanlara ortalama bir hayat kurabilecek misin? Hayatlarını idame ettirebilecek yaşam koşulları sağlayabilecek misin? Bunlar belirsiz. Diğer yandan bazı ülkeler bunlara karşı hazırlıklılar görece. Çünkü termiğe dayalı üretim yıllar evvel terkedilmeye başlanmıştı. Olay yine dönüp dolaşıp sosyal politika aracında, iyi kurgulanmış, toplumdaki dezavantajlı grupları ele alan bir sosyal politikada düşümleniyor. Sosyal politika bir devlet mekanizmasıdır. Tek başına devlet de değil, burada sendikalara da büyük rol düşüyor. Dünya ne yapıyor, kendi işkollarında sendikalar dünyada neler yapıyor, federasyonlar neler yapıyor? Bunları bir şekilde yakalamaları gerekiyor ki yarın bir gün kendi üyesinin başına geldiği zaman ne yapacağız demesinler. Türkiye'de zaten bir kronik işsizlik sorunu var, bir mülteci akını var. İklim göçü de tetiklendiği zaman, Sanayi 4.0'daki kötümser düşünceler gibi "İşçi sınıfı diye bir şey kalmayacak." gibi bir şey yaşarsak, o zaman cenazeyi kim kaldıracak gibi bir şey olacak. Burada tabii dipten de bir şeylere ihtiyaç var. Devlet bunu sosyal politikalarla geliştirecek, düzenleyecek vs. Ama işçilerin de biraz kim olduklarının farkına varmalarına; tarihsel bir yolculuk yapıp, birkaç kuşak öteye giderek işçi sınıfı hakları nasıl kazanılmış bakmalarına, dipten bir bilinçlilik düzeyine ihtiyaç var.

Antalya Şube Migros İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız Antalya Şubesinde örgütlü Migros ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 23-26 Ocak 2024 tarihlerinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplantıya Sendikamız Antalya Şube İdari Sekreteri Aykut Akın ve işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı.

Toplantıda 2024 yılı asgari ücret, çalışma koşulları, işyerinde çalışma koşulları ve yaşanan sorunlar değerlendirildi.

İzmir 1 No.lu Şube Migros Miget Et Tesisinde Üye Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İzmir 1 No.lu Şubesinde örgütlü Migros Miget Et Tesisinde çalışan üyelerimizin katılımıyla 25 Ocak 2024 tarihlerinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplantıya Sendikamız İzmir 1 No.lu Şube Başkanı Mert Özen, Şube İdari Sekreteri Turgut Bilgen ve üyelerimiz katıldı.

Toplantıda çalışma hayatına yönelik sorun ve sıkıntılar hakkında bilgilendirme yapıldı.

Ankara 1 No.lu Şube CarrefourSA İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız Ankara 1 No.lu Şubesinde örgütlü CarrefourSA ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 31 Ocak 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplu iş sözleşmesi bilgilendirmesinin yapıldığı toplantıya Ankara 1 No.lu Şube Başkanı Mustafa Kirman, Şube İdari Sekreteri Özgür Noyan, Şube Mali Sekreteri Ömer Köle ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

İstanbul 4 No.lu Şube MediaMarkt İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İstanbul 4 No.lu Şubesinde örgütlü MediaMarkt ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 5 Şubat 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Çalışma yaşamına ilişkin güncel bilgilerin ve işyeri sorunlarının konuşulduğu toplantıya İstanbul 4 No.lu Şube Başkanı Hasan Dere, Şube İdari Sekreteri Erkan Erdoğan, Şube Mali Sekreteri Fatih Hikmet Güngör, Şube Örgütlenme Sekreteri Enis Ömer Doldoş, Şube Eğitim Sekreteri Mehmet Altay ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesinde Üye Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız Eskişehir Şube Başkanı Hasan Hüseyin Yılmaz ve Şube Eğitim Sekreteri Hüseyin Sab, İşyeri Baş temsilcimiz Serkan Aydeniz, Temsilcilerimiz Turan Doğruparmak ve Suat Gülseven ile birlikte Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesinde üye bilgilendirme toplantısı düzenledi.

Yürürlükte olan toplu iş sözleşmesi ile ilgili üyelerin bilgilendirildiği toplantıda işyerinde yaşanan sorunlar da görüldü.

GSB İstanbul İl Müdürlüğünde Üye Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız Genel Sekreteri Hakan Bozkurt, Gençlik ve Spor Bakanlığı İstanbul İl Müdürlüğünde çalışan işyeri temsilcilerimiz ve üyelerimiz ile 8 Şubat 2024 tarihinde bir araya geldi. İstanbul 5 No.lu Şube Başkanımız Selahattin Karakurt'la birlikte işyerinde üye bilgilendirme toplantısı gerçekleştirdi.

Toplantıda görüşmeleri devam eden GSB toplu iş sözleşmesi süreci değerlendirildi ve bilgi alışverişinde bulunuldu.

Eskişehir Şubesi CarrefourSA Toplu İş Sözleşmesi Bilgilendirme Toplantısı

Eskişehir Şubesi'nde işyeri sendika temsilcilerinin katıldığı CarrefourSA toplu iş sözleşmesi bilgilendirme toplantısı yapıldı.

15 Şubat 2024 tarihinde düzenlenen toplantıya Eskişehir Şube Başkanı Hasan Hüseyin Yılmaz, Şube Örgütlenme Sekreteri Barış Teker ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı. Toplantıda işyeri sorunları ve güncel konular konuşuldu.

İstanbul 4 No.lu Şube Migros ve Macrocenter İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İstanbul 4 No.lu Şubesinde örgütlü Migros ile Macrocenter ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 12-13-14-15 Şubat 2024 tarihlerinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Çalışma yaşamına ilişkin güncel bilgilerin, toplu sözleşmenin ve işyeri sorunlarının konuşulduğu toplantıya İstanbul 4 No.lu Şube Başkanı Hasan Dere, Şube İdari Sekreteri Erkan Erdoğan, Şube Mali Sekreteri Fatih Hikmet Güngör, Şube Örgütlenme Sekreteri Enis Ömer Doldoş, Şube Eğitim Sekreteri Mehmet Altay ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

Ankara 1 No.lu Şube Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız Ankara 1 No.lu Şubesinde örgütlü Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 16 Şubat 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Çalışma yaşamına ilişkin güncel bilgiler ve işyeri sorunların tartışıldığı, üzerine konuşulan toplantıya Ankara 1 No.lu Şube Başkanı Mustafa Kirman, Şube İdari Sekreteri Özgür Noyan, İşyeri Sendika Temsilcilerimiz Güven Karabulut, Erdem Güler, Serkan Yurdakul ve Fatma Sürmeli katıldı.

İstanbul 5 No.lu Şube Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İşyeri Üye Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İstanbul 5 No.lu Şubesinde örgütlü Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimiz ve üyelerimizin katılımıyla 22-23 Şubat 2024 tarihlerinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Sendika nedir, toplu iş sözleşmesi nedir, toplu iş sözleşmesi süreci nasıl işler, çalışma koşulları ve işyeri sorunları hakkında yapılan toplantıya İstanbul 5 No.lu Şube Başkanı Selahattin Karakurt, Şube İdari Sekreteri Şenel Yılmaz, Şube Örgütlenme Sekreteri Şengül Güneç, Şube Eğitim Sekreteri Gülcan Sönmez ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz ve üyelerimiz katıldı.

Bursa Şube CarrefourSA İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız Bursa Şubesinde örgütlü CarrefourSA ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 26 Şubat 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplantıya Sendikamız Bursa Şube Başkanı Bülent Çetin, Şube İdari Sekreteri Emrullah Halıcı, Şube Örgütlenme Sekreteri Nermin Savur Şahin ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

Toplantıda toplu iş sözleşmesi süreci, işyerinde çalışma koşulları ve yaşanan sorunlar değerlendirildi.

İzmir 1 No.lu Şube CarrefourSA İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İzmir 1 No.lu Şubesinde örgütlü CarrefourSA ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 27 Şubat 2024 tarihlerinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplu iş sözleşmesi süreci, işyerinde çalışma koşulları ve yaşanan sorunların değerlendirildiği toplantıya Sendikamız İzmir 1 No.lu Şube Başkanımız Mert Özen, Şube İdari Sekreterimiz Turgut Bilgen, Denetim Kurulu Üyemiz Sinan Memiş ve işyeri sendika temsilcileri katıldı.

İstanbul 1 No.lu Şube CarrefourSA İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İstanbul 1 No.lu Şubesinde örgütlü CarrefourSA ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 27 Şubat 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplu iş sözleşmesi süreci, işyerinde çalışma koşulları ve yaşanan sorunlar değerlendirildiği toplantıya İstanbul 1 No.lu Şube Başkanı Özcan Kopal, Şube İdari Sekreteri Uğur Eroğlu, Şube Eğitim Sekreteri Gülcan Çınaroğlu ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

Muğla Şube CarrefourSA İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız Muğla Şubesinde örgütlü CarrefourSA ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 27 Şubat- 1 Mart 2024 tarihlerinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplu iş sözleşmesi süreci, işyerinde çalışma koşulları ve yaşanan sorunlar değerlendirildiği toplantıya Muğla Şube Başkanı Hüseyin Yıldız, Şube İdari Sekreterimiz Selahattin Tilkiöğlü ve işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı.

İstanbul 5 No.lu Şube Boğaziçi Üniversitesi İşyeri Üye Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İstanbul 5 No.lu Şubesinde örgütlü Boğaziçi Üniversitesi ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimiz ve üyelerimizin katılımıyla 4 Mart 2024 tarihlerinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Sendika nedir, toplu iş sözleşmesi nedir, toplu iş sözleşmesi süreci nasıl işler, çalışma koşulları ve işyeri sorunları hakkında yapılan toplantıya İstanbul 5 No.lu Şube Başkanı Selahattin Karakurt, Şube İdari Sekreteri Şenel Yılmaz, Şube Örgütlenme Sekreteri Şengül Güneç, Şube Eğitim Sekreteri Gülcan Sönmez ve İşyeri sendika üyelerimiz katıldı.

İstanbul 1 No.lu Şube CarrefourSA İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İstanbul 1 No.lu Şubesinde örgütlü CarrefourSA ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 4 Mart 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplu iş sözleşmesi süreci, işyerinde çalışma koşulları ve yaşanan sorunlar değerlendirildiği toplantıya İstanbul 1 No.lu Şube Başkanı Özcan Kopal, Şube İdari Sekreteri Uğur Eroğlu, Şube Eğitim Sekreteri Gülcan Çınaroğlu ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

İstanbul 5 No.lu Şube Marmara Üniversitesi İşyeri Üye Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İstanbul 5 No.lu Şubesinde örgütlü Marmara Üniversitesi ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimiz ve üyelerimizin katılımıyla 6 Mart 2024 tarihlerinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Sendika nedir, toplu iş sözleşmesi nedir, toplu iş sözleşmesi süreci nasıl işler, çalışma koşulları ve işyeri sorunları hakkında yapılan toplantıya İstanbul 5 No.lu Şube Başkanı Selahattin Karakurt, Şube İdari Sekreteri Şenel Yılmaz, Şube Örgütlenme Sekreteri Şengül Güneç, Şube Eğitim Sekreteri Gülcan Sönmez ve İşyeri sendika üyelerimiz katıldı.

Erzurum Şube Gençlik ve Spor Bakanlığı İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız Erzurum Şubesinde örgütlü Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 6 Mart 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplu iş sözleşmesi süreci, işyerinde çalışma koşulları ve yaşanan sorunların değerlendirildiği toplantıya Erzurum Şube Başkanı Hakan Kurt, Şube Mali Sekreteri Necdet Kargu, Şube Denetim Kurulu Üyesi Yakup Kaya ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

Antalya Şube CarrefourSA İşyeri Temsilcileri Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İstanbul 4 No.lu Şubesinde örgütlü İstanbul Barosu ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 26 Mart 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplu iş sözleşmesi süreci hakkında yapılan bilgilendirme toplantısına İstanbul 4 No.lu Şube Başkanı Hasan Dere, Şube İdari Sekreteri Erkan Erdoğan, Şube Mali Sekreteri Fatih Hikmet Güngör, Şube Örgütlenme Sekreteri Enis Ömer Doldoş, Şube Eğitim Sekreteri Mehmet Altay ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

İstanbul 4 No.lu Şube İstanbul Barosu İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İstanbul 4 No.lu Şubesinde örgütlü İstanbul Barosu ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 26 Mart 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplu iş sözleşmesi süreci hakkında yapılan bilgilendirme toplantısına İstanbul 4 No.lu Şube Başkanı Hasan Dere, Şube İdari Sekreteri Erkan Erdoğan, Şube Mali Sekreteri Fatih Hikmet Güngör, Şube Örgütlenme Sekreteri Enis Ömer Doldoş, Şube Eğitim Sekreteri Mehmet Altay ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

Ankara 1 No.lu Şube CarrefourSA İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız Ankara 1 No.lu Şubesinde örgütlü CarrefourSA ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 27 Mart 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

İmzalanan toplu iş sözleşmesi bilgilendirmesinin yapıldığı toplantıya Ankara 1 No.lu Şube Başkanı Mustafa Kirman, Şube İdari Sekreteri Özgür Noyan, Şube Mali Sekreteri Ömer Köle ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

İzmir 1 No.lu Şube CarrefourSA İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İzmir 1 No.lu Şubesinde örgütlü CarrefourSA ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 28 Mart 2024 tarihlerinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

İmzalanan toplu iş sözleşmesi bilgilendirmesinin yapıldığı toplantıya Sendikamız İzmir 1 No.lu Şube Başkanı Mert Özen, Şube İdari Sekreterimiz Turgut Bilgen, Şube Mali Sekreteri Murat Karayoluk ve işyeri sendika temsilcileri katıldı.

Bursa Şube CarrefourSA İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız Bursa Şubesinde örgütlü CarrefourSA ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 29 Mart 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

İmzalanan toplu iş sözleşmesi bilgilendirmesinin yapıldığı toplantıya Sendikamız Bursa Şube Başkanı Bülent Çetin, Şube İdari Sekreteri Emrullah Halıcı, Şube Örgütlenme Sekreteri Nermin Savur Şahin ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

Muğla Şube CarrefourSA İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız Muğla Şubesinde örgütlü CarrefourSA ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 29 Mart 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

İmzalanan toplu iş sözleşmesi bilgilendirmesinin yapıldığı toplantıya Sendikamız Muğla Şube Başkanı Hüseyin Yıldız, Şube İdari Sekreterimiz Selahattin Tilkiöğlü, Şube Mali Sekreteri Nafike Kahraman, Şube Örgütlenme Sekreteri Ahmet Başol Şube Eğitim Sekreteri Yasemin Özalp ve işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı.

Adana Şubesi CarrefourSA Toplu İş Sözleşmesi Bilgilendirme Toplantısı

2 Nisan 2024

Sendikamız Adana Şubesinde örgütlü CarrefourSA ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 2 Nisan 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

İmzalanan toplu iş sözleşmesi bilgilendirmesinin yapıldığı toplantıya Sendikamız Adana Şube Başkanı Mustafa Oğuz, Şube İdari Sekreteri Savaş Arpacıoğlu, Şube Denetim Kurulu Üyeleri Mahir Gerger, Gültekin Şimşek ve işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı.

Eskişehir Şubesi CarrefourSA Toplu İş Sözleşmesi Bilgilendirme Toplantısı

2 Nisan 2024

Sendikamız Eskişehir Şubesinde örgütlü CarrefourSA ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 1 Nisan 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

İmzalanan toplu iş sözleşmesi bilgilendirmesinin yapıldığı toplantıya Sendikamız Eskişehir Şube Başkanı Hasan Hüseyin Yılmaz, Şube Örgütlenme Sekreteri Barış Teker ve işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı.

İstanbul 5 No.lu Şube Gençlik ve Spor Bakanlığı İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız İstanbul 5 No.lu Şubesinde örgütlü Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 9 Mayıs 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Yeni dönem toplu iş sözleşmesi bilgilendirmesinin yapıldığı toplantıya Sendikamız Genel Sekreteri Hakan Bozkurt, İstanbul 5 No.lu Şube Başkanı Selahattin Karakurt, Şube İdari Sekreteri Şenel Yılmaz, Şube Örgütlenme Sekreteri Şengül Güneç ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

Trabzon, Rize, Giresun ve Artvin Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri İşyeri Temsilci Bilgilendirme Toplantısı

Sendikamız Samsun Şubesi ve Erzurum Şubesinde örgütlü Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 13 Mayıs 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Yeni dönem toplu iş sözleşmesi bilgilendirmesinin yapıldığı toplantıya Sendikamız Genel Sekreteri Hakan Bozkurt, Samsun Şube Başkanı Tarık Sayın, Erzurum Şube Başkanı Hakan Kurt ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

1 MAYIS
EMEK VE
DAYANIŞMA
GÜNÜ
Katla Olsun

Dünya İşçilerinin
Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü'nde
Türkiye'nin Dört Bir Yanındaydık!

TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI

VERGİDE ADALET İSTİYORUZ!

AZ KAZANANDAN AZ
ÇOK KAZANANDAN ÇOK ALINSIN

Sendikamız
Ankara Şubeleri,
İstanbul Şubeleri,
İzmir Şubeleri,
Adana 1 No.lu Şubesi,
Bursa Şubesi,
Eskişehir Şubesi,
Antalya Şubesi,
Gaziantep Şubesi,
Edirne Şubesi,
Erzurum Şubesi,
Muğla Şubesi,
Samsun Şubesi ve
Zonguldak Şubesi
miting alanlarındaydı.

Kortej halinde miting
alanlarına yürüyen
sendikamız temsilci ve
üyeleri, attıkları sloganlarla
hak ve taleplerini dile getirdi.

Yürüyüşlerde
"Vergide Adalet İstiyoruz",
"Yaşasın 1 Mayıs",
"İşçiler Burada
Umut Dimdik Ayakta" ve
"Yaşasın Örgütlü
Mücadelemiz"
sloganları dikkat çekti.

MAYIS
EMEK VE DAYANIŞMA
GÜNÜ
Kutlu Olsun

ADANA

ANTALYA

BURSA - ESKİŞEHİR

EDİRNE

ERZURUM

GAZİANTEP

İSTANBUL

İZMİR

KARAMAN

MUĞLA

SAMSUN

SİVAS

ZONGULDAK

İN SANCA YAŞAM, EŞİT VE ADİL BİR DÜZEN İSTİYORUZ!
TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI

YAŞASIN SINIF DAYANIŞMASI
TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI

HAK HUKUK ADALET
TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI

KURUMLAR VERGİSİNDEN DEĞİL GELİR VERGİSİNDEN İNDİRİM

ODTÜ'de Geleneksel 1 MAYIS

Kutlamaları Yapıldı

Sendikamız Ankara 2 No.lu Şubesine bağlı Orta Doğu Teknik Üniversitesinde (ODTÜ) çalışan temsilcilerimiz ve üyelerimiz, Eğitim-İş, Eğitim-Sen ve üniversite öğrencilerinin katılımıyla 1 Mayıs'ı coşkuyla kutladı.

ODTÜ Rektörlüğü'nün Bahar Şenliği'ni 2 güne indirmesine ve Devrim Stadyumu'nun şenlik için kullanımının yasaklamasına tepki gösteren öğrencilerin rektörlük önünde sürdürdükleri eyleme destek verilerek, dayanışma gösterildi.

Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen, ekonomik ve toplumsal krizin, ülkemizin bütün değerlerini üreten işçileri derinden etkilediğini belirttiği konuşmasında özetle şu ifadeleri kullandı:

"Türkiye, biz işçiler, emekçiler, öğrenciler ve emekliler için nefes almanın imkânsız hale geldiği bir dönemden geçiyor. Resmî enflasyon oranları her geçen gün nasıl yoksullaştığımızı gizleyemiyor. Milyonlarca işsize, milyonlarca yeni işsiz ekleniyor. Gelir eşitsizliği derinleşiyor; vergi sistemindeki adaletsizlik eşi benzeri görülmemiş bir bölüşüm krizini tetikliyor.

138 yıl önce işçilerin birçoğu makinelerde uzuvlarını yitiriyordu. Bugün de her yıl yeryüzünde ve yerin altında en az 2 bin işçi kardeşimizi iş cinayetlerinde kaybediyoruz. İliç'te cansız bedenleri toprak altında kalan,

Yaşasın Dünya İşçilerinin Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü! Yaşasın 1 Mayıs!

Beşiktaş'ta yanarak katledilen işçilerin sesi olmak; "Çalışırken ölmek istemiyoruz!" diye haykırmak için 1 Mayıs'ta alanlardayız!

138 yıl önce gün doğumundan gün batımına kadar çalışan işçiler, "Grev!" diye haykırıyordu. Bugün "En çok siz çalışın, en az siz kazanın!" diyenlere karşı "Artık yeter!" diye haykırmak için 1 Mayıs'ta alanlardayız!

138 yıl önce, sefalet ücretlerine mahkûm edilen işçiler, en temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çekiyordu. Bugün yüksek enflasyona karşı, konut ve kira fiyatlarındaki fahiş artışlara karşı, adaletsiz vergi sistemine, eğitimin ve sağlığın piyasalaştırılmasına karşı 1 Mayıs'ta alanlardayız!

Yüreğimizin bu 1 Mayıs'ta, Karaman'da, Bursa'da, Taksim'de, Ankara'da, İzmir'de ülkemizin dört bir yanında, dünya işçi sınıfıyla birlikte atacağını onurla haykırıyor; kavganın ufuklarından, mutlu bir hayat filizleneceğine inanıyoruz."

UNI Avrupa Ticaret Sektörü Yürütme Kurulu Toplantısı

6 Mart 2024

UNI Avrupa Ticaret Sektörü Yürütme Kurulu Toplantısı 5 Mart 2024'te Belçika'nın Brüksel kentinde yapıldı.

Toplantıya Sendikamız adına UNI Avrupa Ticaret Sektörü Yürütme Kurulu Üyesi Genel Sekreterimiz Hakan Bozkurt, Genel Örgütlenme Sekreterimiz Çağdaş Duyar ve Uluslararası Sendikal İlişkiler Uzmanı Dr. Emirali Karadoğan katıldı.

Toplantıda ülkelerin sendikal raporları sunuldu ve değerlendirmeler yapıldı. Hem Avrupa hem de ulusal gündemlerin tartışıldığı toplantıda, önümüzdeki döneme ait işgücünü etkileyebilecek İklim ve Dijital Dönüşümün nasıl olması gerektiğine dair bilgi alışverişi yapıldı.

ILO'nun Kadınlar İçin Daha Çok ve Daha İyi İşler Programı Kapsamında Sosyal Taraflara Yönelik Çalıştay Gerçekleştirildi

ILO Türkiye Ofisinin "Kadınlar İçin Daha Çok ve Daha İyi İşler II" programı kapsamında düzenlediği Sosyal Taraflara Yönelik Çalıştay, işçi ve işveren örgütlerinin katılımıyla 19-22 Şubat 2024 tarihleri arasında Bolu'da gerçekleşti. Sendikamızı Ankara 3 No.lu Şube Başkanımız Cemal Yarga ve Eğitim Uzmanımız Merve Demirkıran temsil etti.

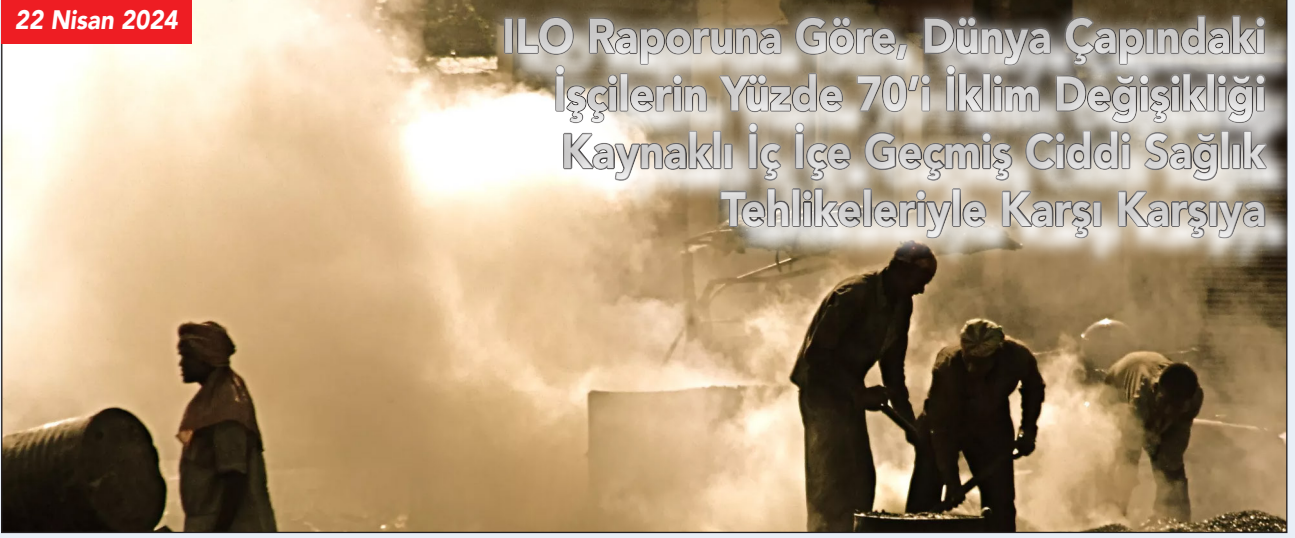
Çalıştay, ILO Türkiye Ofisi Kıdemli Program Yöneticisi Ebru Özberk Anlı'nın programın amacını ve faaliyetlerini katılımcılara aktarması ile başladı. Çalıştayın ikinci gününde (20 Şubat 2024) Prof. Dr. Seyhan Erdoğan, Sosyal Taraflarda Kadın Temsili ve Liderliğine İlişkin Ortak Görüş Belgesinin oluşturulması amacıyla hukuki dayanakların ve stratejik hedeflerin yer aldığı bir sunum gerçekleştirdi. Erdoğan, temsilde ve karar almada toplumsal cinsiyet eşitliğini desteklemek için politika belgesi, tüzük hükmü, genel kurul kararı, TİS maddesi biçiminde bağlayıcılık kazandırılmış normların benimsenmesinin önemini sunumunda vurguladı.

Çalıştay'ın üçüncü gününde (21 Şubat 2024), temsilciler örgütlerinde yürüttükleri politikalar çerçevesinde toplumsal cinsiyet eşitliği analizi ve izleme çalışmaları ile ilgili sunumlarını gerçekleştirdi ve diğer katılımcılara bilgilerini aktardı. Türk-İş Konfederasyonumuzun moderatör olduğu ilk oturumda Sendikamız Eğitim Uzmanı Merve Demirkıran, 2019-2024 yılı faaliyet dönemi içerisinde örgütümüzün toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana akımlaştırılması yolunda yaptığı çalışmalar ve uygulama örnekleri hakkında bilgilendirmede bulundu. Tüm konfederasyonların ve bağlı sendikaların sunumlarını gerçekleştirmesi ile Katılımcı Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Analizi İzleme Çalışması tamamlandı.

Prof. Dr. Seyhan Erdoğan'ın Sosyal Diyalog ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Semineri vermesi ve çalıştayın çıktılarının değerlendirilmesinin yapılması ile 22 Şubat 2024 tarihinde çalıştay tamamlandı.

İSG ve İklim Değişikliği

22 Nisan 2024

ILO Raporuna Göre, Dünya Çapındaki İşçilerin Yüzde 70'i İklim Değişikliği Kaynaklı İç İçe Geçmiş Ciddi Sağlık Tehlikeleriyle Karşı Karşıya

<https://www.ilo.org/tr/resource/news/ilo-raporuna-gore-dunya-capindaki-iscilerin-yuzde-70i-iklim-degisikligi>

İklim değişikliğinin sebep olduğu sağlık sorunları arasında kanser, kalp-damar hastalıkları, solunum yolu hastalıkları, böbrek fonksiyon bozuklukları ve akıl sağlığı ile ilgili sorunlar yer alıyor.

70'inden fazlasına karşılık gelen şaşırtıcı derecede yüksek sayıda işçi, iklim değişikliğine bağlı sağlık tehlikelerine maruz kalma riski altında ve mevcut iş sağlığı ve güvenliği (İSG) önlemlerinin bu yeni risklere karşı koruma sağlamakta yetersiz kaldığı görülmektedir.

İklim Değişikliğinin İş Sağlığı ve Güvenliğine Etkileri başlıklı raporda, iklim değişikliğinin dünyanın tüm bölgelerinde işçilerin sağlığı ve güvenliği üzerinde ciddi bir etkiye sahip olduğu belirtilmektedir. ILO, eldeki son verilere (2020) göre, dünya çapındaki toplam 3,4 milyar işçiden 2,4 milyardan fazlasının çalışırken bir noktada aşırı ısıya maruz kalabileceğini tahmin etmektedir. Bu rakamlara küresel işgücünün oranı olarak bakıldığında, oranın 2000'den bu yana yüzde 65,5'ten yüzde 70,9'a yükseldiği görülmektedir.

Raporda ayrıca, aşırı sıcaklara bağlı olarak meydana gelen 22,87 milyon iş kazası sonucunda yılda 18.970 kişinin hayatını kaybettiği ve 2,09 milyon iş göremezlik yaşam yılının kaybedildiği tahmin edilmektedir. Buna ek olarak, dünya çapında işyerindeki ısı stresiyle bağlantılı kronik böbrek hastalığı yaşayan 26,2 milyon kişi vardır (2020 rakamlarına göre).

Raporda iklim değişikliğinin, işçiler üzerinde aşırı ısıya maruz kalmanın çok daha ötesinde etkiler yarattığı ve bir dizi tehlikeli sağlık sorununa yol açan iç içe geçmiş pek çok sağlık riski oluşturduğu ifade edilmektedir.

Rapora göre, işçilerde görülen kanser, kalp-damar hastalıkları, solunum yolu hastalıkları, böbrek fonksiyon bozuklukları ve akıl sağlığı sorunları da dahil olmak üzere çok sayıda sağlık sorunu iklim değişikliğiyle bağlantılıdır. İklim değişikliğinin etkileri arasında şunlar sayılmaktadır:

- 1,6 milyar işçi UV radyasyonuna maruz kalmaktadır ve melanom dışı cilt kanseri nedeniyle yılda 18.960'dan fazla işle bağlantılı ölüm gerçekleşmektedir.

- 1,6 milyar kişinin işyerinde hava kirliliğine maruz kaldığı ve bunun sonucunda açık havada çalışan işçiler arasında yılda 860.000'e varan işle bağlantılı ölüm gerçekleştiği tahmin edilmektedir.
- Tarımda çalışan 870 milyondan fazla işçinin tarım ilaçlarına maruz kaldığı ve her yıl tarım ilacı zehirlenmesinden kaynaklı 300.000'den fazla ölüm meydana geldiği tahmin edilmektedir.
- Parazit ve vektör kaynaklı hastalıklara maruz kalma nedeniyle her yıl 15.000 işle bağlantılı ölüm gerçekleştiği tahmin edilmektedir.

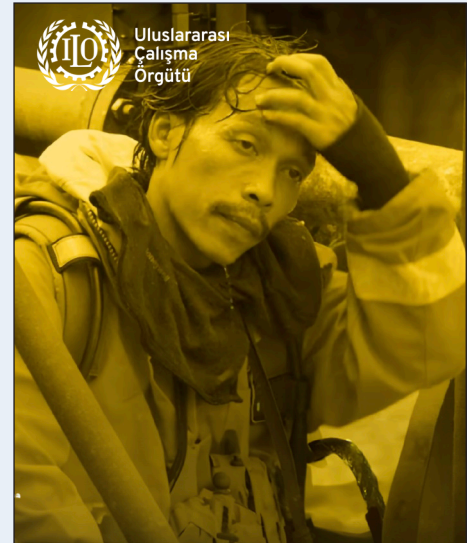

ILO'da İSG Ekip Lideri olarak görev yapan Manal Azzi, "İklim değişikliğinin işçiler için ilave sağlık tehlikeleri yarattığı açık. Bu önemli tehlikeleri dikkate almak zorundayız. İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konular, iklim değişikliğine yönelik politika ve eylemlere dayalı müdahale çabalarının bir parçası haline gelmeli. Güvenli ve sağlıklı ortamlarda çalışmanın, ILO'nun öne sürdüğü çalışma yaşamında temel ilkeler ve haklar kapsamında olduğu kabul ediliyor. İşimiz kapsamındaki tüm diğer alanlarda olduğu gibi iklim değişikliği konusunda da bu taahhüdümüzü yerine getirmeliyiz" dedi.

Raporda ayrıca, yeni mevzuat, yönetmelik ve kılavuzların oluşturulması veya mevcut olanların gözden geçirilmesi ve çalışma ortamlarında enerji verimliliği önlemleri alınması gibi iklim değişikliğini azaltmaya yönelik stratejilerin iyileştirilmesi de dahil olmak üzere ülkeler tarafından halihazırda ne gibi müdahale çalışmalarının yapıldığı da ortaya koyulmaktadır.

Oynat (k)

Doğum Yapan Çalışan Kadınların Sosyal Hakları

Mustafa BALKIZ / Sosyal Güvenlik Uzmanı

Analık Sigortası: Analık halinde, sigortalı kadına veya sigortalı erkeğin sigortalı olmayan karısına sağlanan yardımlardır. Doğum yapan kadınlara yapılan yardımların ilki kadının hamilelik döneminde başlar. Hamilelik döneminde, **“Periyodik Doktor Kontrol-leri”** için kadın işçiye izin verilir ve bu izinler çalışanın ücretinden kesilmez.

Hamile veya emziren kadınlar günde 7,5 saatten fazla çalıştırılmaz. Gebelik halinden doğumdan bir yıl sonrasına kadar gece vardiyasında çalıştırılmaya zorlanamaz. Gerekli görüldüğü takdirde sağlık kurulu raporu ile ücretinde eksilme ve azalma olmaksızın daha hafif işlerde çalıştırılır. İşyerinde uygun hafif iş olmadığı durumda çalışan kadının talebi ile ücretsiz izin kullanılabilir.

Doğum Raporu: Hamile kadınlar, doğumdan önce sekiz hafta (çoğul gebelikte on hafta) doğum sonrası sekiz hafta analık nedeniyle istirahatlı sayılırlar. Hamile kadın doktor raporu ile doğum yapmasına üç hafta kalıncaya kadar çalışabilir. Doğumdan önce kullanmadığı 5 hafta doğum sonrası süreye eklenecek doğum sonrası 13 haftalık süre istirahatlı sayılır. Kadının erken doğum yapması halinde kullanılmayan doğum izni, doğumdan sonraki izne eklenir. Kadının doğum sırasında veya doğum sonrası ölümü halinde kullanmadığı doğum izinleri kocası tarafından kullanılır.

Doğum Sonrası İzinler: Talebi halinde kadın işçiye on altı haftalık sürenin tamamlanmasından veya çoğul gebeliklerde on sekiz haftalık süreden sonra 6 aya kadar ücretsiz izin verilir. Yani bu hak analık izninin hemen ardından kullanılabilir. **Örneğin:** doğum izninin bitiminden itibaren 4 ay içinde başvuru yapan anne ancak 2 ay ücretsiz izin kullanılabilir. Bu

hakkın kullanılması işverenin onayına tabi değildir. Üst sınır 6 aydır. Kadın işçi ister bir ay, ister üç ay, isterse 6 ay ücretsiz izin hakkından yararlanabilir. Ücretsiz izin kullanmak isteyen anne bir ay önce işverene yazılı olarak bildirim yapması gerekmektedir. Doğum izni sonrası 6 ay içinde talepte bulunmayan annenin 6 aylık izin hakkı biter.

Yarım Çalışma Hakkı: Doğum yapan kadın işçi, doğum iznini kullandıktan sonra birinci çocuk için 60 gün, ikinci çocuk için 120 gün, üçüncü çocuk için ise 180 gün yarım gün çalışıp tam maaş alma hakkı tanımıştır. Yarım günlük çalışma ücretini işveren öder. Ücretin geri kalan yarısını **İŞKUR** öder. Doğum yapan kadın, haftanın yarısında çalışır, haftanın diğer yarısında çalışmaz, izinlidir. Bu haktan faydalanmak isteyen kadın işçinin bir ay önce **İŞKUR**'u yazılı ile bildirmesi gerekmektedir.

Analık Sonrası Kısmi Çalışma: Çocuğunu büyütmek isteyen işçi, çocuk okula başlayıncaya kadar “kısmi süreli çalışma” talebinde bulunabilir. Bu talepte bulunmak için karı ve kocanın her ikisinin de çalışıyor olması durumunda çocuk ilkökul çağına gelinceye kadar eşlerden biri **Part-Time** çalışma talebinde bulunabilir. İşçi doğum izinlerinin bitiminden sonra dilediği zaman **Kısmi Çalışma** talebinde bulunabilir. Kısmi çalışmada işçi çalıştığı sürenin yani yarım gün çalıştığında yarım maaş alır. Bunun için işverene bir ay önce yazılı bildirimde bulunması gerekir. Kısmi çalışmayı sonlandırmadan vazgeçenler yeniden kısmi çalışma talebinde bulunamazlar.

Emzirme İzni: Doğum izinlerinin ardından çalışmaya başlayan kadın, çocuk bir yaşına gelinceye kadar fiilen çalıştığı her gün için 1,5 saat süt izni kullanır. Bu iznini işverene haber vermek koşulu ile hangi saat-

ler arasında kullanacağını kadın işçi belirler. Doğum yapan kadının kocasının 5 gün **Babalık İzin Hakkı** vardır.

Süt Parası: Doğum yapan kadına *Süt Parası* da denilen **Emzirme Ödeneği** verilir. Çocuğun yaşaması kaydı ile anneye verilen süt parası 2024 yılı için 860 TL tutarındadır. Doğum yapan anne çalışmıyorsa, süt parası çalışan babaya ödenir.

Geçici İş Göremezlik Ödeneği: SSK kapsamında çalışan anneye ödenen en yüksek tutar olan İş Göremezlik Ödeneği doğum yapan annelerin aldıkları maaşların miktarlarına göre değişmektedir. Doğum yapan annelere 112 günlük çoğul gebelikte 126 günlük geçici iş göremezlik ödeneği verilmektedir. 2024 yılı için asgari ücretle çalışan bir annenin 12 günlük alacağı tutar 43.777 TL tutmaktadır. Bu ödemeler işverenler tarafından değil SGK tarafından yapılmaktadır.

Kreş Desteği: Doğum yapan kadınların ekonomik durumları dikkate alınarak asgari ücretin yarısı kadar kreş desteği sağlanmaktadır.

Çocuk Başına Yapılan Yardımlar: 2015 yılında yapılan yasal düzenleme ile doğum yapan kadınlara yardım yapılması kararı alınmıştır. Yapılan düzenlemeye göre, ilk çocuk için 300 TL, ikinci çocuk için 400 TL, üç ve daha fazla çocuk için 600 TL çocuk yardımı ya-

pılması düzenlemesi yapılmıştır. Düzenlemeye göre bu tutarlar her yıl değişerek artacaktı. Ancak 2015 tarihinden bu yana artış olmadı. Bu yardımlar için **Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlüklerine** Başvuru Yapmalıdır.

Doğum Borçlanması: Sigortalı olduktan sonra doğum yapan kadınlar, her çocuk için iki yıl olmak üzere üç çocuğa kadar 6 yıl borçlanma yapabilirler. Prim gün sayısına ihtiyacı olan annelere 6 yıl borçlanma hakkı elde ederlerse 6 yıl önce emekli olma hakkını kazanırlar.

İlgili Yasa ve Yönetmelik Maddeleri

Resmi Gazete, Tarih 7.9.2009 Sayı 30881

Gebe ve Hamile Kadınların Çalıştırılması ile İlgili Yönetmelik.

Madde 8/1 Gebe Kadınlar Doğuma Kadar Gece Çalışmasına Zorlanamaz.

Madde 8/2 Yeni Doğum Yapmış Kadın Bir Yıl Boyunca Gece Çalıştırılmaz.

Madde 9. Gebe veya Emziren Kadınlar 7,5 Saatten Fazla Çalıştırılmaz.

Madde 10. Süt İzni Kullanılması.

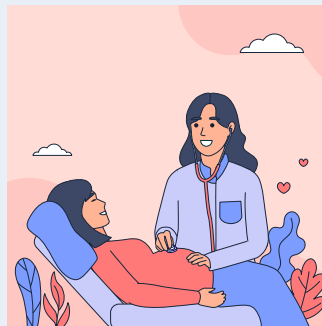
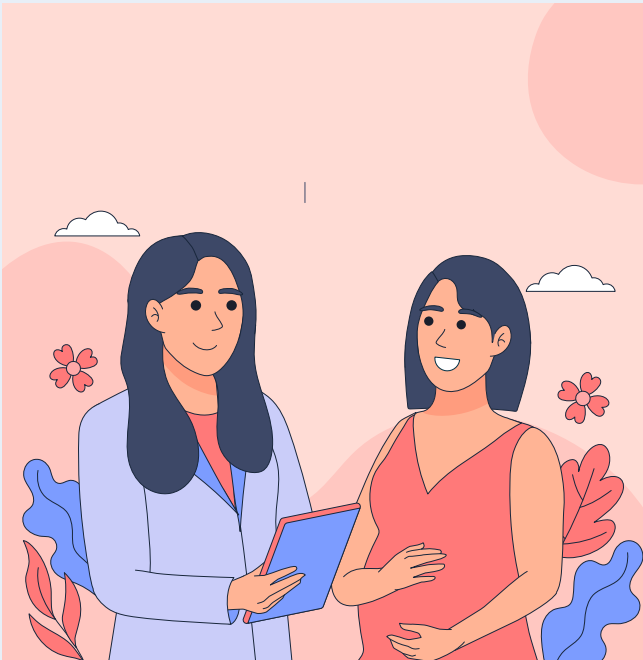
Madde 11. Gebe Kadınların Periyodik Muayene İzin Hakları.

Madde 12. Emziren Kadınların Hekim Raporu Olması Koşuluyla Ağır ve Yıpratıcı İşlerde Çalıştırılmaması

Geçici İş Göremezlik Ödeneği, 4857 Sayılı İş Yasası

Madde 48. Gebe ve Emziren Kadınların Gece Çalıştırılmaması

Yasağı 4857 Sayılı İş Kanunu Madde 73

Eskişehir Şube Migros ve MediaMarkt İşyeri Sendika Temsilcilerine Yönelik Eğitim Semineri

23 Ocak 2024 tarihinde gerçekleştirilen eğitim seminerine Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Eskişehir Şube Başkanı Hasan Hüseyin Yılmaz ve Şube Yönetim Kurulu Üyeleri, Uluslararası İlişkiler ve Eğitim Uzmanı Dr. Emirali Karadoğan ile işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı.

Seminerin açılış konuşmasını yapan Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, "Enflasyon oranları karşısında alım gücü her geçen gün düşerken işçilerin refah seviyelerinin korunmasında, sosyal adalet ve gelirin yeniden dağıtımını politikalarının esas teşkil etmesi gerekiyor." ifadelerini kullandı.

Eğitim Seminerinde Dr. Emirali Karadoğan temel sendikacılık ve temsilcilik konularında sunumlarını gerçekleştirdi. Genel Eğitim Sekreterimiz Sebahattin Şen, çalışma yaşamında güncel verilere ilişkin temsilcileri bilgilendirerek bordro okuma eğitimi verdi. Eğitim semineri temsilcilerin sorularının yanıtlanmasıyla tamamlandı.

Bursa Şube Migros İşyeri Sendika Temsilcilerine Yönelik Eğitim Semineri

24-25 Ocak 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen eğitim seminerine Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Bursa Şube Başkanı Bülent Çetin ve Şube Yönetim Kurulu Üyeleri, Uluslararası İlişkiler ve Eğitim Uzmanı Dr. Emirali Karadoğan ile işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı.

Açılış konuşmalarından sonra Dr. Emirali Karadoğan temel sendikacılık ve temsilcilik konularında sunumlarını gerçekleştirdi. Genel Eğitim Sekreterimiz Sebahattin Şen, çalışma yaşamında güncel verilere ilişkin temsilcileri bilgilendirerek bordro okuma eğitimi verdi. Eğitim semineri temsilcilerin sorularının yanıtlanmasıyla tamamlandı.

Tez-Koop-İş Sendikası Şube Personeline Yönelik Eğitimi Semineri

28 Ocak 2024

28 Ocak 2024 tarihinde gerçekleştirilen seminerin açılışında konuşan Genel Başkanımız Haydar Özdemiroğlu, sendika çalışanlarının arasındaki birlik ve beraberliğin önemini vurgularken aynı zamanda şubelerin sendikaların kılcal damarları olduğunu altını çizdi.

Genel Başkanımızın konuşmasının ardından söz alan Sendikamız Genel Sekreteri Hakan Bozkurt; Sendikamızın görünen yüzü sizlersiniz, üyelerimizi şubelerimizde ilk karşılayan siz değerli şube personellerimiz, biz hepimiz büyük bir ailenin parçasıyız ifadelerini kullandı.

Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, bu tür eğitimlerin sendikal gelişimimize katkısı olacağını ve gelecek zamanlarda tekrar edileceğini vurguladı.

Açış konuşmalarını takiben Sendikamız Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Av. Tülay Javanshır 4857 Sayılı İş Kanunu ile 6356 Sayılı İş Kanuna ilişkin eğitim çalışması ve dilekçe yazımına ilişkin uygulamalı eğitim gerçekleştirdi.

Sendikamız muhasebe çalışanlarından Şengül Türkkan ve Aslıhan Bayar muhasebe çalışma örnekleri gösterdi. Trabzon Üniversitesi Öğretim Görevlisi Metin İskenderoğlu, Sendikamızın üyelerine daha iyi imkanlar sunabilmesi için başlatmış olduğu mobil aplikasyon ve üye takip sistemi hakkında sunumunu gerçekleştirdi.

Muğla Şube Migros ve Macrocenter İşyeri Sendika Temsilcilerine Yönelik Eğitim Semineri

30-31 Ocak 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen eğitim seminerine Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Muğla Şube Başkanı Hüseyin Yıldız ve Şube Yönetim Kurulu Üyeleri, Uluslararası İlişkiler ve Eğitim Uzmanı Dr. Emirali Karadoğan ile işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı. Seminerin açılış konuşmasını yapan Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, "Bölüşüm şoku, emekçinin milli gelirden aldığı payın yüzde 25'lere kadar düşmesinde görülebiliyor. Diğer yandan işçi ve emekçiler mevcut bölüşüm şokunu, yaşam standartlarındaki keskin düşüşle birlikte her gün yeniden deneyimliyor." ifadelerini kullandı. Eğitim Seminerinde Dr. Emirali Karadoğan savunma hakkı, savunma hakkının ulusal ve uluslararası dayanakları, temsilci ve temsilci kurullarının savunma hakkının kullanılmasında rolü konularında sunumlarını gerçekleştirdi. Genel Eğitim Sekreterimiz Sebahattin Şen, çalışma yaşamında güncel verilere ilişkin temsilcileri bilgilendirerek bordro okuma eğitimi verdi. Eğitim semineri temsilcilerin sorularının yanıtlanmasıyla tamamlandı.

Zonguldak Şube Migros ve CarrefourSA İşyeri Sendika Temsilcilerine Yönelik Eğitim Semineri

7-8 Şubat 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen eğitim seminerine Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Zonguldak Şube Başkanı Fatih Cevzidibi ve Şube Yönetim Kurulu Üyeleri, Uluslararası İlişkiler ve Eğitim Uzmanı Dr. Emirali Karadoğan ile işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı. Açılış konuşmalarının ardından eğitim seminerinde Dr. Emirali Karadoğan temel sendikacılık ve temsilcilik ile sendikal ilişkilerde sendika içi iletişim konularında sunumlarını gerçekleştirdi. Genel Eğitim Sekreterimiz Sebahattin Şen, çalışma yaşamında güncel verilere ilişkin temsilcileri bilgilendirerek bordro okuma eğitimi verdi. Eğitim semineri temsilcilerin sorularının yanıtlanmasıyla tamamlandı.

Adana 1 No.lu Şube İşyeri Sendika Temsilcilerine Yönelik Eğitim Semineri

14 Şubat 2024 tarihinde gerçekleştirilen eğitim seminerine Türk-İş Bölge Temsilcisi Edip Gülnar, Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Adana 1 No.lu Şube Başkanı Mustafa Oğuz ve Şube Yönetim Kurulu Üyeleri, Uluslararası İlişkiler ve Eğitim Uzmanı Dr. Emirali Karadoğan ile işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı.

Genel Eğitim Sekreterimiz Sebahattin Şen, sendikal hareketin önemini vurguladı ve şunları söyledi:

“Gücünü örgütünden alan Sendikamız, üyelerimizin yaşam standartlarının yüksek enflasyon oranlarına karşı korunması, emeğin ekonomik büyümeden daha yüksek pay alması için mücadele ediyor; bölümümüzdeki adaletsizliğe karşı ses yükseltmeyi sürdürüyor.”

Eğitim Seminerinde Dr. Emirali Karadoğan temel sendikacılık ve temsilcilik ile sendikal ilişkilerde sendika içi iletişim konularında sunumlarını gerçekleştirdi. Genel Eğitim Sekreterimiz Sebahattin Şen, çalışma yaşamında güncel verilere ilişkin temsilcileri bilgilendirerek bordro okuma eğitimi verdi.

Gaziantep Şubemize Bağlı Harran Üniversitesi İşyeri Sendika Temsilcilerine Yönelik Eğitim Semineri

17 Şubat 2024 tarihinde gerçekleştirilen eğitim seminerine Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Gaziantep Şube Başkanı Bilal Öztokmak ve Şube Yönetim Kurulu Üyeleri, Av. Murat Özveri ile işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı. Seminerin açılışında konuşan Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, sendikal hareketin önemini vurguladı. Eğitim Seminerinde Av. Dr. Murat Özveri “Çalışma Yaşamında Hukuki Sorunlar” konusunda bilgi vererek temsilci ve üyelerimizin sorularını yanıtladı. Genel Eğitim Sekreterimiz Sebahattin Şen, çalışma yaşamında güncel verilere ilişkin temsilcileri bilgilendirerek bordro okuma eğitimi verdi.

Gaziantep Şubemize Bağlı Adıyaman Üniversitesi İşyeri Sendika Temsilcilerine Yönelik Eğitim Semineri

18 Şubat 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen eğitim seminerine Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Gaziantep Şube Başkanı Bilal Öztokmak, Şube Eğitim Sekreteri Kübra Açar, Şube Denetim Kurulu Üyesi Ahmet Said Saygı, Av. Murat Özveri, Türkiye Kalkınma Vakfının deprem bölgesinde görev yapan psikolog ve uzman danışmanlarından oluşan ekibi ile işyeri sendika temsilcilerimiz ve üyelerimiz katıldı. Seminerin açılışında konuşan Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, "Tez-Koop-İş Sendikası olarak depremin ilk gününden itibaren halkla birlikte sürdürdüğümüz seferberliği büyüteceğimizi, dayanışmadan bir an olsun vazgeçmeyeceğimizi belirtiyorum. Birlikte iyileşecek, yaralarımızı birlikte saracağız..." ifadelerini kullandı. Eğitim Seminerinde Av. Dr. Murat Özveri "Çalışma Yaşamında Hukuki Sorunlar" konusunda bilgi vererek temsilci ve üyelerimizin sorularını yanıtladı. Genel Eğitim Sekreterimiz Sebahattin Şen, çalışma yaşamında güncel verilere ilişkin temsilcileri bilgilendirerek bordro okuma eğitimi verdi.

Türkiye Kalkınma Vakfı uzmanları tarafından travma sonrası stres bozukluğu ve aile bireylerinin gözlemlenmesi konularında bir farkındalık oturumu gerçekleştirildi.

İSPER A.Ş. Temsilcileri İçin Eğitim Semineri

Sendikamız İstanbul 3 No.lu şubesinde örgütlü İSPER A.Ş ve bağlı işyerlerinde çalışan işyeri sendika temsilcilerimizin katılımıyla 20 Şubat 2024 tarihinde bilgilendirme toplantısı yapıldı. Çalışma yaşamına ait güncel bilgilerin, toplu iş sözleşmesinin, en son imzalanan Ek protokol süreci ile işyeri sorunlarının konuşulduğu toplantıya İstanbul 3 No.lu Şube Başkanı Özcan Kaya, Şube İdari Sekreteri Şakir Bayhantopcu, Şube Mali Sekreteri Ümit Uzun, Şube Örgütlenme Sekreteri Ahmet Koçak, Şube Eğitim Sekreteri Ersin Aksoy ve İşyeri Sendika Temsilcilerimiz katıldı.

Gaziantep Şube Migros İşyeri Sendika Temsilcilerine Yönelik Eğitim Semineri

20 Şubat 2024

19 Şubat 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen eğitim seminerine Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Gaziantep Şube Başkanı Bilal Öztokmak, Şube Yönetim Kurulu Üyeleri, Şube Denetim Kurulu Üyeleri, Uluslararası İlişkiler ve Eğitim Uzmanı Dr. Emirali Karadoğan ile işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı. 6 Şubat depremlerinde kaybettiğimiz üyelerimizin anılmasından sonra açılış konuşmasını yapan Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, sendikal hareketin önemini vurguladı. Eğitim Seminerinde Dr. Emirali Karadoğan temel sendikacılık ve temsilcilik ile sendikal ilişkilerde hiyerarşi konularında sunumlarını gerçekleştirdi. Genel Eğitim Sekreterimiz Sebahattin Şen, çalışma yaşamında güncel verilere ilişkin temsilcileri bilgilendirerek bordro okuma eğitimi verdi. Eğitim semineri temsilcilerin sorularının yanıtlanmasıyla tamamlandı.

Erzurum Şubemize Bağlı Bayburt Üniversitesi İşyeri Sendika Temsilcilerine Yönelik Eğitim Semineri

23 Şubat 2024

22 Şubat 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen eğitim seminerine Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Erzurum Şube Başkanı Hakan Kurt ve Şube İdari Sekreteri Turgut Polat, Av. Murat Özveri ile işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı. Seminerin açılışında konuşan Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, "Sendikamızın mücadele alanlarından birini vergide adaletin sağlanması oluşturmaktadır." Eğitim Seminerinde Av. Dr. Murat Özveri "Çalışma Yaşamında Hukuki Sorunlar" konusunda bilgi vererek temsilci ve üyelerimizin sorularını yanıtladı. Genel Eğitim Sekreterimiz Sebahattin Şen, çalışma yaşamında güncel verilere ilişkin temsilcileri bilgilendirerek bordro okuma eğitimi verdi. Eğitim semineri temsilcilerin sorularının yanıtlanmasıyla tamamlandı.

Erzurum Şubemize Bağlı Ardahan Üniversitesi İşyeri Sendika Temsilcilerine Yönelik Eğitim Semineri

23 Şubat 2024

23 Şubat 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen eğitim seminerine Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Erzurum Şube Başkanı Hakan Kurt ve Şube İdari Sekreteri Turgut Polat, Av. Murat Özveri, Ardahan Üniversitesi Genel Sekreteri Kubilay Aras ile işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı. Seminerin açılış konuşmasını yapan Ardahan Üniversitesi Genel Sekreteri Kubilay Aras sendika eğitimlerinin önemi vurguladı ve Sendikamız ile üyelerimize eğitim için başarılar diledi. Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, vergide adaletin önemini vurguladı. Eğitim Seminerinde Av. Dr. Murat Özveri "Çalışma Yaşamında Hukuki Sorunlar" konusunda bilgi vererek temsilci ve üyelerimizin sorularını yanıtladı. Genel Eğitim Sekreterimiz Sebahattin Şen, çalışma yaşamında güncel verilere ilişkin temsilcileri bilgilendirerek bordro okuma eğitimi verdi.

Ankara 2 No.lu Şube Yozgat İlindeki Üyelerimize Yönelik Eğitim Semineri

24 Nisan 2024

24 Nisan 2024 tarihinde gerçekleştirilen eğitim öncesi Yozgat Bozok Üniversitesi Genel Sekreter V. Doç. Dr. Mustafa Kocakaya ziyaret edildi. Ziyarete Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen, Şube İdari Sekreteri Fahrettin Cengiz, Av. Dr. Murat Özveri, Sendikamız Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Barış Yılan, Yozgat İl Temsilcimiz Levent Şahingöz ile İşyeri Baştemsilcimiz ve temsilcilerimiz katıldı. Üniversite Çapanoğlu Konferans Salonunda Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen eğitimin açılış konuşmalarını yaptı. Eğitim seminerinde Av. Dr. Murat Özveri "Çalışma Yaşamında Hukuki Sorunlar" konusunda bilgi vererek temsilci ve üyelerimizin sorularını yanıtladı. Sendikamız Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Barış Yılan bordro hakkında sunumunu gerçekleştirdi.

Sosyal Güvenlik Kurumu Üyelerimize Yönelik Eğitim Semineri

17-18 Nisan 2024

Sendikamız Tez-Koop-İş tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ile Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası (TÜHİS) temsilcilerinin katılımıyla düzenlenen eğitim semineri 17 -18 Nisan 2024 tarihlerinde gerçekleştirildi.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlayan seminerde açış konuşmalarını Sendikamız adına Genel Sekreterimiz Hakan Bozkurt, SGK Personel Daire Başkanı Ahmet Kavgacı ile Destek Hizmetleri Daire Başkanı Burak Sağlam ve TÜHİS Uzmanı Ahmet Sarıkaya yaptı. Sendikamız Genel Sekreteri Hakan Bozkurt yaptığı konuşmada "Sendikamız çok uzun yıllardır Sosyal Güvenlik Kurumunda örgütlüdür ve kurumda uygulanmakta olan toplu iş sözleşmesi ise yılların emeğiyle oluşturulmuş, ülkemizin en iyi toplu iş sözleşmelerinden biridir. Bu eğitimin amacı toplu iş sözleşmesinin uygulamasında birlik sağlamak, aksaklıkları gidermek ve sosyal diyalogumuzu arttırmaktır." ifadelerini kullandı.

Açış konuşmalarını takiben Sendikamız Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Av. Tülay Javanshır, SGK toplu iş sözleşmesi maddeleri ve uygulanmasına ilişkin yaşanan sorunlar, İş Kanunu ve yönetmelikler, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hakkında katılımcıları bilgilendirdi. Toplu iş sözleşmesi taraflarını temsil eden yetkililerin, SGK çalışanlarının sorularına yanıtlar vermesi ile eğitim semineri tamamlandı.

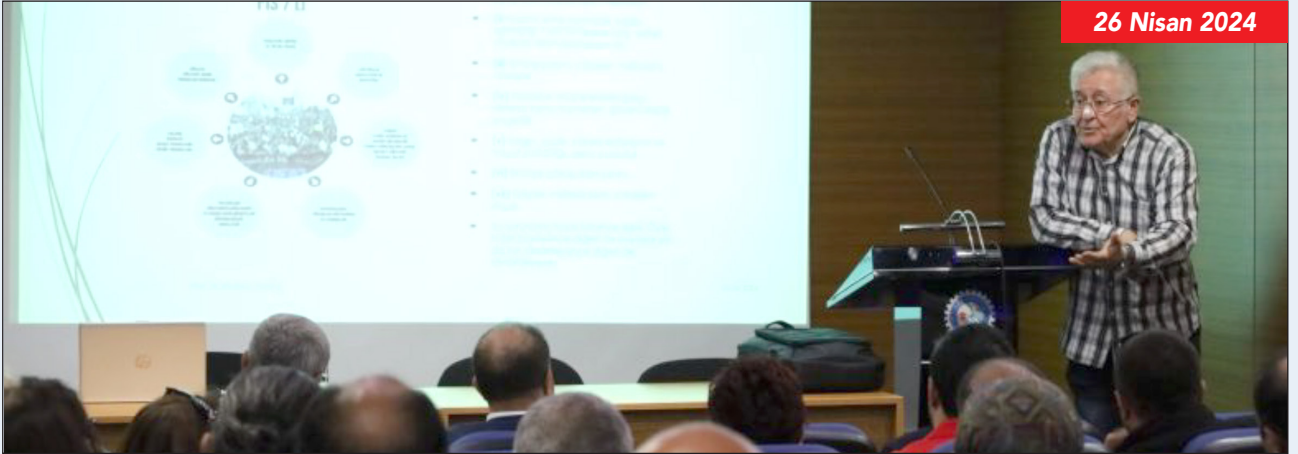

Ankara 2 No.lu Şube Kırşehir İlindeki Üyelerimize Yönelik Eğitim Semineri

25 Nisan 2024 tarihinde gerçekleştirilen eğitim seminerine Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen, Şube İdari Sekreteri Fahrettin Cengiz, Av. Dr. Murat Özveri, Sendikamız Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Barış Yılan ve üyelerimiz katıldı. Kırşehir Ahi Evran Üniversitesinde gerçekleştirilen eğitimin açılış konuşmalarını yapan Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen şunları söyledi: Eğitim çalışmalarımızla bilinçleniyor, örgütlenme çalışmalarımızla büyüyor; güçleniyoruz. Güçlü bir sınıf sendikacılığının, beraberinde işçi sınıfı için yeni kazanımlar getirdiğini, adaletin ve eşitliğin temel alındığı sosyal politikaların ateşleyicisi olduğunu bilerek sendikal mücadelemize devam ediyoruz." Eğitim seminerinde Av. Dr. Murat Özveri "Çalışma Yaşamında Hukuki Sorunlar" konusunda bilgi vererek temsilci ve üyelerimizin sorularını yanıtladı. Sendikamız Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Barış Yılan bordro hakkında sunumunu gerçekleştirdi.

Ankara 2 No.lu Şube Ankara İli İşyeri Sendika Temsilcilerine Yönelik Eğitim Semineri

26 Nisan 2024 tarihinde gerçekleştirilen eğitim seminerine Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen, Ankara 2 No.lu Şube Başkanı Mustafa Özgen, Şube Yönetim Kurulu Üyeleri, Av. Dr. Murat Özveri, Prof. Dr. Mustafa Durmuş Sendikamız Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Barış Yılan ve işyeri sendika temsilcilerimiz katıldı. Eğitimin açılış konuşmalarını yapan Sendikamız Genel Eğitim Sekreteri Sebahattin Şen şunları söyledi: 'Tez-Koop-İş Sendikası olarak 60 yılı aşkın süredir sendikal mücadelemizi ısrarla ve güvenle sürdürüyoruz. Güçlü bir sınıf sendikacılığının, beraberinde işçi sınıfı için yeni kazanımlar getirdiğini, adaletin ve eşitliğin temel alındığı sosyal politikaların ateşleyicisi olduğunu bilerek sendikal mücadelemize devam ediyoruz." Eğitim seminerinde Av. Dr. Murat Özveri "Çalışma Yaşamında Hukuki Sorunlar" konusunda bilgi vererek temsilci ve sorularını yanıtladı. Prof. Dr. Mustafa Durmuş "Türkiye'de ekonomik kriz, enflasyon, yoksulluk ve işçi sınıfı" konusunda bilgi verdi.

Gaziantep Şubemize Bağlı Kilis 7 Aralık Üniversitesi Üyelerine Yönelik Eğitim Semineri

Sendikamız Gaziantep Şubesine bağlı Kilis 7 Aralık Üniversitesi işyerinde çalışan üyelerimize yönelik eğitim semineri 3 Haziran 2024 tarihlerinde gerçekleştirildi.

Üniversite Toplantı Salonunda gerçekleştirilen eğitim seminerinin açılış konuşmalarını Gaziantep Şube Başkanı Bilal Öztokmak ve Kilis 7 Aralık Üniversitesi İdari ve Mali İşler Daire Başkanı Ali Genç yaptı.

Açılış konuşmalarının ardından Sendika tanıtım filmi gösteriminin ardından Sendikamız Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Tülay Javanshır, toplu iş sözleşmesi ve temel sendikal konular hakkındaki sunumunu gerçekleştirdi.

Eğitim semineri temsilcilerin sorularının yanıtlanmasıyla tamamlandı.

Gaziantep Şubemize Bağlı GAP Kalkınma İdaresi Başkanlığı Üyelerine Yönelik Eğitim Semineri

Sendikamız Gaziantep Şubesine bağlı GAP Kalkınma İdaresi Başkanlığı ziyaretinin ardından, işyerinde çalışan üyelerimize yönelik eğitim semineri 4 Haziran 2024 tarihlerinde gerçekleştirildi.

Eğitim seminerine Sendikamız Genel Sekreteri Hakan Bozkurt, Gaziantep Şube Başkanı Bilal Öztokmak ve Şube Yönetim Kurulu Üyeleri, GAP Kalkınma İdaresi Başkan Yardımcısı Dr. Nusret Mutlu, Genel Koordinatör Cemal Bıçak, Kamu İşveren Sendikası TÜHİS yetkilileri, Sendikamız Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Tülay Javanshır ile işyeri sendika temsilcilerimiz ve üyelerimiz katıldı. Seminerinin açılış konuşmalarını yapan Gaziantep Şube Başkanı Bilal Öztokmak'ın ardından Genel Sekreterimiz Hakan Bozkurt, GAP Kalkınma İdaresi Başkan Yardımcısı Dr. Nusret Mutlu ve TÜHİS Kıdemli Baş Uzmanı konuşmalarını yaptı. Açılış konuşmalarının ardından Sendikamız Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı Tülay Javanshır, toplu iş sözleşmesi ve temel sendikal konular hakkındaki sunumunu gerçekleştirdi. Eğitim semineri temsilcilerin sorularının yanıtlanmasıyla tamamlandı.

26 Ocak 2024
Yozgat Gençlik
ve Spor İl
Müdürlüğüne
bağlı Gençlik
Merkezinde çalışan
üyemiz Rabia Turan

15 Şubat 2024
Sivas Gençlik ve
Spor İl Müdürlüğü,
Sendikamız üyesi
Mehmet Hami
Karadağ

15 Şubat 2024
Bingöl Üniversitesi
çalışanı,
Sendikamız üyesi
Nihat Buluç

16 Şubat 2024
Samsun Gençlik
ve Spor İl
Müdürlüğü çalışanı,
Sendikamız üyesi
Ercan Terzioğlu

20 Şubat 2024
Ortadoğu Teknik
Üniversitesi
(ODTÜ) çalışanı,
Sendikamız üyesi
Yusuf Ulger

4 Mart 2024
Atatürk
Üniversitesi
çalışanı,
Sendikamız üyesi
Yasin Aslankafa

9 Mart 2024
Karabük Sosyal
Güvenlik
Kurumu çalışanı,
Sendikamız üyesi
Ercan Tabak

1 Nisan 2024
Dokuz Eylül
Üniversitesi,
Bergama
Meslek Yüksel
Okulu çalışanı,
Sendikamız üyesi
Tefik Erdiñç

3 Nisan 2024
Kars Sarıkamış
Sosyal Güvenlik İl
Müdürlüğü çalışanı,
Sendikamız üyesi
Saniye Aydın

4 Nisan 2024
TÜBİTAK-MAM
çalışanı, Sendikamız
üyesi ve İşyeri
Temsilcisi Özcan
Kubat

15 Nisan 2024
Zonguldak
Migros çalışanı,
Sendikamız üyesi
Alper Kabacalı

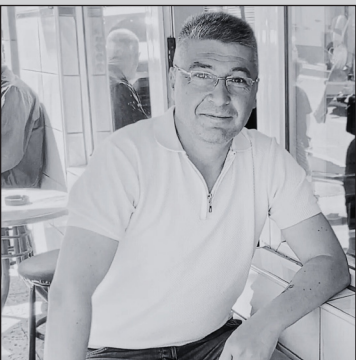
16 Nisan 2024
İskenderun
Toprak Mahsulleri
Ofisi çalışanı,
Sendikamız üyesi
Mustafa Yılmaz

27 Nisan 2024
Kastamonu
Gençlik ve Spor İl
Müdürlüğü çalışanı,
Sendikamız üyesi
Özkan Palabiyik

9 Mayıs 2024 Adana
Sosyal Güvenlik
Kurumu çalışanı,
Sendikamız üyesi
Mustafa Özen

11 Haziran 2024
Ondokuz Mayıs
Üniversitesi çalışanı,
Sendikamız üyesi
Ferhat Çetin

13 Haziran 2024
Giresun Üniversitesi
Rektörlüğü çalışanı,
Sendikamız üyesi
Neşe Kubat

4-8 OCAK 1991
BÜYÜK MADENCİ YÜRÜYÜŞÜ

Büyük Madenci Yürüyüşünün
33. Yılı: "Bu Grev Hak Kavgasıdır.
Haklıyız, Güçlüyüz, Kazanacağız"

10-16 MAYIS
ENGELLİLER HAFTASI

İNSANCA BİR YAŞAM
EŞİT
ERİŞİLEBİLİR
HAKLAR

10-16 Mayıs Engelliler Haftası'nda, insanca bir yaşam; eşit ve erişilebilir haklar için mücadele etmeye devam edeceğimizi vurguluyoruz.

Uİ global union

13 MAYIS 2014
SOMA KATLIAMI

Soma'da yaşamını yitiren 301 maden işçisini ve iş cinayetlerinde kaybettiğimiz tüm arkadaşlarımızı saygıyla anıyoruz.

Uİ global union

Tez-Koop-İş Sendikası olarak, aydınlık, eşit, demokratik bir geleceği gençlerle el ele inşa edeceğimize inanıyor; 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutluyoruz.

Bütün ümidim, gençliktedir.

19 MAYIS
Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı
KUTLU OLSUN

Uİ global union

5 HAZİRAN
dünya çevre günü

Tez-Koop-İş Sendikası olarak, iklim krizi ile sınıfsal eşitsizliklerin birbirini beslediğini, yaşayabileceğimiz bir dünya olmadığını bir kez daha hatırlıyoruz: "Ölü Bir Gezegende İş Yoktur" diyerek tüm sosyal tarafları emek, bilim ve doğa ekseninde önlem almaya çağırıyoruz.

Uİ global union

12 HAZİRAN
ÇOCUK İŞÇİLİĞİ İLE MÜCADELE GÜNÜ

Çocukları fabrikalarda, tarlalarda, sokaklarda çalışırken değil; okullarda ve parklarda görmek istiyoruz. Çocuk işçiliğinin son bulması için mücadele etmeye devam ediyoruz.

Uİ global union

Babalar Günü Kutlu Olsun

Bizleri sevgi ve emekleriyle yetiştiren babalarımızın, babalar gününü kutluyor; eşit, adil ve özgür yarınlara, onlarla el ele yürümekten onur duyuyoruz.

Uİ global union

TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI GENEL YÖNETİM KURULU

Genel Başkan	Haydar ÖZDEMİROĞLU
Genel Sekreter	Hakan BOZKURT
Genel Mali Sekreter	Mahmut ÇETİNKAYA
Genel Örgütlenme Sekreteri	Çağdaş DUYAR
Genel Eğitim Sekreteri	Sebahattin ŞEN
Genel Yönetim Kurulu Üyesi	Mehmet PEKGÖZ
Genel Yönetim Kurulu Üyesi	Mustafa KIRMAN

TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ

Mebusevleri, İller Caddesi No: 7 06850 Tandoğan-Ankara Tel: 0312 213 34 44 Faks: 0312 213 34 30

İnternet: www.tezkoopis.org Elektronik posta: sendika@tezkoopis.org

Toplu İş Sözleşmesi Bürosu: tis@tezkoopis.org Örgütlenme Bürosu: orgutlenme@tezkoopis.org

Eğitim Bürosu: yayin@tezkoopis.org Muhasebe Bürosu: muhasebe@tezkoopis.org Hukuk Bürosu: hukuk@tezkoopis.org

TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI ŞUBELERİ

ADANA 1 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Mustafa Oğuz
Kurtuluş Mah. Cumhuriyet Cad.
MNS İş Merkezi No: 50 K: 6 No: 28
Seyhan/Adana
Tel: 0322 363 34 63 Faks: 0322 363 34 83
adana1@tezkoopis.org

ANKARA 1 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Mustafa Kirman
Necatibey Cad. Sezenler Sok. No: 2/16
Sihhiye/Ankara
Tel: 0312 231 74 95 Faks: 0312 231 74 96
ankara1@tezkoopis.org

ANKARA 2 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Mustafa Özgen
Necatibey Cad. No: 84/4 Sihhiye/Ankara
Tel: 0312 229 43 07 Faks: 0312 229 18 47
ankara2@tezkoopis.org

ANKARA 3 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Cemal Yarga
Necatibey Cad. No: 84/7 Sihhiye/Ankara
Tel: 0312 230 06 15 Faks: 0312 230 06 16
ankara3@tezkoopis.org

ANKARA 4 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Levent Koç
Necatibey Cad. Sezenler Sok. No: 2/18
Sihhiye/Ankara
Tel: 0312 231 74 98 Faks: 0312 231 74 97
ankara4@tezkoopis.org

ANTALYA ŞUBESİ

Şube Başkanı Özgür Tingir
Tahıl Pazarı Mah. Adnan Menderes Bulvarı
Yüce2 Apt. Kat: 2 D: 3 Antalya
Tel: 0242 242 91 05 Faks: 0242 248 15 89
antalya@tezkoopis.org

BURSA ŞUBESİ

Şube Başkanı Bülent Çetin
Kükürtlü Mah. 3. Kardelen Sok. No: 3 A Blok
D: 4 Osmangazi/Bursa
Tel: 0224 224 29 37 Faks: 0224 224 29 37
bursa@tezkoopis.org

DIYARBAKIR ŞUBESİ

Şube Başkanı Mehmet Pekgöz
Bağcılar Mahallesi, 1216/1 Sokak, Mega Plaza
A Blok Kat: 6 No: 17 (3. Sanayi Sitesi Karşısı,
Metro Market yanı) Bağlar/Diyarbakır
Tel: 0412 228 59 68 Faks: 0412 228 59 68
diyarbakir@tezkoopis.org

EDİRNE ŞUBESİ

Şube Başkanı Mehmet Meral
Mithat Paşa Mah. Londra Asfaltı Rasathane Yanı
No: 2 Kat: 3 Edirne
Tel: 0284 212 14 95 Faks: 0284212 14 95
edirne@tezkoopis.org

ERZURUM ŞUBESİ

Şube Başkanı Hakan Kurt
Gez Mah. Karaveli Sok. Şimşek Apt. Kat: 2
Erzurum
Tel: 0442 234 60 89 Faks: 0442 233 88 02
erzurum@tezkoopis.org

ESKİŞEHİR ŞUBESİ

Şube Başkanı Hasan Hüseyin Yılmaz
Cumhuriyet Mah. Dilem Sok. Çağlayan İş Merkezi
No: 1/61 Kat: 7 Eskişehir
Tel: 0222 221 45 26 Faks: 0222 220 83 74
eskisehir@tezkoopis.org

GAZİANTEP ŞUBESİ

Şube Başkanı Bilal Öztokmak
İncilipınar Mah. Nail Bilen Cad. Ayıntap İş Merkezi
Kat: 2 No: 201 Gaziantep
Tel: 0342 323 33 43 Faks: 0342 323 33 43
gaziantep@tezkoopis.org

İSTANBUL 1 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Özcan Kopal
Osmanağa Mah. Kuş Dili Cad. Volkan İş Hanı
No: 26 Kat 4 Kadıköy/ İstanbul
Tel: 0216 450 14 02 Faks: 0 216 338 92 64
istanbul1@tezkoopis.org

İSTANBUL 3 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Özcan Kaya
Silahtarğa Mah. Altınordu Caddesi No: 93A
Eyüpsultan/ İstanbul
Tel: 0212 809 77 61 Faks: 0212 809 77 51
istanbul3@tezkoopis.org

İSTANBUL 4 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Hasan Dere
Merkez Mah. Büyükdere Cad. Şimşek Apt.
No: 3/6 Kat: 3 Şişli-İstanbul
Tel: 0212 232 39 47 - 0212232 39 92
Faks: 0212 232 28 57
istanbul4@tezkoopis.org

İSTANBUL 5 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Selahattin Karakurt
Büyükdere Cad. No: 64/8 Kat: 3
Mecidiyeköy-İstanbul
Tel: 0212 347 40 77 Faks: 0212 347 40 78
istanbul5@tezkoopis.org

İSTANBUL 6 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Zekeriya Sancak
Prof. Nihat Tarlan Cd. Eryılmaz Sk. Camuluk İş
Merkezi No: 3/6 Bostancı Sanayi/İstanbul
Tel: 0216 574 37 78 Faks: 0216 572 51 19
istanbul6@tezkoopis.org

İZMİR 1 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Mert Özen
Şair Eşref Bulvarı Emlak Kredi Apt. N:100/501
Alsancak/İzmir
Tel: 0232 463 52 59 Faks: 0232 463 54 72
izmir@tezkoopis.org

İZMİR 2 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Ali Ayna
Mansuroğlu Mahallesi 288/3 sokak No: 3 B Blok
Kat: 4 Daire: 10 Bayraklı/İzmir
Tel: 0232 421 43 45 - 0232 421 43 37
Faks: 0232 421 43 92
izmir2@tezkoopis.org

KOCAELİ ŞUBESİ

Şube Başkanı Engin Şevket Şimşek
Hacı Halil Mah. Atatürk Cad. 1205/1 Sok.
No: 2 Kat: 6 D: 27-28 Gebze/Kocaeli
Tel: 0262 646 18 49 Faks: 0262 646 67 64
gebze@tezkoopis.org

MUĞLA ŞUBESİ

Şube Başkanı Hüseyin Yıldız
Muslihittin Mah. Muhsin Özbay Cad. No:20/B
Daire: 14 Menteşe/Muğla
Tel: 0252 213 19 55 Faks: 0252 213 19 14
mugla@tezkoopis.org

SAMSUN ŞUBESİ

Şube Başkanı Tank Sayın
Kale Mahallesi Kaptanağa Caddesi Ortaklar İşhanı
No:1 Kat 5 İlkadım/SAMSUN
Tel: 0 362 431 55 41 Faks: 0 362 431 55 42
samsun@tezkoopis.org

ZONGULDAK ŞUBESİ

Şube Başkanı Fatih Cevizdibi
Mithatpaşa Mah. Hayribey Sok. No: 3 Kat: 3 D: 5
Zonguldak
Tel: 0372 253 40 39 Faks: 0 372 251 52 72
zonguldak@tezkoopis.org

KONYA BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Konya Bölge Temsilcisi Hüsnü Yiğit
İhsaniye Mah. Derviş Hilmi Sok.
Ali Sapçoğlu Apt. No: 13/1 Selçuklu-Konya

TEZ-KOOP-İŞ

TÜRKİYE TİCARET, KOOPERATİF, EĞİTİM,
BÜRO VE GÜZEL SANATLAR İŞÇİLERİ SENDİKASI

Tel: 0312 213 34 44 Faks: 0312 213 34 30

sendika@tezkoopis.org

www.tezkoopis.org

/ tezkoopissndk

/ tezkoopis

Mebusevleri İller Caddesi No: 7 Tandoğan / ANKARA

